ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (druhá rozšírená komora)

z 12. septembra 2007 *

Vo veci T-68/03,

Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE, predtým Olympiaki Aeroporia AE, so sídlom v Aténach (Grécko), v zastúpení: pôvodne D. Waelbroeck a E. Bourtzalas, advokáti, J. Ellison a M. Hall, solicitors, a A. Kalogeropoulos, C. Tagaras a A. Chiotellis, advokáti, neskôr P. Anestis, advokát a T. Soames, solicitor,

žalobkyňa,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: D. Triantafyllou a J. L. Buendía Sierra, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci A. Oikonomou, advokát,

žalovanej,

* Jazyk konania: gréčtina.

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie 2003/372/ES z 11. decembra 2002, týkajúceho sa pomoci poskytnutej Gréckom spoločnosti Olympic Airways [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 132, 2003, s. 1),

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (druhá rozšírená komora),

v zložení: predseda komory J. Pirrung, sudcovia A. W. H. Meij, N. J. Forwood, I. Pelikánová a S. Papasavvas,

tajomník: C. Kantza, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 29. novembra 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

I — *Rozhodnutie z roku 1994*

1 Dňa 7. októbra 1994 prijala Komisia rozhodnutie 94/696/ES týkajúce sa pomoci poskytnutej Gréckom spoločnosti Olympic Airways [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES

L 273, s. 22, ďalej len „rozhodnutie z roku 1994“). Podľa článku 1 tohto rozhodnutia bola pomoc na reštrukturalizáciu poskytnutá alebo plánovaná v prospech spoločnosti Olympic Airways (Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE, predtým Olympiaki Aeroporia AE, ďalej len „spoločnosť OA“ alebo „žalobkyňa“) zlučiteľná so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. c) ES pod podmienkou, že grécka vláda dodrží 21 záväzkov uvedených v tomto článku. Táto pomoc spočívala:

— v zárukách za úvery poskytnutých spoločnosti OA do 7. októbra 1994 na základe článku 6 gréckeho zákona č. 96/75 z 26. júna 1975 (FEK A’154/26. 7. 1975),

— v nových zárukách za úvery v celkovej výške 378 miliónov amerických dolárov (USD) týkajúcich sa úverov, ktoré sa mali uzavrieť do 31. decembra 1997 na nákup nových lietadiel,

— v znížení dlhu spoločnosti o 427 miliárd gréckych drachiem (GRD),

— v kapitalizácii dlhu spoločnosti vo výške 64 miliárd GRD,

— vo vklade do základného imania vo výške 54 miliárd GRD v troch splátkach po 19, 23 a 12 miliárd v rokoch 1995, 1996 a 1997.

2 Posledné štyri z týchto piatich opatrení pomoci boli súčasťou plánu rekapitalizácie a reštrukturalizácie spoločnosti OA na obdobie rokov 1994 až 1997, ktorý bol vopred oznámený Komisii.

3 Článok 1 rozhodnutia z roku 1994 však podmieňoval zlučiteľnosť piatich posudzovaných opatrení pomoci dodržaním 21 záväzkov, ktoré prevzala Helénska republika, aby zabezpečila, že táto pomoc neovplyvní obchod v rozsahu, ktorý by bol v rozpore so spoločným záujmom. Na základe niektorých z týchto záväzkov, ktoré sa týkali tak spoločnosti OA, ako aj jej dcérskej spoločnosti Olympic Aviation, mala Helénska republika predovšetkým:

„a) … zrušiť do 31. decembra 1994 článok 6 gréckeho zákona č. 96/75, ktorý [umožňoval] Grécku poskytnúť záruky za úvery, ktoré uzavrela spoločnosť OA;

b) … nezasahovať v budúcnosti do riadenia spoločnosti OA inak ako v prísnych hraniciach vymedzených jej postavením akcionára;

c) … priznať spoločnosti OA do 31. decembra 1994 daňový štatút akciovej spoločnosti porovnateľný so štatútom gréckych podnikov všeobecného práva s tou

výnimkou, že sa spoločnosti OA poskytne oslobodenie od prípadných daní, ktorým by mohli podliehať činnosti rekapitalizácie podniku plánované v pláne rekapitalizácie a reštrukturalizácie spoločnosti odovzdanom Komisii;

…

e) … neposkytnúť spoločnosti OA žiadnu ďalšiu pomoc bez ohľadu na jej formu v súlade s právom Spoločenstva;

f) … okamžite prijať právnu úpravu potrebnú na skutočnú realizáciu plánu v mzdovej, sociálnej a finančnej oblasti;

…

h) … na jednej strane predložiť Komisii každý rok najmenej štyri týždne pred platbou každej splátky zvýšenia základného imania plánovaného na január 1996 a január 1997 správu o realizácii plánu, aby sa Komisia mohla vyjadriť, na druhej strane odložiť o štyri týždne splatnosť týchto splátok v prípade, ak by Komisia predložila túto správu na posúdenie nezávislému poradcovi;

i) … nepristúpiť k zvýšeniam základného imania plánovaným na roky 1995, 1996 a 1997 v prípade, ak za predchádzajúce účtovné roky [nebudú] dosiahnuté ciele plánu formulované v kapitole IV [rozhodnutia z roku 1994];

…

p) dbať na to, aby sa spoločnosť OA počas rokov 1994 až 1997 nesprávala ako cenový vodca (price leader) na pravidelných trasách Atény — Štokholm a Atény — Londýn;

…

s) dbať na to, aby počas celého trvania plánu počet sedadiel ponúkaných spoločnosťou OA na pravidelných letoch v Európskom hospodárskom priestore, mimo trás medzi kontinentálnym Gréckom a [gréckymi] ostrovmi, nebol vyšší ako počet, ktorý spoločnosť OA ponúkala na tomto trhu Európskeho hospodárskeho priestoru počas roka 1993 (3 518 778 sedadiel), avšak s ohľadom na prípadné zvýšenie úmerné zväčšeniu tohto trhu;

t) [dbať] na to, aby existujúce záruky za úvery poskytnuté spoločnosti OA, ako aj nové záruky, ktoré majú byť poskytnuté do 31. decembra 1997, v pláne výslovne uvádzané vo výške 378 miliónov [USD], rešpektovali podmienky uvedené v liste, ktorý Komisia poslala členským štátom 5. apríla 1989;

…“ [*neoficiálny preklad*]

4 V roku 1995 bola spoločnosti OA vyplatená prvá splátka základného imania plánovaná v rozhodnutí z roku 1994 vo výške 13 miliárd GRD.

II — *Rozhodnutie z roku 1998*

5 V roku 1996 začala Komisia konanie podľa článku 88 ods. 2 ES, keďže sa domnievala, že Helénska republika nedodržala niektoré záväzky uvedené v článku 1 rozhodnutia z roku 1994, a mala tiež pochybnosti o zlučiteľnosti novej a neoznámenej pomoci s článkom 87 ES. V júli 1998 Helénska republika oznámila Komisii revidovaný reštrukturalizačný plán. Tento revidovaný plán upravoval zníženie druhej a tretej splátky základného imania plánovaných v rozhodnutí z roku 1994, ktoré ešte neboli vyplatené, aby tak zohľadnil protiprávnu pomoc poskytnutú spoločnosti OA.

6 Toto konanie viedlo k prijatiu rozhodnutia Komisie 1999/332/ES zo 14. augusta 1998, týkajúceho sa pomoci poskytnutej Gréckom spoločnosti OA [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 128, 1999, s. 1, ďalej len „rozhodnutie z roku 1998“), v ktorom Komisia súhlasila s uvedeným revidovaným plánom. V článku 1 ods. 1 tohto rozhodnutia Komisia vyhlásila za zlučiteľné so spoločným trhom záruky za úvery, ako aj zníženie a kapitalizáciu dlhov, ktoré boli schválené v roku 1994, a nové záruky za úvery týkajúce sa úverov, ktoré sa mali uzavrieť do 31. decembra 2000 na nákup nových lietadiel. Komisia znížila vklad do základného imania vo výške 54 miliárd GRD, plánovaný v rozhodnutí z roku 1994, na vklad do základného imania v celkovej výške 40,8 miliardy GRD, ktorý mal byť vyplatený v troch splátkach vo výške 19, 14 a 7,8 miliardy GRD v rokoch 1995, 1998 a 1999.

7 Poskytnutie tejto pomoci bolo sprevádzané revidovaným reštrukturalizačným plánom na obdobie rokov 1998 až 2002 (ďalej len „reštrukturalizačný plán z roku 1998“) a podľa článku 1 ods. 1 rozhodnutia z roku 1998 podliehalo dodržaniu týchto záväzkov zo strany Helénskej republiky:

„a) … rešpekt[ovať] [21 vyššie spomenutých] záväzkov uvedených v článku 1 rozhodnutia z roku 1994;

b) … db[ať] na to, aby sa spoločnosť OA počas rokov 1998 až 2002 nesprávala ako cenový vodca (price leader) na pravidelných trasách Atény — Štokholm a Atény — Londýn;

c) … db[ať] na to, aby až do 31. decembra 2002 vrátane počet sedadiel ponúkaných spoločnosťou OA na pravidelných letoch v [Európskom hospodárskom priestore], vrátane náhradných a sezónnych letov a trás medzi kontinentálnym Gréckom a [gréckymi] ostrovmi, nebol vyšší ako počet, ktorý spoločnosť OA ponúkala na tomto trhu [Európskeho hospodárskeho priestoru] v roku 1997 (7 792 243 sedadiel), avšak s ohľadom na prípadné zvýšenie úmerné zväčšeniu tohto trhu;

d) … db[ať] na to, aby do 1. decembra 1998 spoločnosť OA zaviedla plne funkčný a postačujúci informačný systém riadenia [a] predložila Komisii do 1. decembra 1998 správu v tejto veci.“ [*neoficiálny preklad*]

8 Podľa článku 1 ods. 2 rozhodnutia z roku 1998 bolo zaplatenie poslednej splátky vo výške 7,8 miliardy GRD (približne 22,9 milióna eur) podmienené dodržaním všetkých podmienok uložených na zabezpečenie zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom a skutočnú realizáciu reštrukturalizačného plánu z roku 1998, ako aj dosiahnutím očakávaných výsledkov, najmä pokiaľ išlo o pomer medzi nákladmi a produktivitou. Najmenej desať týždňov pred úhradou tejto poslednej splátky, plánovanou na 15. júna 1999, a na konci októbra 1999, marca 2000 a októbra 2000 mala Helénska republika predložiť Komisii správu o dodržiavaní všetkých podmienok uložených na zabezpečenie zlučiteľnosti pomoci a o realizácii reštrukturalizačného plánu z roku 1998, ako aj o dosiahnutí očakávaných výsledkov.

III — *Vývoj spoločnosti OA po rozhodnutí z roku 1998*

9 V septembri 1998 Helénska republika uhradila spoločnosti OA druhú splátku základného imania vo výške 14 miliárd GRD (približne 41 miliónov eur), plánovanú v rozhodnutí z roku 1998, a poskytla jej časť povolených záruk za úvery.

10 Listom zo 7. mája 1999 Helénska republika predložila Komisii správu o realizácii reštrukturalizačného plánu z roku 1998. Listami z 12. a 19. mája 1999 Komisia požiadala grécke orgány o určité informácie. Grécke orgány v júni 1999 doplnili vyššie uvedenú správu memorandom. Túto správu preskúmal nezávislý poradca (Deloitte & Touche) v súlade s ustanoveniami rozhodnutia z roku 1998 [článok 1 tohto rozhodnutia a záväzok uvedený v článku 1 písm. h) rozhodnutia z roku 1994].

11 Listom z 27. júla 1999 odovzdala Komisia gréckym orgánom analýzu údajných nesplnení povinností pri realizácii reštrukturalizačného plánu z roku 1998, obsiahnutú v správe Deloitte & Touche z 21. júla 1999. V tomto liste Komisia okrem iného vyzvala grécku vládu, aby jej predložila aktualizovaný reštrukturalizačný plán pre spoločnosť OA, aby ho Komisia preskúmala s ohľadom na podmienky sprevádzajúce poskytnutie tretej a poslednej splátky základného imania vo výške 22,9 milióna eur. Vo svojej odpovedi z 26. augusta 1999 adresovanej Komisii Helénska republika uznala, že reštrukturalizačný plán treba revidovať, aby sa dosiahli očakávané výsledky a aby Komisia mohla prijať rozhodnutie v prospech uvoľnenia poslednej splátky.

12 Listom zo 7. júla 1999 grécke orgány informovali Komisiu o svojom úmysle zveriť na základe medzinárodného verejného obstarávania správu spoločnosti OA osvedčenej medzinárodnej správcovskej spoločnosti. Zmluva bola uzavretá s poradenskou spoločnosťou Speedwing, dcérskou spoločnosťou British Airways. Táto zmluva okrem iného upravovala v prospech spoločnosti British Airways opciu na nadobudnutie až 20 % akcií spoločnosti OA v lehote jedného roka od podpísania správcovskej zmluvy.

13 Po stretnutí, ktoré sa konalo 3. augusta 1999 v Bruseli medzi novým riadiacim tímom spoločnosti Speedwing a úradníkmi Komisie, grécke orgány listom z 18. novembra 1999 predložili revidovaný reštrukturalizačný plán, ktorý vypracovala spoločnosť Speedwing (ďalej len „plán Speedwing“). Zo spisu vyplýva, že tento revidovaný plán bol sprevádzaný podnikateľským plánom a zahŕňal obdobie rokov 2000 až 2004. S realizáciou plánu Speedwing sa začalo bez toho, aby sa počkalo na výsledok jeho preskúmania Komisiou. Vo svojej pôvodnej správe týkajúcej sa tohto plánu vyjadrila spoločnosť Deloitte & Touche obavy nad niektorými aspektmi. Hlavný rozdiel medzi týmto plánom a plánom z roku 1998, realizovaným v roku 1998 a na začiatku roka 1999, spočíval v dôraze kladenom na zvýšenie príjmov a expanziu činností spoločnosti.

14 Listom z 20. marca 2000 Komisia odovzdala gréckym orgánom konečnú správu Deloitte & Touche z marca 2000, týkajúcu sa plánu Speedwing, ktorá potvrdila pôvodné obavy. Spoločnosť Speedwing poprela závery tejto správy a v polovici roka 2000 ukončila správu spoločnosti OA. Listom z 29. augusta 2000 adresovaným Komisii grécke orgány potvrdili, že spoločnosť OA nemá oficiálne výsledky za rok 1999 v podobe overenej účtovnej závierky, a zaviazali sa neuhradiť poslednú splátku základného imania. Helénska republika požiadala Komisiu, aby v tejto veci neprijala rozhodnutie.

15 Na jeseň roku 2000 spoločnosť OA poverila poradenskú spoločnosť Price WaterhouseCoopers vypracovaním súhrnnej správy týkajúcej sa neoverenej predbežnej konsolidovanej účtovnej závierky k 31.decembru 1999, aby si zabezpečila pevný základ na svoju neskoršiu reštrukturalizáciu. Grécke orgány vymenovali za finančného poradcu spoločnosť Crédit Suisse First Boston s cieľom privatizácie spoločnosti OA.

IV — *Rozhodnutie z roku 2000*

16 Listom zo 17. júla 2000 Helénska republika informovala Komisiu o svojom úmysle použiť zostávajúcu povolenú pomoc na nové záruky za úvery, ktoré sa mali uzavrieť do konca roka 2000, na získanie investícií na presťahovanie spoločnosti OA z letiska Elliniko na nové aténske letisko Spata a o úmysle predĺžiť lehotu na poskytnutie záruk do 31. marca 2001. Už predtým Grécko poskytlo záruky za úvery vo výške 201,6 milióna USD na nákup štyroch lietadiel Airbus 340.

17 Dňa 4. októbra 2000 sa Komisia rozhodla nevzniesť námietku proti tomuto projektu a zmenila v tomto zmysle článok 1 ods. 1 rozhodnutia z roku 1998. V dôsledku toho

nové záruky za úvery vo výške 378 miliónov USD, ktoré boli povolené rozhodnutím z roku 1998, mohli byť poskytnuté až do 31. marca 2001 na nákup nových lietadiel a na investície potrebné na presťahovanie spoločnosti OA na nové letisko Spata.

V — *Sťažnosti ZGLD a konanie vo veci formálneho zisťovania*

18 Dňa 12. októbra 2000 Združenie gréckych leteckých dopravcov (ďalej len „ZGLD“) podalo sťažnosť, v ktorej tvrdilo, že Grécko naďalej poskytuje spoločnosti OA rôznu pomoc v rozpore s rozhodnutiami z roku 1994 a 1998. Grécke orgány podali svoje pripomienky k tejto sťažnosti listom z 19. februára 2001. Dňa 24. júla 2001 ZGLD podalo doplňujúcu sťažnosť, na ktorú grécke orgány odpovedali listami z 25. októbra, zo 7. novembra a z 11. decembra 2001.

19 Po týchto sťažnostiach Komisia rozhodnutím zo 6. marca 2002 (Ú. v ES C 98, s. 8) začala konanie podľa článku 88 ods. 2 ES z dôvodu, že nebol realizovaný reštrukturalizačný plán a neboli dodržané niektoré podmienky stanovené rozhodnutím z roku 1998. V tomto rozhodnutí Komisia navyše podľa článku 10 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999, ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [88 ES] (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339), prikázala Helénskej republike, aby jej poskytla informácie.

20 Helénska republika odpovedala Komisii listom z 11. apríla 2002.

21 Dňa 9. augusta 2002 Komisia poslala Helénskej republike druhý príkaz na poskytnutie informácií. Grécke orgány odpovedali listom z 30. septembra 2002.

22 V novembri 2002 grécke orgány odovzdali Komisii dve správy, ktoré vypracovala spoločnosť Deloitte & Touche: „Report on the Limited Review of Olympic Airways' Performance as Compared to its 2002 Financial Plan (July 2002)" [Správa o obmedzenom preskúmaní výkonnosti (spoločnosti OA) v porovnaní s jej finančným plánom z roku 2002 (júl 2002)] a správu o spoločnosti OA nazvanú „Restructuring and Privatisation (november 5th, 2002)" [Reštrukturalizácia a privatizácia (5. november 2002)].

VI — *Napadnuté rozhodnutie*

23 Dňa 11. decembra 2002 prijala Komisia rozhodnutie 2003/372/ES týkajúce sa pomoci poskytnutej Gréckom spoločnosti OA [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 132, 2003, s. 1, ďalej len „napadnuté rozhodnutie"). V tomto rozhodnutí konštatuje, že sa nedosiahla väčšina cieľov reštrukturalizačného plánu z roku 1998, že podmienky, ktoré sprevádzali rozhodnutie z roku 1998, neboli plne dodržané a že tak došlo k zneužitiu reštrukturalizačnej pomoci.

24 Komisia navyše uvádza, že bola poskytnutá nová, neoznámená pomoc, spočívajúca hlavne v tom, že Grécko tolerovalo neplatenie alebo odklad platieb príspevkov na sociálne zabezpečenie, dane z pridanej hodnoty (DPH) z palív a náhradných dielov,

poplatkov a nájomného dlhovaných letiskám, ako aj poplatku vyberaného z leteniek pri odlete z gréckych letísk, nazývaného „spatosimo“. Komisia považuje túto protiprávnu pomoc za nezlučiteľnú so spoločným trhom. Tvrdí, že jej poskytnutie ignorovalo záväzok Grécka neposkytnúť spoločnosti OA žiadnu ďalšiu pomoc a porušovalo zásadu jedinej pomoci. Navyše, hoci spoločnosť OA nedodržiava reštrukturalizačný plán z roku 1998, nemá nijaký alternatívny plán, ktorý by umožňoval Komisii dospieť k záveru, že spoločnosť znovu našla cestu strednodobej a dlhodobej životaschopnosti.

25 Komisia ukladá povinnosť vymáhať pomoc vyhlásenú za nezlučiteľnú so spoločným trhom. Pokiaľ však ide o pomoc na reštrukturalizáciu, domnieva sa, že (odôvodnenie č. 229):

„Nemožno vylúčiť možnosť, že priaznivé rozhodnutie Komisie z roku 1998 vyvolalo nádej, že ‚balík‘ opatrení pomoci z roku 1994 nepredstavuje problém. V dôsledku toho, s prihliadnutím na veľmi osobité okolnosti tejto veci, nie je potrebné uložiť povinnosť vymáhať pomoc poskytnutú pred 14. augustom 1998.“ [*neoficiálny preklad*]

26 Výrok napadnutého rozhodnutia znie takto:

„Článok 1

Reštrukturalizačná pomoc poskytovaná Gréckom [spoločnosti OA] vo forme

a) záruk za úvery poskytnutých tomuto podniku do 7. októbra 1994 na základe článku 6 gréckeho zákona č. 96/75…;

b) nových záruk za úvery v celkovej výške 378 miliónov [USD] týkajúcich sa úverov dohodnutých pred 31. marcom 2001 na kúpu nových lietadiel, ako aj na nevyhnutné investície v súvislosti s presťahovaním [spoločnosti OA] na nové letisko Spata;

c) zníženia dlhu [spoločnosti OA] o 427 miliárd [GRD];

d) kapitalizácie dlhu podniku vo výške 64 miliárd [GRD];

e) vkladu do základného imania vo výške 54 miliárd [GRD], zníženého na 40,8 miliardy [GRD], poskytnutého v troch splátkach vo výške 19, 14 a 7,8 miliardy [GRD] v rokoch 1995, 1998 a 1999,

sa považuje za štátnu pomoc, ktorá je nezlučiteľná so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 1 [ES], keďže nie sú splnené tieto podmienky, za ktorých bola uvedená štátna pomoc pôvodne schválená:

a) skutočná realizácia reštrukturalizačného plánu [z roku 1998] zabezpečujúca dlhodobú životaschopnosť podniku;

b) dodržanie 24 osobitných záväzkov sprevádzajúcich schválenie pomoci a

c) pravidelné monitorovanie realizácie reštrukturalizačnej pomoci.

Článok 2

Štátna pomoc poskytovaná Gréckom vo forme tolerovania sústavného neplatenia príspevkov na sociálne zabezpečenie, DPH z paliva a náhradných dielov dlhovanej spoločnosťou Olympic Aviation, nájomného dlhovaného viacerým letiskám, letiskových poplatkov dlhovaných letisku Spata a iným letiskách, ako aj poplatku ‚spatosimo', je nezlučiteľná so spoločným trhom.

Článok 3

1. Grécko prijme opatrenia, ktoré sa vyžadujú na vymáhanie pomoci uvedenej v článku 1 vo výške 14 miliárd [GRD] (41 miliónov eur), ktorá je nezlučiteľná so Zmluvou, ako aj pomoci uvedenej v článku 2, ktorá bola poskytnutá protiprávne, od príjemcu tejto pomoci.

2. K vymáhaniu pomoci dôjde bez prieťahov podľa postupov stanovených vnútroštátnou právnou úpravou, pokiaľ tieto postupy umožňujú okamžitý a efektívny výkon rozhodnutia. Sumy, ktoré majú byť vymáhané, zahŕňajú úroky odo dňa poskytnutia pomoci až do dňa jej skutočného vrátenia. Úroky sa vypočítajú na základe referenčnej sadzby používanej na výpočet čistého dotačného ekvivalentu regionálnej pomoci.

Článok 4

Grécko do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia upovedomí Komisiu o opatreniach, ktoré prijalo podľa tohto rozhodnutia.

…“ [*neoficiálny preklad*]

Konanie a návrhy účastníkov konania

27 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 24. februára 2003 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

28 Žalobkyňa navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— úplne alebo čiastočne zrušil napadnuté rozhodnutie,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania,

— nariadil akékoľvek opatrenie na zabezpečenie priebehu konania alebo vykonanie dôkazných prostriedkov, ktoré považuje za potrebné,

— nariadil akékoľvek ďalšie opatrenie, ktoré považuje za vhodné.

29 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu ako nedôvodnú,

— zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

30 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (druhá rozšírená komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania bez predchádzajúceho vykonania dôkazných prostriedkov.

31 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní, ktoré sa konalo 29. novembra 2006.

Právny stav

32 Žalobkyňa napáda napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa v ňom konštatuje nezlučiteľnosť pomoci na reštrukturalizáciu povolenej v rozhodnutí z roku 1998 na jednej strane a údajnej novej pomoci na druhej strane so spoločným trhom a ukladá povinnosť ich vymáhania.

33 Skôr ako sa Súd prvého stupňa bude postupne zaoberať dvoma časťami žaloby a žalobným dôvodom, ktorý je spoločný pre tieto dve časti a je založený na zneužití právomoci, považuje za vhodné v prvom rade upresniť na úvod právny rámec, v ktorom sa nachádzajú výhrady žalobkyne týkajúce sa prenesenia dôkazného bremena, ako aj porušenia procesných pravidiel a práva byť vypočutý, a v druhom rade preskúmať bez ďalšieho žalobný dôvod založený na porušení práva žalobkyne byť vypočutá.

I — *Úvodné pripomienky k dôkaznému bremenu, procesným povinnostiam účastníkov konania a výhradám týkajúcim sa porušenia práva byť vypočutý*

34 Žalobkyňa oprávnene tvrdí, že v zásade bolo povinnosťou Komisie, aby v napadnutom rozhodnutí poskytla dôkaz tak o zneužití reštrukturalizačnej pomoci, ako aj o poskytnutí novej pomoci. Z ustanovení článku 88 ods. 2 a 3 ES totiž vyplýva, že ak to nie je preukázané, vzťahuje sa na existujúcu pomoc skoršie rozhodnutie o schválení a nové opatrenia, o ktoré ide, nemožno považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES (pozri, pokiaľ ide o dôkazné bremeno zneužitia predtým schválenej pomoci, rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. mája 2005, Saxonia Edelmetalle a Zemag/Komisia, T-111/01 a T-133/01, Zb. s. II-1579, bod 86, a pokiaľ ide o dôkazné bremeno poskytnutia novej pomoci, rozsudok Súdneho dvora z 13. apríla 1994, Nemecko a Pleuger Worthington/Komisia, C-324/90 a C-342/90, Zb. s. I-1173, bod 23). Naopak, dôkazné bremeno zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom ako výnimky z ustanovení článku 87 ods. 1 ES v zásade zaťažuje dotknutý členský štát, ktorý musí preukázať, že podmienky tejto výnimky sú splnené.

35 Napriek tomu je namieste zdôrazniť, že toto rozdelenie dôkazného bremena podlieha dodržaniu procesných povinností, ktoré má Komisia a dotknutý členský štát v rámci

výkonu právomoci, ktorou táto inštitúcia disponuje na to, aby primala členský štát k tomu, aby jej poskytol všetky potrebné informácie.

36 Z judikatúry predovšetkým vyplýva, že na to, aby členský štát získal schválenie novej alebo upravenej pomoci ako výnimku z pravidiel Zmluvy, je povinný na základe svojej povinnosti spolupráce s Komisiou vyplývajúcej z článku 10 ES uviesť všetky skutočnosti umožňujúce tejto inštitúcii overiť, či sú splnené podmienky výnimky (rozsudok Súdneho dvora z 28. apríla 1993, Taliansko/Komisia, C-364/90, Zb. s. I-2097, bod 20; rozsudky Súdu prvého stupňa z 15. júna 2005, Regione autonoma della Sardegna/Komisia, T-171/02, Zb. s. II-2123, bod 129, a zo 6. apríla 2006, Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke/Komisia, T-17/03, Zb. s. II-1139, bod 48). Komisia je okrem toho oprávnená prijať rozhodnutie na základe dostupných informácií v prípade, ak jej členský štát v rozpore so svojou povinnosťou spolupráce neposkytne informácie, ktoré od neho požadovala, či už na preskúmanie kvalifikácie a zlučiteľnosti novej alebo upravenej pomoci so spoločným trhom, alebo na overenie riadneho použitia skôr schválenej pomoci. Pred prijatím takéhoto rozhodnutia však Komisia musí vyzvať členský štát, aby jej v lehote, ktorú určí, poskytol všetky dokumenty a informácie potrebné na výkon jej kontroly. Až keď členský štát napriek príkazu Komisie neposkytne požadované informácie, má Komisia právomoc ukončiť konanie a prijať na základe informácií, ktoré má k dispozícii, podľa okolností buď rozhodnutie týkajúce sa existencie a zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom (rozsudky Súdneho dvora zo 14. februára 1990, Francúzsko/Komisia, nazývaný „Boussac“, C-301/87, Zb. s. I-307, bod 22, a Nemecko a Pleuger Worthington/Komisia, už citovaný v bode 34 vyššie, bod 26), alebo rozhodnutie, ktorým sa konštatuje riadne použitie skôr schválenej pomoci (rozsudky Saxonia Edelmetalle a Zemag/Komisia, už citovaný v bode 34 vyššie, bod 93, a Freistaat Thüringen/Komisia, T-318/00, Zb. s. II-4179, bod 73).

37 Tieto procesné povinnosti sú dotknutému členskému štátu a Komisii uložené na to, aby umožnili Komisii vykonať jej kontrolu na základe dostatočne jasných a presných informácií pri súčasnom garantovaní dodržania práva dotknutého členského

štátu byť vypočutý. Treba totiž pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je dodržanie práva na obhajobu v každom konaní vedenom proti osobe, v ktorom môže byť prijatý akt, ktorý jej spôsobí ujmu, základnou zásadou práva Spoločenstva a musí byť zaručené aj vtedy, keď neexistuje osobitná právna úprava (rozsudok Súdneho dvora z 12. februára 1992, Holandsko a PTT Nederland/Komisia, C-48/90 a C-66/90, Zb. s. I-565, bod 44; pozri aj rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. marca 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein-Westfalen/Komisia, T-228/99 a T-233/99, Zb. s. II-435, bod 121).

38 V tomto prípade sú vyššie uvedené procesné povinnosti zopakované a konkretizované v článku 2 ods. 2, v článku 5 ods. 1 a 2, v článku 10, v článku 13 ods. 1 a v článku 16 nariadenia č. 659/1999.

39 Žalobkyňa v tejto veci vytýka Komisii v podstate to, že neidentifikovala a nevyžiadala si podstatné dôkazy, ktoré mohli odstrániť jej pochybnosti o kvalifikácii posudzovaných opatrení alebo o zlučiteľnosti pomoci so Zmluvou. Žalovaná inštitúcia tak preniesla dôkazné bremeno a ignorovala právo Helénskej republiky byť vypočutá. Porušenie tohto práva priamo ovplyvnilo výsledok konania (pozri rozsudky Súdneho dvora Boussac, už citovaný v bode 36 vyššie, bod 31, a z 21. marca 1990, Belgicko/Komisia, nazývaný „Tubemeuse“, C-142/87, Zb. s. I-959, bod 48). Komisia navyše porušila právo byť vypočutý aj vo vzťahu k žalobkyni, ktorej 100 %-ným vlastníkom je štát a ktorá bola jediným možným zdrojom podstatných dôkazov, ktoré Komisia považovala za chýbajúce.

40 Z tejto argumentácie vyplýva, že žalobkyňa tým, že sa odvoláva na porušenie práva dotknutého členského štátu byť vypočutý, ako aj na porušenie svojho vlastného práva byť vypočutá, konkrétnejšie vytýka Komisii, že neupovedomila ani Helénsku

republiku, ani ju samotnú o významných skutočnostiach, o ktorých táto inštitúcia naďalej pochybovala, a nevyžiadala si o nich dodatočné informácie pred prijatím napadnutého rozhodnutia.

41 Práve s prihliadnutím na vyššie uvedené procesné zásady bude potrebné preskúmať výhrady týkajúce sa prenesenia dôkazného bremena a s tým súvisiaceho porušenia práva Helénskej republiky byť vypočutá, ktoré žalobkyňa uplatňuje postupne v prípade reštrukturalizačnej pomoci a rôznych foriem údajnej novej pomoci, vyhlásených v napadnutom rozhodnutí za nezlučiteľné so spoločným trhom.

II — *O dôvode založenom na porušení práva žalobkyne byť vypočutá*

42 Pokiaľ ide o žalobný dôvod založený na porušení práva žalobkyne byť vypočutá, treba najprv pripomenúť, že článok 88 ods. 2 ES oprávňuje dotknuté osoby, medzi ktorými sa nachádzajú aj príjemcovia posudzovaného opatrenia, predložiť svoje pripomienky. Toto ustanovenie bolo vyložené v tom zmysle, že dotknuté osoby majú právo zúčastniť sa na správnom konaní iba v rozsahu primeranom okolnostiam prejednávanej veci (rozsudky Súdu prvého stupňa z 25. júna 1998, British Airways a i./Komisia, T-371/94 a T-394/94, Zb. s. II-2405, bod 60, a Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein-Westfalen/Komisia, už citovaný v bode 37 vyššie, bod 125). Dodržanie takto vymedzených procesných práv dotknutých osôb predstavuje podstatnú formálnu náležitosť, ktorej porušenie môže viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia. Ide najmä o prípad, keď príjemcom pomoci, ktorá sa má vymáhať, nebolo v rámci konania vo veci formálneho zisťovania skutočne umožnené predložiť ich pripomienky, pretože ich Komisia neoznačila v rozhodnutí o začatí konania alebo v neskoršom štádiu, a keď nemožno vylúčiť, že ak by nedošlo k tejto nezrovnalosti, konanie mohlo viesť k odlišnému výsledku (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 22. februára 2006, Le Levant 001 a i./Komisia, T-34/02, Zb. s. II-267, body 82 až 95 a 137).

43 Keďže však konanie v oblasti štátnej pomoci je vedené len proti dotknutému členskému štátu, dotknuté osoby sa v zásade nemôžu dovolávať práva na obhajobu priznaného osobám, proti ktorým sa konanie vedie, ktoré sú oprávnené domáhať sa takej kontradiktórnej diskusie s Komisiou, ako je tá, ktorá sa začala v prospech dotknutého členského štátu (rozsudky Súdu prvého stupňa British Airways a i./Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 60; Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein-Westfalen/Komisia, už citovaný v bode 37 vyššie, body 122 a 125; z 8. júla 2004, Technische Glaswerke Ilmenau/Komisia, T-198/01, Zb. s. II-2717, bod 192, a Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke/Komisia, už citovaný v bode 36 vyššie, bod 54).

44 V tomto prípade treba konštatovať, že žalobkyňa neuvádza žiadnu konkrétnu okolnosť, ktorá by umožňovala domnievať sa, že sa nezúčastnila na správnom konaní v rozsahu primeranom okolnostiam prejednávanej veci. Jediná skutočnosť, ktorú dotknutá osoba uvádza, a to, že bola jediným možným zdrojom dôkazov považovaných Komisiou za potrebné, v tomto ohľade neodôvodňovala, aby jej táto inštitúcia adresovala žiadosti o informácie. Ako už totiž bolo uvedené (pozri bod 36 vyššie), v zásade dotknutý členský štát je povinný na žiadosť Komisie poskytnúť všetky potrebné informácie. Za týchto okolností nemôžu byť procesné práva žalobkyne dotknuté ani tým, že Komisia údajne neidentifikovala podstatné dôkazy potrebné na odstránenie jej pochybností, ani tým, že si táto inštitúcia nevyžiadala dodatočné informácie (pozri bod 40 vyššie). Tieto výhrady budú teda preskúmané iba v rámci žalobného dôvodu založeného na porušení práva Helénskej republiky byť vypočutá, ktorý žalobkyňa tiež uplatňuje.

45 Okrem toho, a to v každom prípade, je namieste domnievať sa, že žalobkyňa sa mohla zúčastniť na správnom konaní nepriamo, prostredníctvom dotknutého členského štátu, ktorý je jej jediným akcionárom. Zo spisu navyše vyplýva, že riaditelia spoločnosti OA sa počas celého správneho konania zúčastňovali na stretnutiach medzi službami Komisie a gréckymi orgánmi.

46 Zo všetkých týchto dôvodov treba žalobný dôvod založený na porušení práva žalobkyne byť vypočutá zamietnuť ako nedôvodný.

III — *Pomoc na reštrukturalizáciu (články 1, 3 a 4 napadnutého rozhodnutia)*

47 Žalobkyňa popiera skutočnosti, z ktorých Komisia v napadnutom rozhodnutí vychádzala, aby vyhlásila existujúcu reštrukturalizačnú pomoc za nezlučiteľnú so spoločným trhom. Žalobkyňa najprv kritizuje závery Komisie, podľa ktorých nebol realizovaný reštrukturalizačný plán z roku 1998. Ďalej tvrdí, že Helénska republika si splnila povinnosti, ktoré jej ukladal článok 1 ods. 1 písm. d) rozhodnutia z roku 1998, pokiaľ ide o implementáciu informačného systému riadenia (ďalej len „ISR“). Helénska republika navyše dodržala povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 1 ods. 2 rozhodnutia z roku 1998 a ktoré sa týkajú predkladania správ o plnení podmienok uložených týmto rozhodnutím. Žalobkyňa napokon uvádza, že boli dodržané aj podmienky uvedené v článku 1 písm. b), c) a e) rozhodnutia z roku 1994.

A — *Neexistencia skutočnej realizácie reštrukturalizačného plánu uvádzaná v napadnutom rozhodnutí*

48 Žalobkyňa sa domnieva, že reštrukturalizačný plán z roku 1998 bol realizovaný, aby zabezpečil dlhodobú životaschopnosť spoločnosti OA. V prvom rade tvrdí, že závery Komisie o realizácii tohto plánu nezohľadňujú zmenu tohto plánu a sú v dôsledku toho postihnuté skutkovým omylom, zjavne nesprávnym posúdením a/alebo nedostatkom odôvodnenia. V druhom rade Komisia náležite nepreskúmala otázku, či

pomoc schválenú v roku 1998 bolo možné považovať za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) ES na základe zmeneného reštrukturalizačného plánu, ktorý sa uplatňoval v čase prijatia napadnutého rozhodnutia. V tomto ohľade je napadnuté rozhodnutie podľa žalobkyne postihnuté zjavne nesprávnym posúdením a porušením článku 87 ods. 3 písm. c) ES. V treťom rade sa Komisia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď dospela k záveru, že nebolo prijaté žiadne opatrenie na reštrukturalizáciu spoločnosti OA.

1. O výhrade týkajúcej sa nezohľadnenia zmeny reštrukturalizačného plánu

a) Tvrdenia účastníkov konania

49 Na jednej strane žalobkyňa tvrdí, že Komisia sa dopustila skutkového omylu a zjavne nesprávneho posúdenia tým, že nezohľadnila zmenu reštrukturalizačného plánu z roku 1998, ktorú podľa žalobkyne táto inštitúcia schválila v rámci jediného a dlhotrvajúceho reštrukturalizačného konania, ktoré žalobkyňa úspešne viedla. Komisia totiž skontrolovala dodržiavanie reštrukturalizačných povinností uložených spoločnosti OA so zreteľom na reštrukturalizačný plán v jeho pôvodnej verzii z roku 1998. V čase prijatia napadnutého rozhodnutia však zmenený plán upravoval väčšinovú privatizáciu spoločnosti Olympic Airways, opatrenia na obmedzenie nákladov a predaj nepodstatných aktív. K jedinému prerušeniu reštrukturalizačného konania došlo pre udalosti z 11. septembra 2001. K dátumu prijatia napadnutého rozhodnutia už bola ukončená prvá časť privatizačného procesu.

50 Na druhej strane napadnuté rozhodnutie je postihnuté nedostatkom odôvodnenia, keďže Komisia neanalyzovala zmenený plán, ale vychádzala z pôvodného plánu

z roku 1998. Komisia teda náležitým spôsobom neodôvodnila svoj záver, podľa ktorého (zmenený) reštrukturalizačný plán nezabezpečoval dlhodobú životaschopnosť spoločnosti Olympic Airways.

51 Na podporu vyššie uvedených žalobných dôvodov žalobkyňa popiera tvrdenie Komisie obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 173), že Helénska republika nenavrhla zmeny reštrukturalizačného plánu, ktoré považovala za potrebné. Tvrdí, že počas správneho konania bolo všetkým dotknutým účastníkom konania zrejmé, že reštrukturalizačný plán bol zmenený.

52 Komisia už od roku 1999 akceptovala, že reštrukturalizačný plán bol zmenený. Podporovala totiž zmenu tohto plánu pod vedením spoločnosti Speedwing, ako to preukazujú jej listy gréckej vláde z 12. mája, 27. júla a z 23. augusta 1999. Bola vopred informovaná o tomto prvom návrhu zmeny listami gréckej vlády zo 7. mája, z 23. júna a zo 7. júla 1999. Mimoriadne podrobný plán Speedwing bol tak prvým zmeneným reštrukturalizačným plánom. Dňa 18. novembra 1999 bol tento plán predložený Komisii spolu s listom gréckej vlády. Komisia vo svojom liste Helénskej republike z 29. marca 2000 pripustila, že plán Speedwing sa už uplatňoval.

53 Keďže však Komisia plán Speedwing neschválila, grécka vláda ju už od roku 2000, najmä listami z 29. augusta a zo 6. septembra 2000, informovala o druhom zmenenom reštrukturalizačnom pláne, rátajúcom s privatizáciou spoločnosti OA, ako to potvrdzujú najmä odôvodnenia č. 73 a 175 napadnutého rozhodnutia. Podrobné informácie o privatizačnom konaní boli Komisii predložené najmä v memorande vypracovanom spoločnosťou Crédit Suisse First Boston v decembri 2000 a potom v liste gréckej vlády zo 16. mája 2001.

54 Z vymenenej korešpondencie vyplýva, že od roku 2000 reštrukturalizačný plán pozostával z väčšinovej privatizácie, z opatrení na obmedzenie nákladov a z predaja nepodstatných aktív. Žalobkyňa upresňuje, že opatrenia na obmedzenie nákladov, ktoré, ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia (odôvodnenia č. 106 a 174), Komisia odsúhlasila, sa začali uplatňovať v roku 1998 v súlade s rozhodnutím z roku 1998.

55 Niekoľko vyhlásení Komisie potvrdzuje, že Komisia uznávala, že plán z roku 1998 bol zmenený, aby sa tak prispôsobil novej situácii, a že reštrukturalizácia spoločnosti OA nevyhnutne zahŕňala privatizáciu. Vo svojom rozhodnutí zo 4. októbra 2000, formálne povoľujúcom zmenu plánu z roku 1998, totiž Komisia nevyjadrila svoje obavy nad postupom reštrukturalizácie, ale naopak výslovne odkázala na privatizáciu, keď najmä uviedla, že „riadenie [v tomto okamihu bolo] prechodné v očakávaní privatizácie [spoločnosti OA] na začiatku budúceho roka“.

56 Komisia navyše vzala na vedomie, že boli prijaté účinné opatrenia smerujúce k privatizácii, a to najmä v liste gréckym orgánom z 25. apríla 2001, ako aj v liste podpredsedníčky Komisie zodpovednej za dopravu, pani Loyolovej de Palacio, gréckemu ministrovi dopravy a komunikácií z 5. júla 2001. Tento list totiž odkazoval na stretnutie, ktoré sa konalo 29. mája 2001 medzi úradníkmi Komisie a členmi kabinetu pani Loyolovej de Palacio na jednej strane a finančnými a právnymi poradcami gréckej vlády na druhej strane „na tému [vtedy] prebiehajúcej privatizácie [spoločnosti OA]“.

57 Okrem toho skutočnosť, že nedošlo k úhrade poslednej splátky pomoci schválenej v rozhodnutí z roku 1998 (22,9 milióna eur), preukazuje, že grécka vláda a Komisia uznali, že reštrukturalizačný plán z roku 1998 bol od roku 1999 zmenený, aby zohľadnil vývoj konjunktúry trhu leteckej dopravy, ako aj situáciu spoločnosti OA.

So zreteľom na túto zmenu alebo upustenie od reštrukturalizačného plánu, ktoré sa prejavili predovšetkým neuhradením poslednej splátky pomoci, napadnuté rozhodnutie tým, že vyslovuje záver o nedodržaní reštrukturalizačného plánu z roku 1998 a nariaďuje vymáhať druhú splátku pomoci, porušuje aj zásadu ochrany legitímnej dôvery, podstatné formálne náležitosti a zásadu *ne bis in idem*. Komisia totiž mala pred prijatím napadnutého rozhodnutia upozorniť, že nesúhlasí s vyššie uvedenou zmenou. Navyše Komisia mala pri určení vymáhanej sumy pomoci zohľadniť neuhradenie poslednej splátky pomoci.

58 Realizáciu druhého zmeneného reštrukturalizačného plánu prerušili udalosti z 11. septembra 2001. Listom z 1. februára 2002 grécka vláda oznámila Komisii nové opatrenia, ktoré prijala spoločnosť OA v súlade s týmto zmeneným reštrukturalizačným plánom, aby čelila celkovému zníženiu leteckej dopravy. Väčšinová privatizácia spoločnosti OA, opatrenia na obmedzenie nákladov a predaj nepodstatných aktív predstavovali s prihliadnutím na okolnosti reálne a vhodné reštrukturalizačné opatrenia.

59 Súčasný proces privatizácie sa začal úspešne už vo februári 2002, ako to uvádza list gréckej vlády Komisii z 22. februára 2002. V roku 2002 totiž došlo v činnosti spoločnosti OA k zreteľnému zlepšeniu. Helénska republika informovala Komisiu o privatizačnom konaní a o opatreniach na obmedzenie nákladov najmä vo svojich odpovediach z 11. apríla 2002 na prvý príkaz Komisie poskytnúť informácie, vo svojom liste zo 16. júla 2002 a vo svojich odpovediach z 30. septembra 2002 na druhý príkaz Komisie poskytnúť informácie z 9. augusta 2002. V týchto odpovediach Helénska republika najmä potvrdila predaj 58 % dcérskej spoločnosti Olympic Catering.

60 Zápisnica zo stretnutia zo 16. októbra 2002 preukazuje, že Komisia bola pri tejto príležitosti znovu informovaná o situácii. Výslovne sa v nej cituje, že reštrukturalizačný plán z roku 1998 (vo forme schválenej v roku 1998) „už nebol aktuálny“ (bod 2, posledný odsek nazvaný „Finančný a obchodný prehľad“). Táto zápisnica tiež uvádza (príloha II, odsek 16), že pani Loyola de Palacio sa 2. a 3. októbra 2002 stretla s pánom Verelisom, gréckym ministrom dopravy a komunikácií, a požadovala vypracovanie nového reštrukturalizačného plánu do konca roka 2002.

61 Navyše správa o obmedzenom preskúmaní výkonnosti spoločnosti OA v porovnaní s jej finančným plánom z roku 2002 (júl 2002), ktorá bola 5. novembra 2002 odovzdaná vedúcemu kabinetu pani Loyolovej de Palacio a 14. novembra 2002 odoslaná službám Komisie, uvádzala zreteľné zlepšenie prevádzkovej situácie podniku OA v roku 2002. Za týchto okolností nebolo odloženie väčšinovej privatizácie leteckých činností na obdobie po skončení roka 2002 významné.

62 Dňa 21. novembra 2002 bola Komisii odovzdaná podrobná správa s názvom „Restructuring & Privatisation Report on OA (5 november 2002)“ [Správa o reštrukturalizácii a privatizácii OA (5. november 2002)]. Táto správa dôkladne opisovala privatizačný návrh až do podrobností o počte zamestnancov a obsahovala finančné vyhliadky letových operácií v rokoch 2003 až 2005 preukazujúce životaschopnosť podniku.

63 Listom gréckeho ministra dopravy a komunikácií z 2. decembra 2002 bol komisár zodpovedný za dopravu informovaný o šiestich súkromných investoroch, ktorí prejavili záujem o získanie väčšiny akcií spoločnosti OA (odôvodnenie č. 9 napadnutého rozhodnutia).

64 V tejto súvislosti, na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, jej bol druhý zmenený reštrukturalizačný plán predložený „so všetkými relevantnými detailmi“ v súlade s bodom 32 usmernení spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach (Ú. v. ES C 288, s. 2; Mim. vyd. 08/001, s. 322, ďalej len „usmernenia“) z roku 1999. Predovšetkým vyššie uvedená správa z 5. novembra 2002 obsahovala všetky požadované „údaje, predpoklady, prognózy, opatrenia, ciele a podmienky“ a jej názov jasne uvádzal, že išlo o reštrukturalizačný plán. Vyššie uvedené usmernenia sa navyše obmedzujú na to, že v bode 3.2.4 uvádzajú, že členský štát môže „požiadať“ Komisiu, aby dala súhlas na zmeny reštrukturalizačného plánu. V tomto prípade teda bohatá korešpondencia medzi Helénskou republikou a Komisiou predstavuje prípustnú žiadosť. Navyše druhý zmenený reštrukturalizačný plán bol Komisii predložený podľa rovnakého postupu, aký bol dodržaný v prípade plánu Speedwing a s ktorým sa Komisia zdala byť spokojná.

65 Komisia tvrdí, že žalobkyňou uplatnený skutkový dôvod, podľa ktorého jej bol privatizačný plán predložený a ona ho schválila, či už ako žiadosť o ďalšiu pomoc, alebo ako nový reštrukturalizačný plán nahrádzajúci plán z roku 1998, spoločnosť OA ani grécke orgány neuplatnili počas správneho konania. Dokonca počas stretnutia 16. októbra 2002 bolo zdôraznené, že Komisia preskúma, či Helénska republika dodržiava záväzky uložené rozhodnutím z roku 1998. Žalobkyňa preto nemôže uplatňovať tento nový skutkový dôvod (pozri, a *contrario*, návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Darmon k rozsudku Nemecko a Pleuger Worthington/Komisia, už citovanému v bode 34 vyššie, Zb. s. I-1175, body 33 a 107; rozsudky Súdu prvého stupňa British Airways a i./Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 81, a z 15. septembra 1998, BFM a EFIM/Komisia, T-126/96 a T-127/96, Zb. s. II-3437, bod 88). Pokiaľ ide o meritum veci, Komisia popiera, že spoločnosť OA bola podrobená „jedinému a dlhotrvajúcemu reštrukturalizačnému konaniu“ založenému na zmenenom reštrukturalizačnom pláne. Tvrdí, že plán Speedwing bol úplne iný ako privatizačný plán. Navyše po upustení od plánu Speedwing jej nebol predložený žiadny zmenený reštrukturalizačný plán, a teda tým skôr nijaký takýto plán neschválila.

66 Komisia tvrdí, že podľa judikatúry (rozsudok BFM a EFIM/Komisia, už citovaný v bode 65 vyššie, body 98 až 100) samotné vyhlásenie zámeru nestačí na to, aby došlo k zmene reštrukturalizačného plánu. Vyžaduje sa formálne predloženie zmeneného plánu (sprevádzaného údajmi, predpokladmi, prognózami, opatreniami, cieľmi a podmienkami) na účely jeho posúdenia Komisiou. Grécke orgány navyše zjavne poznali príslušný postup, pretože ho dodržali tak v prípade prijatia plánu z roku 1994, ktorý Komisia schválila v rozhodnutí z roku 1998, ako aj v prípade plánu Speedwing.

67 V tomto prípade korešpondenciu, na ktorú sa odvoláva žalobkyňa, nebolo možné v nijakom prípade považovať za zodpovedajúcu podmienkam zmeneného reštrukturalizačného plánu. Správa nazvaná „Report on the limited review of [OA] performance as compared to its 2002 financial plan" spočíva na nepotvrdených informáciách a predpokladoch a na údajoch, ktoré sa v niektorých prípadoch ukázali nesprávne a neúplné. Správa o reštrukturalizácii a privatizácii spoločnosti OA z 5. novembra 2002 uvádza privatizačné konanie stále ako „koncepciu", hoci bola Komisii predložená v novembri 2002, čiže menej ako dva mesiace pred skončením reštrukturalizačného plánu schváleného v roku 1998. Navyše ani jedna z týchto dvoch správ nebola výslovne predložená ako revidovaný plán.

68 Napokon tvrdenie, že neuhradenie poslednej splátky pomoci preukazuje, že plán z roku 1998 bol na základe spoločnej dohody zmenený, je oneskorené, lebo nebolo uplatnené počas správneho konania. Toto tvrdenie navyše nie je dôvodné. Je tiež v rozpore s pripomienkami, ktoré grécke orgány predložili 21. novembra 2002 a podľa ktorých Komisia neschválila úhradu poslednej splátky, čím zabránila tomu, aby plán priniesol svoje ovocie.

69 Za týchto okolností, keďže trvanie reštrukturalizačného plánu schváleného rozhodnutím z roku 1998 sa chýlilo ku koncu, bola Komisia povinná posúdiť realizáciu tohto plánu.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

70 Skôr ako sa Súd prvého stupňa bude zaoberať žalobnými dôvodmi založenými na jednej strane na nedostatku odôvodnenia a na druhej strane na skutkovom omyle a zjavne nesprávnom posúdení, treba preskúmať námietku neprípustnosti, ktorú vznáša Komisia proti argumentácii žalobkyne týkajúcej sa zmeny reštrukturalizačného plánu.

O námietke neprípustnosti vznesenej Komisiou

71 Komisia tvrdí, že argumentácia žalobkyne založená na údajnom predložení privatizačného plánu, ktorým sa mení reštrukturalizačný plán z roku 1998, je neprípustná, pretože nebola uplatnená v správnom konaní.

72 Súd prvého stupňa pripomína, že v konaní o žalobe o neplatnosť podanej podľa článku 230 ES musí byť zákonnosť aktu Spoločenstva posudzovaná v závislosti od skutkových a právnych okolností existujúcich v čase prijatia aktu. Predovšetkým komplexné posúdenia vykonané Komisiou treba preskúmať iba na základe informácií, ktorými Komisia disponovala v okamihu ich vykonania (rozsudky Súdu prvého stupňa British Airways a i./Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 81, a z 15. júna 2005, Corsica Ferries France/Komisia, T-349/03, Zb. s. II-2197, bod 142).

73 Z toho vyplýva, že v zásade nemožno pripustiť, aby sa žalobca odvolával na skutkové tvrdenia neznáme Komisii, na ktoré Komisia nebola upozornená v rámci konania vo veci formálneho zisťovania. Dotknutej osobe naopak nič nebráni, aby proti konečnému rozhodnutiu uplatnila právny dôvod neuvedený v štádiu správneho konania (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 6. októbra 1999, Kneissl Dachstein/Komisia, T-110/97, Zb. s. II-2881, bod 102, a Saxonia Edelmetalle a Zemag./Komisia, už citovaný v bode 34 vyššie, bod 68).

74 V tomto prípade Komisia nepopiera, že sa o otázke privatizácie spoločnosti OA, ktorej sa venuje najmä jej korešpondencia s gréckymi orgánmi a niektoré správy, ktoré jej tieto orgány odovzdali a na ktorých žalobkyňa zakladá svoj žalobný dôvod týkajúci sa existencie zmeneného reštrukturalizačného plánu schváleného touto inštitúciou, dozvedela počas správneho konania.

75 Otázka, či bol privatizačný plán, ktorým sa menil reštrukturalizačný plán z roku 1998, náležite predložený Komisii na účel jeho schválenia v súlade s príslušnými procesnými pravidlami, je teda právnym posúdením na základe vyššie uvedených skutkových okolností, o ktorých je nesporné, že boli Komisii oznámené.

76 Pokiaľ teda ide o právny dôvod, a nie o čisto skutkovú argumentáciu, je prípustné, aby sa žalobkyňa odvolávala na údajnú existenciu privatizačného plánu nahrádzajúceho reštrukturalizačný plán z roku 1998 bez ohľadu na to, či tento dôvod uplatnila počas správneho konania, alebo nie.

77 Z rovnakých dôvodov treba zamietnuť aj námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou proti právnemu tvrdeniu žalobkyne, podľa ktorého neuhradenie poslednej splátky pomoci schválenej rozhodnutím z roku 1998 preukazuje, že reštrukturalizačný plán z roku 1998 bol zmenený na základe dohody s Komisiou.

O dôvode založenom na nedostatku odôvodnenia

78 Na úvod treba posúdiť rozsah argumentácie žalobkyne týkajúcej sa nedostatku odôvodnenia.

79 Súd prvého stupňa v tomto ohľade pripomína, že povinnosť odôvodnenia predstavuje podstatnú formálnu náležitosť, ktorú treba odlíšiť od otázky dôvodnosti odôvodnenia, ktorá je otázkou vecnej zákonnosti sporného aktu. Výhrady a tvrdenia, ktoré popierajú dôvodnosť tohto aktu, teda nemajú účinok v rámci žalobného dôvodu založeného na neexistencii alebo nedostatočnosti odôvodnenia. Odôvodnenie vyžadované článkom 253 ES musí byť prispôsobené povahe príslušného aktu a musí z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvaha inštitúcie, ktorá je pôvodcom aktu, aby tak umožnilo dotknutým subjektom poznať dôvody prijatého opatrenia a príslušnému súdu vykonať kontrolu (rozsudok Súdneho dvora z 22. marca 2001, Francúzsko/Komisia, C-17/99, Zb. s. I-2481, body 35 až 38; rozsudky Corsica Ferries France/Komisia, už citovaný v bode 72 vyššie, body 52 a 59, a Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke/Komisia, už citovaný v bode 36 vyššie, body 70 a 71).

80 Okrem toho podľa ustálenej judikatúry otázku, či odôvodnenie rozhodnutia spĺňa požiadavky článku 253 ES, treba posúdiť nielen so zreteľom na jeho znenie, ale aj na jeho kontext a súhrn právnych pravidiel upravujúcich príslušnú oblasť (rozsudky British Airways a i./Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 94, a Freistaat Thüringen/Komisia, už citovaný v bode 36 vyššie, bod 202).

81 V tomto prípade žalobkyňa v podstate vytýka Komisii, že pokiaľ ide o neexistenciu životaschopnosti spoločnosti OA, napadnuté rozhodnutie neodôvodnila s ohľadom na zmenený reštrukturalizačný plán.

82 Je pravda, že v napadnutom rozhodnutí Komisia kontrolovala skutočnú realizáciu reštrukturalizačného plánu vo vzťahu k plánu stanovenému rozhodnutím z roku 1998. Napriek tomu v odôvodnení č. 173 tohto rozhodnutia odôvodnila tento prístup tým, že podľa jej názoru Grécko, jediný akcionár spoločnosti OA, nepredložilo po tom, čo zamietla plán Speedwing, návrh konkrétnej zmeny reštrukturalizačného plánu z roku 1998. V odôvodnení č. 116 treťom odseku Komisia v tomto ohľade už uviedla, že hoci hranica strát dosahujúcich 50 % základného imania bola prekročená už v roku 1999, nedošlo k žiadnemu zvýšeniu základného imania a reštrukturalizačný plán nebol včas „masívne upravený".

83 Aby bolo možné určiť, či toto vysvetlenie predstavuje v tomto prípade dostatočné odôvodnenie, je namieste posúdiť ho v kontexte konania, ktoré viedlo k prijatiu napadnutého rozhodnutia. V tomto ohľade na jednej strane Súd prvého stupňa uvádza, že vo svojom rozhodnutí zo 6. marca 2002 o začatí konania vo veci formálneho zisťovania Komisia predovšetkým uviedla, že reštrukturalizačný plán z roku 1998, na ktorom bolo založené rozhodnutie z roku 1998 o schválení posudzovanej reštrukturalizačnej pomoci, nebol realizovaný tak, ako sa predpokladalo, a že existencia vážnych pochybností o zlučiteľnosti súčasnej ekonomickej a finančnej situácie spoločnosti OA s prevádzkovými a finančnými ukazovateľmi tohto plánu odôvodňuje opätovné preskúmanie rozhodnutia z roku 1998 z pohľadu správneho uplatňovania tohto plánu. Na druhej strane zo spisu nevyplýva, že grécke orgány predložili Komisii po upustení od plánu Speedwing a pred prijatím napadnutého rozhodnutia, čo bolo 11. decembra 2002, formálnu a výslovnú žiadosť o zmenu reštrukturalizačného plánu z roku 1998, aby uskutočnili nevyhnutné úpravy tohto plánu v tomto prípade privatizáciou spoločnosti OA.

84 Za týchto okolností treba konštatovať, že Komisia už nebola povinná uviesť v napadnutom rozhodnutí dôvody, pre ktoré sa domnievala, že musí skontrolovať realizáciu reštrukturalizačného plánu z roku 1998 v jeho pôvodnej verzii.

85 Z toho vyplýva, že žalobný dôvod založený na nedostatku odôvodnenia tohto rozhodnutia, pokiaľ ide o otázku, či zmenený reštrukturalizačný plán, na ktorý sa odvoláva žalobkyňa, umožňoval v primeranom čase znovu obnoviť dlhodobú životaschopnosť spoločnosti OA, nie je dôvodný.

86 Výhrady týkajúce sa toho, že Komisia nezohľadnila zmenený reštrukturalizačný plán, je teda namieste preskúmať v rámci žalobných dôvodov založených na skutkovom omyle a zjavne nesprávnom posúdení uplatnených žalobkyňou.

O dôvodoch založených na skutkovom omyle a zjavne nesprávnom posúdení

87 Žalobkyňa uplatňuje štyri skupiny tvrdení, aby preukázala, že plán z roku 1998 bol po upustení od plánu Speedwing revidovaný. Pred postupným preskúmaním týchto tvrdení žalobkyne, ktoré sú založené po prvé na podľa nej jedinom a dlhotrvajúcom reštrukturalizačnom konaní spoločnosti OA a potrebe aktualizovať plán z roku 1998, po druhé na neuhradení poslednej splátky pomoci, po tretie na rozhodnutí zo 4. októbra 2000 a po štvrté na korešpondencii medzi gréckymi orgánmi a Komisiou, ako aj na správach odovzdaných Komisii počas správneho konania, treba upresniť právny rámec, v ktorom sa nachádza sporná otázka.

— Právny rámec a otázka nastolená v tomto prípade

88 Je ustálenou judikatúrou, že na to, aby bola pomoc podnikom v ťažkostiach vyhlásená za zlučiteľnú so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. c) ES, musí

byť viazaná na súvislý reštrukturalizačný plán, ktorý musí byť predložený Komisii so všetkými relevantnými detailmi (rozsudky Francúzsko/Komisia, už citovaný v bode 79 vyššie, bod 45; BFM a EFIM/Komisia, už citovaný v bode 65 vyššie, bod 98, a Technische Glaswerke Ilmenau/Komisia, už citovaný v bode 43 vyššie, bod 151). Usmernenia, ktoré sa uplatňujú v tomto prípade, potvrdzujú, že reštrukturalizačný plán musí umožňovať obnoviť v primeranom čase dlhodobú životaschopnosť podniku na základe realistických predpokladov, pokiaľ ide o prevádzkové podmienky v budúcnosti, a musí byť predložený so všetkými relevantnými detailmi [bod 3.2.2 písm. b)].

89 Navyše podľa usmernení je dotknutý podnik po schválení pomoci na reštrukturalizáciu povinný úplne zrealizovať reštrukturalizačný plán, ktorý bol prijatý Komisiou, a splniť všetky ostatné záväzky uvedené v rozhodnutí Komisie [bod 3.2.2 písm. f)]. Realizácia reštrukturalizačného plánu sa uskutočňuje pod kontrolou Komisie, ktorá musí byť v takom postavení, aby mohla zabezpečiť riadnu implementáciu plánu prostredníctvom pravidelných podrobných správ predkladaných zo strany príslušného členského štátu [bod 3.2.2 písm. g)].

90 Usmernenia (bod 3.2.4) rovnako upresňujú, že aj keď bola pomoc na reštrukturalizáciu schválená, príslušný členský štát môže v priebehu obdobia reštrukturalizácie požiadať Komisiu, aby dala súhlas na vykonanie zmien v reštrukturalizačnom pláne a vo výške pomoci. Komisia môže povoliť takéto zmeny, pokiaľ spĺňajú niekoľko podmienok. Revidovaný plán musí predovšetkým preukazovať, že k obnoveniu životaschopnosti dôjde ešte stále v primeranom čase.

91 Z ustanovení článku 87 ods. 3 písm. c) v spojení s ustanoveniami článku 88 ods. 2 a 3 ES, tak ako sú vykladané vyššie uvedenou judikatúrou a vykonané už citovanými ustanoveniami usmernení, teda vyplýva, že každá významná zmena reštrukturali-

začného plánu schváleného Komisiou v zásade vyžaduje, aby dotknutý členský štát predložil revidovaný plán obsahujúci všetky relevantné detaily, aby mohla Komisia posúdiť zlučiteľnosť pomoci so spoločným trhom so zreteľom na podmienky uvedené v bode 3.2.4 usmernení.

92 Z procesného hľadiska judikatúra okrem toho uvádza, že keď nie je splnená jedna z podmienok, ktorým podlieha schválenie pomoci, Komisia obvykle môže prijať rozhodnutie povoľujúce výnimku z tejto podmienky bez toho, aby znovu začala konanie podľa článku 88 ods. 2 ES, iba vtedy, keď sú odchýlky od pôvodnej podmienky relatívne malé (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, Ryanair/Komisia, T-140/95, Zb. s. II-3327, bod 88). Predovšetkým vtedy, keď úprava reštrukturalizačného plánu vzbudzuje pochybnosti o zlučiteľnosti pomoci, je Komisia povinná opätovne pristúpiť k formálnemu preskúmaniu zlučiteľnosti tejto pomoci so spoločným trhom.

93 Tieto procesné pravidlá potvrdzujú, že ak nedôjde k úplnej realizácii reštrukturalizačného plánu prijatého v rozhodnutí o schválení pomoci na reštrukturalizáciu, môže Komisia povoliť významnú zmenu tohto plánu iba na základe dôkladného formálneho preskúmania súladu revidovaného plánu predloženého dotknutým členským štátom s vyššie spomenutými podmienkami uvedenými v usmerneniach. V dôsledku toho v prípade, ak dotknutý členský štát nepredloží revidovaný reštrukturalizačný plán, Komisia nie je v zásade ani povinná, ani schopná — počas svojho posudzovania zlučiteľnosti pomoci — zohľadniť prípadné významné zmeny pôvodného plánu iba na základe vyhlásenia zámeru dotknutého členského štátu.

94 V tomto prípade je teda namieste overiť, či pri neexistencii druhej formálnej žiadosti o zmenu reštrukturalizačného plánu po upustení od prvého revidovaného reštrukturalizačného plánu oznámeného Komisii, a to plánu Speedwing (pozri body 13

a 83 vyššie), rôzne skutočnosti, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, umožňujú napriek tomu domnievať sa, že Komisii bola predložená druhá žiadosť o zmenu reštrukturalizačného plánu z roku 1998 so všetkými relevantnými detailmi, aby Komisia mohla posúdiť zlučiteľnosť pomoci.

— Preskúmanie tvrdení týkajúcich sa jediného a dlhotrvajúceho reštrukturalizačného konania spoločnosti OA a potreby aktualizovať reštrukturalizačný plán z roku 1998

95 Na úvod je potrebné uviesť, že tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého spoločnosť OA viedla jediné a dlhotrvajúce reštrukturalizačné konanie, počas ktorého bol reštrukturalizačný plán z roku 1998 zmenený, je v každom prípade irelevantné. Bez ohľadu na povahu vykonaných alebo zamýšľaných reštrukturalizačných opatrení totiž platí, že keď chceli príslušné vnútroštátne orgány dosiahnuť, ako v tomto prípade, podstatnú úpravu pôvodného plánu (pozri bod 97 nižšie), bolo ich povinnosťou predložiť revidovaný plán na schválenie Komisii v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami usmernení, aby jej umožnili skontrolovať zlučiteľnosť pomoci so spoločným trhom so zreteľom na tento revidovaný plán. Predovšetkým nestačilo požiadať Komisiu, aby preskúmala finančnú situáciu spoločnosti OA nezávisle od skutočnej realizácie reštrukturalizačného plánu z roku 1998, ako to podľa napadnutého rozhodnutia mnohokrát urobili grécke orgány (odôvodnenie č. 184). Treba navyše poznamenať, že reštrukturalizácia spoločnosti OA sa začala v roku 1994, ako zdôrazňuje konečná správa vypracovaná spoločnosťou Deloitte & Touche k plánu Speedwing z marca 2000, a že aktualizáciu plánu z roku 1994 a predĺženie obdobia reštrukturalizácie, ktoré boli potrebné na to, aby spoločnosť OA mohla napraviť situáciu v závislosti od cieľov stanovených pôvodným plánom, schválila Komisia v rozhodnutí z roku 1998 po tom, čo Helénska republika v júli 1998 oznámila revidovaný reštrukturalizačný plán sprevádzaný podrobným vykonávacím plánom (pozri odôvodnenia č. 40, 46, 78 a 85 tohto rozhodnutia). Reštrukturalizačný plán z roku 1998 sledoval obnovenie dlhodobej životaschopnosti spoločnosti OA úplným vykonaním reštrukturalizačných opatrení uvedených už v pláne z roku 1994, ku ktorým sa pridali ďalšie reštrukturazlizačné opatrenia, ktoré mali zohľadniť zhoršenie finančných výsledkov spoločnosti OA v roku 1997.

96 Navyše opatrenia na reštrukturalizáciu spoločnosti OA, postupne vykonávané počas obdobia uplatňovania reštrukturalizačného plánu z roku 1998, boli súčasťou rôznych stratégii, čím spôsobili diskontinuitu v reštrukturalizačnom konaní. Ako totiž grécke orgány uznali najmä vo svojich odpovediach z 11. apríla 2002 na príkaz poskytnúť informácie zo 6. marca 2002, „filozofia plánu Speedwing bola úplne odlišná od filozofie plánu schváleného v roku 1998 v tom, že bola zameraná viac na expanziu a maximalizáciu príjmov ako na náklady“. Plán Speedwing, sprevádzaný podnikateľským plánom, bol Komisii oznámený v novembri 1999 (pozri bod 13 vyššie). Realizácia tohto plánu sa však začala už v auguste 1999 bez súhlasu Komisie. Realizácia reštrukturalizačného plánu z roku 1998 tak bola od augusta 1999 až do odchodu spoločnosti Speedwing v polovici roka 2000 pozastavená a nová fáza znižovania nákladov a obnovenia reštrukturalizačného plánu z roku 1998 sa mohla začať až v lete 2000.

97 V tomto prípade však bolo už od roku 1999 zjavné, že na zabezpečenie dlhodobej životaschopnosti spoločnosti OA sa vyžadovala podstatná revízia reštrukturalizačného plánu z roku 1998, ako to zdôraznila grécka vláda najmä v pláne Speedwing, pričom odkázala predovšetkým na správu Deloitte & Touche z 21. júla 1999 o vykonávaní plánu z roku 1998 (pozri bod 11 vyššie). V tejto správe sa totiž zdôrazňovalo, že zlá finančná situácia spoločnosti OA a zhoršenie podmienok na trhu vyvolali nevyhnutnosť dodatočných opatrení na zabezpečenie dlhodobej životaschopnosti spoločnosti. Neprimeranosť finančných výsledkov spoločnosti OA očakávaných v reštrukturalizačnom pláne z roku 1998 už navyše bola uvedená v správe o realizácii tohto plánu odovzdanej Komisii 7. mája 1999 (pozri bod 10 vyššie), v ktorej tieto orgány vysvetlili, že po prijatí rozhodnutia z roku 1998 sa skutočné výsledky vyplývajúce z overenej účtovnej závierky za účtovný rok 1997 ukázali „horšie ako najpesimistickejšie odhady uvádzané na konci februára 1998, keď bol vypracovaný reštrukturalizačný plán a s ním spojený podnikateľský plán“. Napokon zo zápisnice zo stretnutia vyhotovenej Komisiou vyplýva, že počas stretnutia so službami Komisie 16. októbra 2002 právni poradcovia gréckej vlády znovu potvrdili, že reštrukturalizačný plán z roku 1998 už od roku 1999 nebol aktuálny pre významné odchýlky, ku ktorým došlo v prvom roku jeho realizácie.

98 So zreteľom na rozsah zmien, ktoré považovali za potrebné obe strany, nemohli byť vyššie uvedené požiadavky (pozri body 91 a 93 vyššie) týkajúce sa predloženia revidovaného reštrukturalizačného plánu dotknutým členským štátom počas obdobia reštrukturalizácie na účely jeho dôkladného preskúmania Komisiou zmenené iba preto, lebo Komisia podporovala — ako sama uvádza — zmenu reštrukturalizačného plánu z roku 1998. Komisia totiž podporovala zmenu tohto plánu najprv pod vedením spoločnosti Speedwing, ako vyplýva najmä z jej listov z 27. júla 1999 a z 23. augusta 1999, ako aj z napadnutého rozhodnutia (odôvodnenie č. 29), a potom aj po upustení od plánu Speedwing, ako naznačuje napríklad list Komisie z 29. marca 2000, list komisárky zodpovednej za dopravu, pani Loyolovej de Palacio, z 5. júla 2001 a skutočnosť, že táto komisárka vyjadrila na svojich stretnutia 2. a 3. októbra 2002 s pánom Verelisom, gréckym ministrom dopravy a komunikácií, pochybnosti Komisie o životaschopnosti spoločnosti OA a naliehavú potrebu mať nový reštrukturalizačný plán ešte pred ukončením prebiehajúceho reštrukturalizačného plánu, ako vyplýva z prílohy II zápisnice zo stretnutia, ktoré sa konalo 16. októbra 2002.

99 Okrem toho zo spisu vyplýva, že hoci sa Komisia vyjadrovala priaznivo k zmene reštrukturalizačného plánu z roku 1998 pri mnohých príležitostiach, a najmä vo svojom vyššie uvedenom liste z 23. augusta 1999, trvala na tom, že pred prijatím svojho konečného rozhodnutia o zlučiteľnosti pomoci musí podrobne preskúmať nový revidovaný plán. Komisia predbežne najmä zdôrazňovala, že príslušné vnútroštátne orgány by mali venovať prvoradú pozornosť definícii revidovaných finančných vyhliadok zahŕňajúcich celé trvanie plánu (pozri list Komisie gréckym orgánom z 12. mája 1999).

100 V tejto súvislosti existencia konsenzu medzi gréckymi orgánmi a Komisiou počas správneho konania o potrebe aktualizovať reštrukturalizačný plán z roku 1998 neumožňuje sama osobe domnievať sa, že Komisii bol na schválenie predložený nový revidovaný plán spĺňajúci vyššie uvedené požiadavky (pozri body 91 a 93 vyššie).

— Preskúmanie tvrdenia týkajúceho sa neuhradenia poslednej splátky pomoci

101 Zo spisu jasne vyplýva, že neuhradenie tretej a poslednej splátky pomoci bolo odôvodnené nevykonávaním reštrukturalizačného plánu z roku 1998. Rozhodnutie z roku 1998 (článok 1 odsek 2) totiž podmieňovalo úhradu tejto splátky pomoci vo výške 22,9 milióna eur dodržaním všetkých podmienok uložených týmto rozhodnutím na zabezpečenie zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom a skutočnou realizáciou reštrukturalizačného plánu z roku 1998, ako aj dosiahnutím očakávaných výsledkov (najmä pokiaľ ide o pomer nákladov a produktivity). Po tom, čo grécke orgány 7. mája 1999 odovzdali už citovanú správu predvídanú v článku 1 ods. 2 rozhodnutia z roku 1998 pred uhradením poslednej splátky, im Komisia predovšetkým vo vyššie uvedenom liste z 27. júla 1999 oznámila, že analýza nesplnení povinností pri realizácii reštrukturalizačného plánu z roku 1998 obsiahnutá v správe spoločnosti Deloitte & Touche z 21. júla 1999 (pozri body 10 a 11 vyššie) ukazuje, že Komisia nemôže prijať rozhodnutie v prospech vyplatenia poslednej splátky. Ako už Súd prvého stupňa uviedol (pozri bod 98 vyššie), Komisia v tomto liste vyzvala grécku vládu, aby jej predložila aktualizovaný plán reštrukturalizácie spoločnosti OA, aby preskúmala, či tento plán odôvodňuje úhradu sumy vo výške 22,9 milióna eur. V liste z 18. novembra 1999 oznamujúcom Komisii plán Speedwing (pozri bod 13 vyššie) grécka vláda požiadala túto inštitúciu o povolenie uhradiť po jej kontrole revidovaného plánu poslednú splátku pomoci. Napriek tomu listom zo 17. decembra 1999 grécka vláda vyzvala Komisiu, aby odložila svoje rozhodnutie týkajúce sa zaplatenia poslednej splátky, aby mohli grécke orgány vyhodnotiť prípadný vplyv práve začatého konania smerujúceho k povoleniu súkromnej investície do spoločnosti OA a vypracovať optimálny plán na zabezpečenie jej životaschopnosti. Zmluva uzavretá so spoločnosťou Speedwing totiž upravovala v prospech spoločnosti British Airways opciu na nákup akcií spoločnosti OA vo výške 20 % jej základného imania do júla 2000. V tejto súvislosti možno neuhradenie poslednej splátky pomoci o to menej vysvetliť okolnosťou, že grécka vláda a Komisia sa domnievali, že reštrukturalizačný plán z roku 1998 bol revidovaný, pretože plán Speedwing bol definitívne zamietnutý po tom, čo Komisia listom z 20. marca 2000 oznámila gréckym orgánom nepriaznivú konečnú správu, ktorú vypracovala spoločnosť Deloitte & Touche v marci 2000 (pozri bod 14 vyššie).

102 Ani neskorší vývoj veci neumožňuje domnievať sa, že neuhradenie poslednej splátky pomoci preukazuje zmenu reštrukturalizačného plánu z roku 1998. Keďže spoločnosť British Airways nepredložila ponuku na odkúpenie do júla 2000, grécka vláda listom z 29. augusta 2000 informovala Komisiu o svojom rozhodnutí vyhlásiť medzinárodné verejné obstarávanie na určenie strategického investora. V tomto liste grécka vláda zopakovala svoju žiadosť, aby Komisia odložila rozhodnutie o uvoľnení poslednej splátky dovtedy, kým spoločnosť OA „vyhodnotí výsledky tohto pokusu" o privatizáciu. Tieto skutočnosti potvrdzujú iba to, že Komisia bola informovaná o projekte väčšinovej privatizácie spoločnosti OA, ktorá mala uľahčiť dosiahnutie cieľov reštrukturalizačného plánu (pozri bod 106 nižšie). V dôsledku toho, hoci vo svojich odpovediach z 11. apríla 2002 (bod 1.9) grécke orgány prezentovali „zmrazenie" poslednej splátky pomoci ako výsledok ich prístupu otvoreného kompromisu s Komisiou, toto „zmrazenie" nemožno vo vyššie uvedenom kontexte vykladať ako výsledok predloženia žiadosti o revíziu reštrukturalizačného plánu sprevádzanej revidovaným plánom v súlade s ustanoveniami usmernení. Toto zmrazenie vyplývalo výlučne z vykonania článku 1 ods. 2 rozhodnutia z roku 1998 Komisiou (pozri bod 101 vyššie).

103 Z toho vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, nemožno neuhradenie poslednej splátky pomoci považovať za nepriamy dôkaz zmeny reštrukturalizačného plánu z roku 1998 alebo toho, že po upustení od plánu Speedwing bola Komisii predložená žiadosť o revíziu tohto reštrukturalizačného plánu z roku 1998 sprevádzaná druhým revidovaným plánom.

104 Bez ohľadu na neuhradenie poslednej splátky pomoci teda zostal reštrukturalizačný plán z roku 1998 v celom rozsahu v platnosti a naďalej plne zaväzoval žalobkyňu v súlade s ustanoveniami usmernení (pozri bod 89 vyššie). Na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, Komisia predovšetkým nebola povinná oznámiť pred prijatím napadnutého rozhodnutia, že nesúhlasí s údajnou zmenou tohto plánu, ktorá sa prejavila neuhradením poslednej splátky pomoci. Navyše, keď Komisia v napadnutom rozhodnutí kontrolovala dodržiavanie reštrukturalizačného plánu z roku 1998 a zaujímala

stanovisko k vymáhaniu už uhradenej pomoci, ktorú považovala za nezlučiteľnú so spoločným trhom, nebola povinná zohľadniť vyššie uvedenú údajnú zmenu a neuhradenie poslednej splátky pomoci, keďže jej žiadna zmena reštrukturalizačného plánu z roku 1998 nebola riadne oznámená. Z toho vyplýva, že dodatočné žalobné dôvody uplatnené žalobkyňou vo vzťahu k tejto argumentácii týkajúcej sa neuhradenia poslednej splátky pomoci, ktoré sú založené na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery, podstatných formálnych náležitostí a zásady *ne bis in idem*, treba rovnako zamietnuť ako úplne neopodstatnené.

— Preskúmanie tvrdenia týkajúceho sa rozhodnutia zo 4. októbra 2000

105 Rovnako zmienka — v rozhodnutí Komisie zo 4. októbra 2000 nevzniesť námietku proti zmene rozhodnutia z roku 1998 — o prechodnom charaktere riadenia spoločnosti OA v očakávaní jej privatizácie na začiatku roka 2001 neumožňuje predpokladať, že Komisii bol po upustení od plánu Speedwing predložený druhý zmenený reštrukturalizačný plán zahŕňajúci privatizáciu spoločnosti OA. V kontexte rozhodnutia zo 4. októbra 2000 predstavovala vyššie uvedená zmienka iba jeden z dôvodov rozhodnutia Komisie predĺžiť lehotu na využitie nových záruk za úvery schválených v rozhodnutí z roku 1998 (pozri body 16 a 17 vyššie). Na rozdiel od toho, čo tvrdila žalobkyňa na pojednávaní, v rozhodnutí zo 4. októbra 2000 ide iba o malú zmenu spočívajúcu v uvedenom predĺžení lehoty na využitie nových záruk za úvery, ktorá bola považovaná za nevzbudzujúcu žiadne pochybnosti o zlučiteľnosti pomoci v súlade s judikatúrou predstavovanou rozsudkom Ryanair/Komisia, už citovaným v bode 92 vyššie.

106 Z toho vyplýva, že rozhodnutie zo 4. októbra 2000, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, nemožno vykladať v tom zmysle, že obsahuje nepriamy dôkaz toho, že Komisii bol predložený druhý revidovaný plán zahŕňajúci privatizáciu, a že Komisia tento plán schválila.

— Preskúmanie tvrdení založených na korešpondencii medzi gréckymi orgánmi a Komisiou a na správach odovzdaných tejto inštitúcii

107 Na úvod je dôležité pripomenúť, že ani pravidelné informovanie Komisie o realizácii projektu väčšinovej privatizácie spoločnosti OA, predovšetkým o vývoji dvoch privatizačných konaní, ktoré sa postupne začali na začiatku leta 2000 a vo februári 2002, ani konanie stretnutí na túto tému medzi poradcami gréckej vlády a službami Komisie nemohli zbaviť grécke orgány povinnosti predložiť Komisii na schválenie každú významnú zmenu reštrukturalizačného plánu z roku 1998 so všetkými detailmi.

108 Treba teda overiť, či korešpondencia a rôzne správy, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, umožňujú domnievať sa, že Komisii bola predložená žiadosť o zmenu reštrukturalizačného plánu sprevádzaná revidovaným plánom v súlade s požiadavkami usmernení, či už vo vzťahu k prvému, alebo k druhému privatizačnému konaniu.

109 Pokiaľ ide o prvé privatizačné konanie, po prijatí rozhodnutia potrebného na väčšinovú privatizáciu spoločnosti OA v septembri 2000 bolo podľa údajov, ktoré poskytli grécke orgány v odpovediach z 11. apríla 2002 na príkaz poskytnúť informácie zo 6. marca 2002 (body 2.7.4 a 2.19.2), v decembri toho istého roka vyhlásené verejné obstarávanie. Grécky minister dopravy a komunikácií vo svojom liste zo 6. septembra 2000 adresovanom pani Loyolovej de Palacio zdôraznil, že podľa vyjadrení, ktoré zhromaždila spoločnosť Crédit Suisse First Boston od súkromných investorov, existoval záujem iba v prípade prevodu väčšinového balíka a pod podmienkou, že finančné parametre spoločnosti OA budú „jasné“. Memorandum spoločnosti Crédit Suisse First Boston z 20. decembra 2000, odovzdané Komisii, malo pomôcť vymedzenému počtu spoločností, ktoré vyjadrili svoj záujem o získanie spoločnosti OA, v ich rozhodovaní buď pristúpiť, alebo nepristúpiť k ďalšiemu skúmaniu situácie

tejto spoločnosti. Toto memorandum obsahovalo okrem iného správu vypracovanú spoločnosťou PriceWaterhouseCoopers (pozri bod 15 vyššie). Napriek tomu sa otázkou úpravy reštrukturalizačného plánu z roku 1998 s cieľom obnoviť životaschopnosť spoločnosti OA nezaoberalo ani toto memorandum, ani vyššie uvedená korešpondencia a odpovede.

110 Uvedené platí aj pre list, ktorý grécke orgány adresovali Komisii 16. mája 2001 ako odpoveď na list tejto inštitúcie z 25. apríla 2001. V liste z 25. apríla 2001, ktorý odkazoval na predbežné diskusie, ktoré sa od decembra 2000 konali medzi službami Komisie a poradcami gréckej vlády k otázke privatizačného projektu spoločnosti OA, Komisia na jednej strane vyjadrila pochybnosti o zlučiteľnosti verejného obstarávania so svojím stanoviskom k privatizáciám vyjadreným v *XXIII. správe o politike hospodárskej súťaže z* roku 1993 (body 402 a 403). Na druhej strane Komisia v tomto liste pripomenula, že dodržiavanie reštrukturalizačného plánu a obnovenie životaschopnosti spoločnosti OA predstavovali kľúčové podmienky podľa rozhodnutí z rokov 1994 a 1998.

111 K tomuto poslednému bodu sa však grécke orgány vo svojej vyššie uvedenej odpovedi zo 16. mája 2001 obmedzili na to, že odkázali na svoje pripomienky z 19. februára 2001 k sťažnosti ZGLD (pozri bod 18 vyššie) bez toho, aby čo len spomenuli prípadnú úpravu reštrukturalizačného plánu z roku 1998. Okrem toho, pokiaľ ide o privatizačné konanie, grécke orgány iba informovali Komisiu o tom, že v stanovenej lehote boli predložené tri ponuky, a oznámili, že o transakcii ju upovedomia po neformálnych konzultáciách s jej službami. Z tejto výmeny korešpondencie z 25. apríla a zo 16. mája 2001 vyplýva, že v tomto štádiu nebola Komisii predložená žiadna žiadosť o revíziu reštrukturalizačného plánu.

112 Listom z 1. februára 2002 grécke orgány informovali Komisiu o prebiehajúcich rozhovoroch s jedným z uchádzačov. Navyše oznámili tejto inštitúcii opatrenia na zníženie prevádzkových nákladov, racionalizáciu siete spoločnosti OA a zlepšenie produktivity zrušením znížených taríf a uplatňovaním postupov riadenia produktivity. Tieto

dodatočné opatrenia, prijaté s cieľom čeliť kríze na trhu leteckej dopravy po udalostiach z 11. septembra 2001 a plne zlučiteľné s reštrukturalizačným plánom z roku 1998, však neboli sprevádzané žiadnou žiadosťou o úpravu tohto plánu.

113 Z toho vyplýva, že ani listy a dokumenty, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, ani iné písomnosti nachádzajúce sa v spise nepreukazujú, že Komisii bola predložená čo i len nepriama žiadosť o revíziu reštrukturalizačného plánu z roku 1998 počas prvého privatizačného konania, ktoré bolo vo februári 2002 prerušené pre neschopnosť prednostného uchádzača preukázať svoju finančnú stabilitu.

114 Pokiaľ ide o druhé privatizačné konanie, listom ministra dopravy a komunikácií z 22. februára 2002 grécka vláda oznámila Komisii, že privatizačné konanie vstúpilo do novej fázy, počas ktorej bude realizovaný plán reorganizácie spoločnosti OA s cieľom spustiť do niekoľkých mesiacov činnosť nového, životaschopného leteckého dopravcu. Spoločnosť OA súčasne ukončí všetky svoje letecké činnosti. V lehote približne dvoch rokov dôjde k predaju všetkých aktív a dcérskych spoločností OA. Podrobný privatizačný plán, ako aj podrobný podnikateľský plán nového leteckého dopravcu budú Komisii predložené v nasledujúcich týždňoch.

115 Z dokumentov, ktoré grécke orgány odovzdali Komisii, veľmi jasne vyplýva, že druhé privatizačné konanie spoločnosti OA malo uľahčiť dosiahnutie hlavného cieľa definovaného v rozhodnutí z roku 1998, a to obnovenie životaschopnosti tejto spoločnosti. Je teda potrebné preskúmať tieto dokumenty s cieľom posúdiť, či sa možno domnievať, že aspoň nepriamo obsahujú revidovaný reštrukturalizačný plán.

116 Vo svojich odpovediach z 11. apríla 2002 na prvý príkaz poskytnúť informácie zo 6. marca 2002 grécke orgány uviedli, že od leta 2000 mala snaha o reštrukturalizáciu spoločnosti OA dve časti, a to na jednej strane väčšinovú privatizáciu spoločnosti OA, vďaka ktorej by sa realizovala jej dlhodobá reštrukturalizácia, a na druhej strane a súčasne racionalizáciu činností spoločnosti OA (najmä znížením kapacít a nákladov) tak, aby sa neohrozilo prebiehajúce privatizačné konanie (body 2.7.5, 2.3.13 a 2.7.1). Grécke orgány vysvetľovali, že z dôvodu, že sa realizácia reštrukturalizácie spoločnosti OA oneskorila v dôsledku rôznych vnútorných a vonkajších faktorov, mala privatizácia urýchliť reštrukturalizačné snahy (bod 1.6). Stručne uviedli, že ciele privatizácie budú predovšetkým tieto: spoločnosť New Olympic Airways (NOA) bude vykonávať iba letecké činnosti; aténske medzinárodne letisko v Spate bude jej hlavnou prestupovou platformou („hub“); spoločnosť NOA bude finančne stabilná a bude mať kapacity potrebné na zabezpečenie svojej dlhodobej životaschopnosti; dôjde k minimalizácii vystavenia Helénskej republiky a skupiny spoločnosti OA rizikám a dlhom, ktoré zostanú na ťarchu skupiny spoločnosti OA po jej reštrukturalizácii, a napokon príjmy z predaja budú musieť byť maximalizované (bod 2.19.8).

117 V týchto odpovediach z 11. apríla 2002 grécke orgány predovšetkým zdôraznili, že privatizácia spoločnosti OA sa nenachádza medzi podmienkami schválenia posudzovanej pomoci a že pre Komisiu predstavuje dodatočnú záruku pevného záväzku gréckej vlády reštrukturalizovať spoločnosť. Trvali na tom, že privatizácia predstavuje podstatný prvok reštrukturalizácie a dlhodobej životaschopnosti spoločnosti OA. Počiatočné informácie týkajúce sa prvého privatizačného konania, prerušeného vo februári 2002, poskytol pán Verelis pani Loyolovej de Palacio v lete 2000 a tieto informácie boli doplnené na stretnutí, ktoré sa konalo 20. októbra 2000. Odvtedy sa uskutočnilo niekoľko stretnutí medzi poradcami gréckej vlády pre privatizáciu a členmi kabinetu pani Loyolovej de Palacio a službami Komisie s cieľom aktualizovať tieto informácie, zvlášť po zverejnení výzvy na vyjadrenie záujmu o získanie spoločnosti OA a odovzdaní vyššie uvedeného memoranda z 20. decembra 2000 (pozri bod 109 vyššie), aby bolo zabezpečené, že Komisia privatizačné konanie schváli a najmä že sa dosiahne cieľ reštrukturalizácie (body 2.19.3 až 2.19.7).

118 Listom zo 16. júla 2002 grécka vláda informovala Komisiu o ukončení predaja spoločnosti Olympic Catering do konca nasledujúceho mesiaca. Uviedla, že sa očakáva, že privatizácia spoločnosti OA a jej pobočiek a dcérskych spoločnosti bude dokončená „do konca [nasledujúceho] októbra".

119 Vo svojich odpovediach z 30. septembra 2002 na druhý príkaz poskytnúť informácie z 9. augusta 2002 grécke orgány pripomenuli realizáciu opatrení na obmedzenie nákladov a ponúkaných služieb. Okrem toho uviedli, že oživenie spoločnosti OA z finančného a prevádzkového hľadiska v roku 2002 preukazuje dlhodobú životaschopnosť leteckej časti podniku pod podmienkou, že dôjde k posilneniu jeho vlastného imania predovšetkým prostredníctvom privatizácie. Grécke orgány vysvetľovali, že privatizácia má dva ciele, a to na jednej strane okamžitú tvorbu likvidity predajom akcií, účastí a pobočiek skupiny a na druhej strane vstup súkromného kapitálu do spoločnosti. Správa o výsledku rokovaní so záujemcami o investovanie mala byť predložená do konca októbra 2002. Grécke orgány napokon informovali Komisiu o tom, že v prípade neúspechu tohto pokusu budú letecké činnosti vyňaté zo skupiny a zverené spoločnosti NOA, dcérskej spoločnosti OA. Upresnili, že uprednostňovanie tohto riešenia možno vysvetliť tým, že zdravá situácia spoločnosti NOA jej dáva úverovú schopnosť a že nové pracovné zmluvy s leteckým personálom spoločnosti NOA sú v súlade s trhovými podmienkami. Uviedli, že finančný plán spoločnosti NOA ráta s bankovým úverom zabezpečeným akciami spoločnosti. Stručne povedané, spoločnosť NOA má tieto vlastnosti: reštrukturalizovanú a ziskovú sieť bez štrukturálne stratových liniek; homogénnejšiu a modernejšiu flotilu, prispôsobenú reštrukturalizovanej sieti, a kolektívne zmluvy zodpovedajúce trhovým podmienkam.

120 Okrem toho, ako už bolo uvedené (pozri bod 97 vyššie), zo zápisnice zo stretnutia 16. októbra 2002 vyplýva, že právni poradcovia gréckej vlády potvrdili, že reštrukturalizačný plán z roku 1998 už od roku 1999 nebol aktuálny a že pri posúdení

životaschopnosti spoločnosti OA bolo treba odkázať na skutočné a aktuálne čísla. Zápisnica sa však nezmieňovala o žiadosti o konkrétnu zmenu reštrukturalizačného plánu z roku 1998, sprevádzanej revidovaným plánom zohľadňujúcim prebiehajúce privatizačné konanie.

121 Práve preskúmané dokumenty preukazujú iba to, že Komisia bola postupne informovaná o vývoji privatizačného konania. Z týchto dokumentov predovšetkým vyplýva, že toto privatizačné konanie začali grécke orgány, aby doplnili realizáciu reštrukturalizačných opatrení — najmä opatrení na obmedzenie nákladov a ponúkaných služieb —, ktoré boli súčasťou línie opatrení predvídaných už reštrukturalizačným plánom z roku 1998. Z rozhodnutia z roku 1998 totiž vyplýva, že tento plán mal obnoviť životaschopnosť spoločnosti OA práve znížením prevádzkových nákladov prostredníctvom reorganizácie štruktúry nákladov, zlepšením produktivity a reorganizáciou spoločnosti. Podľa účastníkov konania je nesporné, že od roku 1999 sa tento plán ukázal ako nevhodný na zabezpečenie životaschopnosti spoločnosti OA najmä z dôvodu zhoršenia finančnej situácie spoločnosti. V tejto súvislosti, ako to potvrdzujú najmä už citované odpovede z 30. septembra 2002 na druhý príkaz poskytnúť informácie, bola cieľom reorganizácie a privatizácie spoločnosti OA najmä na jednej strane okamžitá tvorba ďalšej likvidity individuálnym a oddeleným predajom nepodstatných aktív a vedľajších činností, aby mohli byť vyrovnané dlhy spoločnosti OA, a na druhej strane zoskupenie a realizácia väčšinovej privatizácie leteckých činností vykonávaných až dovtedy spoločnosťou OA a jej dcérskymi spoločnosťami Macedonian Airlines a Olympic Aviation, aby sa umožnilo opätovné vytvorenie vlastných fondov vďaka kapitálovému vkladu do budúcej súkromnej leteckej spoločnosti.

122 Vo vyššie uvedených dokumentoch však grécke orgány jasne a presne nenavrhli konkrétnu úpravu reštrukturalizačného plánu z roku 1998. Naopak, obmedzili sa na návrh, aby sa Komisia odchýlila od reštrukturalizačného plánu z roku 1998, pričom zdôrazňovali najmä skutočnosť, že privatizácia spoločnosti OA — ktorej podmienky

chceli predložiť na schválenie Komisii (pozri body 110, 111, 114 a 117 *in fine* vyššie) — potvrdzuje pevný záväzok Helénskej republiky reštrukturalizovať spoločnosť (pozri body 117 a 120 vyššie). Keďže však reštrukturalizačný plán z roku 1998 zaväzoval predovšetkým podnik, ktorý bol príjemcom pomoci, dotknutý členský štát mohol dosiahnuť jeho zmenu iba predložením revidovaného plánu na schválenie Komisii, ako to už bolo uvedené (pozri body 89 až 93 vyššie).

123 V tomto ohľade treba konštatovať, že ani dve správy spoločnosti Deloitte & Touche, ktoré grécke orgány odovzdali Komisii v novembri 2002, neobsahovali skutočnosti, ktoré by bolo možné chápať ako žiadosť o revíziu reštrukturalizačného plánu z roku 1998 sprevádzanú revidovaným plánom.

124 Aj keď je totiž pravda, že vyššie uvedená správa spoločnosti Deloitte & Touche o obmedzenom preskúmaní výkonnosti spoločnosti OA v porovnaní s jej finančným plánom z roku 2002, odovzdaná Komisii v prílohe listu z 13. novembra 2002, potvrdila relatívne zlepšenie podnikateľských výsledkov spoločnosti OA v roku 2002 v porovnaní s predchádzajúcimi účtovnými rokmi, táto správa napriek tomu neobsahovala žiadnu žiadosť o aktualizáciu reštrukturalizačného plánu z roku 1998, predovšetkým pokiaľ ide o finančné ukazovatele a predpokladané trvanie reštrukturalizácie, aby sa tak zohľadnilo toto zlepšenie a vplyv prebiehajúcej privatizácie. Táto správa výslovne uvádzala, že jej predmetom je iba obmedzené preskúmanie odhadovaných prevádzkových výsledkov spoločnosti OA, bez spoločností Olympic Aviation a Macedonian Airlines, za obdobie ôsmich mesiacov od januára do augusta 2002, s jediným cieľom pomôcť vedeniu spoločnosti OA pri posúdení primeranosti finančných vyhliadok na rok 2002. Správa zdôrazňovala, že finančný plán spoločnosti OA na rok 2002 sumarizuje účinky širokej škály organizačných, prevádzkových a obchodných zmien, ktoré — okrem ostatných faktorov — mali kontrolovať kapacity, zvyšovať ceny a podľa možností kontrolovať náklady (bod 2.1). Privatizačné konanie, ktoré sa začalo v roku 2002, bolo v tejto správe spomenuté iba v rámci opisu okolností (background), za ktorých bol vypracovaný finančný plán na rok 2002. V tomto

ohľade správa uvádzala, že sa očakáva, že predaj nepodstatných aktív a reštrukturalizácia/privatizácia letových operácií, plánované súčasne s realizáciou stratégie znižovania kapacít a nákladov a zvyšovania príjmov a produktivity, prinesú v roku 2002 priaznivejší finančný výsledok ako prechádzajúce roky. Správa neobsahovala žiadne vyhliadky, pokiaľ ide o výsledky spoločnosti OA počas účtovných rokov 2003 a 2004, počas ktorých pokračovala privatizácia skupiny OA.

125 V správe z 5. novembra 2002 o reštrukturalizácii a privatizácii spoločnosti OA, odovzdanej Komisii v prílohe listu z 21. novembra 2002, sa grécke orgány obmedzili na to, že rozvinuli niektoré informácie o druhom privatizačnom konaní, ktoré poskytli tejto inštitúcii už predtým. Táto správa, ktorá neodkazovala ani na reštrukturalizačný plán z roku 1998, ani na finančnú situáciu spoločnosti OA, obsahovala stručné zhrnutie predpokladaných výsledkov budúcej leteckej spoločnosti NOA, ako aj predpokladané výsledky jej účtovných závierok za účtovné roky 2003, 2004 a 2005. Nebol však k nej pripojený skutočný podnikateľský plán pre túto novú spoločnosť, ktorý bol avizovaný v liste z 22. februára 2002 (pozri bod 114 vyššie). Táto správa iba uvádzala, že cieľom začatej privatizácie je vytvoriť počas roka 2003 na báze súčasnej skupiny spoločnosti OA súkromnú leteckú spoločnosť. Nový prístup spočíval v reštrukturalizácii skupiny spoločnosti OA tak, že sa zoskupia všetky letecké činnosti a vyčlenia všetky ostatné činnosti. Súkromný kapitál sa bude hľadať oddelene pre rôzne činnosti. Spoločnosť NOA bude výnosnou leteckou spoločnosťou, nezaťaženou finančnými problémami z minulosti. Väčšinový súkromný investor vloží nový súkromný kapitál a zabezpečí riadenie spoločnosti NOA. Správa počítala najmä s tým, že aktíva potrebné pre novú leteckú spoločnosť (lietadlá, ochranná známka, obchodné vzťahy, časy pridelené na letiskách v Spoločenstve, nehnuteľnosti) sa získajú od skupiny spoločnosti OA za trhovú cenu a že spoločnosť NOA zamestná zamestnancov skupiny spoločnosti OA na základe nových, konkurencieschopných pracovných zmlúv. Dcérska spoločnosť Macedonian Airlin bude slúžiť pre spoločnosť NOA ako platforma. Nová letecká spoločnosť bude prevádzkovať menej rozsiahlu a skutočne ziskovú sieť. Správa obsahovala údaje o leteckých trasách, ktoré budú zaistené, o počte lietadiel a plánovanom znížení počtu zamestnancov. Samotné privatizačné konanie bude prebiehať v dvoch fázach: fáza A, ktorá sa už začala, sa skončí výberom súkromného investora a fázu B budú predstavovať rokovania s týmto investorom. Spoločnosť NOA bude uvedená do prevádzky („take off“) do zimy 2003. Pokiaľ ide o iné ako letecké činnosti, samostatná privatizácia rôznych dcérskych spoločnosti mala byť ukončená v júni 2003 a privatizácia pobočiek v júni 2004.

126 Preskúmanie obsahu vyššie uvedenej správy ukazuje, že ju nemožno vykladať tak, že nepriamo obsahuje žiadosť o konkrétnu úpravu reštrukturalizačného plánu z roku 1998, aby sa zohľadnila reorganizácia a privatizácia skupiny spoločnosti OA. Aj keď totiž táto reorganizácia a privatizácia, určené práve na uľahčenie reštrukturalizácie a obnovenia dlhodobej životaschopnosti spoločnosti OA v primeranom čase, nevyhnutne znamenali úpravu reštrukturalizačného plánu z roku 1998, bolo ešte potrebné, aby grécke orgány jasne a presne navrhli konkrétne požadované úpravy, nielen pokiaľ ide o dodatočné reštrukturalizačné opatrenia na zníženie nákladov a kapacít, ale aj pokiaľ ide o finančné vyhliadky na obdobie zahrnuté v revidovanom pláne. Ani vo vyššie uvedenej správe o reštrukturalizácii a privatizácii spoločnosti OA, ani v iných písomnostiach nachádzajúcich sa v spise však nie je vykonané predbežné vyhodnotenie očakávaného vplyvu dodatočných reštrukturalizačných opatrení a privatizácie na finančné ukazovatele spoločnosti OA stanovené v rozhodnutí z roku 1998 a predovšetkým na dlhodobú finančnú životaschopnosť spoločnosti OA, zvlášť na jej schopnosť vyrovnať svoje dlhy a stať sa finančne nezávislou (pozri bod 121 vyššie). V tomto ohľade vyššie uvedená správa v podstate iba pripomína predaj spoločnosti Olympic Catering za 16 miliónov eur a predbežný časový harmonogram predaja ostatných dcérskych spoločností a odvetví činností skupiny, ktorý sa uskutoční v dvoch fázach, z ktorých druhá bude ukončená v júni 2004.

127 Z toho vyplýva, že sa nemožno domnievať, že správa z 5. novembra 2002 o reštrukturalizácii a privatizácii spoločnosti OA, doplnená ďalšími informáciami poskytnutými Komisii počas správneho konania, ktoré sú uvedené vyššie, nepriamo obsahuje revidovaný reštrukturalizačný plán. Vo všetkých týchto dokumentoch sa totiž kladie dôraz na životaschopnosť novej plánovanej leteckej spoločnosti NOA, zbavenej všetkých dlhov, a neuvádza sa žiadny konkrétny a presný údaj o osobitných opatreniach na nápravu špecifických problémov spoločnosti OA (pozri v tomto zmysle rozsudok BFM a EFIM/Komisia, už citovaný v bode 65 vyššie, bod 88).

128 Okrem toho sa pri nedostatku dostatočne presných údajov o samotnom privatizačnom konaní nebolo možné ani domnievať, že vyššie uvedená správa obsahuje

žiadosť o schválenie podrobného privatizačného plánu, ktorého predloženie bolo rovnako avizované Komisii listom z 22. februára 2002 (pozri body 114 a 122 vyššie). Za týchto okolností Súd prvého stupňa pripomína, že kontrola podmienok privatizácie spoločnosti OA sa odlišuje od kontroly vykonávania posudzovanej reštrukturalizačnej pomoci, a uvádza, že keďže samotné podmienky privatizácie neboli ešte jasne definované, tým menej sa bolo možné domnievať, že informácie týkajúce sa iba privatizačného konania spoločnosti OA obsiahnuté vo vyššie uvedenej správe o reštrukturalizácii a privatizácii tejto spoločnosti obsahujú konkrétnu žiadosť o revíziu reštrukturalizačného plánu z roku 1998 smerujúcu k takému predĺženiu reštrukturalizačného obdobia, aby zahŕňalo očakávané dôsledky reorganizácie a privatizácie spoločnosti OA s cieľom obnoviť dlhodobú životaschopnosť tejto spoločnosti.

129 V tejto súvislosti ani list gréckej vlády z 2. decembra 2002 informujúci Komisiu o tom, že šiesti záujemcovia, ktorí predložili dôkaz svojej finančnej stability, vyjadrili svoj záujem o získanie spoločnosti OA a že v nasledujúcich dňoch bude vybratý jeden uchádzač tak, aby sa rokovania uzavreli vo veľmi krátkom čase, nemožno chápať v tom zmysle, že obsahuje nepriamu žiadosť o konkrétnu zmenu reštrukturalizačného plánu z roku 1998.

130 Z týchto dôvodov sa nemožno domnievať, že listy, informácie a dokumenty poskytnuté Komisii nepriamo obsahujú žiadosť o aktualizáciu reštrukturalizačného plánu z roku 1998 sprevádzanú revidovaným plánom v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami Zmluvy a usmernení (pozri body 90 a 91 vyššie).

131 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že žalobkyňa nepreukázala, že Komisia sa dopustila nesprávneho posúdenia, keď v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 173) konštatovala, že jej počas správneho konania nebola po upustení od plánu Speedwing

predložená žiadna nová žiadosť o konkrétnu zmenu reštrukturalizačného plánu, a keď preskúmala zlučiteľnosť posudzovanej pomoci s ohľadom na reštrukturalizačný plán z roku 1998.

132 Treba dodať, že zo spisu nevplýva, a žalobkyňa to navyše ani netvrdí, že grécke orgány navrhli Komisii po tom, čo jej v novembri 2002 odovzdali správy spoločnosti Deloitte & Touche, že jej v krátkej lehote predložia na doplnenie týchto správ aktualizovaný reštrukturalizačný plán.

133 Za týchto okolností sa nemožno domnievať, že Komisia prekročila hranice svojej voľnej úvahy, keď 11. decembra 2002 prijala napadnuté rozhodnutie na základe neaktualizovaného reštrukturalizačného plánu.

134 Z týchto dôvodov treba žalobné dôvody založené na skutkovom omyle a zjavne nesprávnom posúdení zamietnuť ako nedôvodné.

2. O údajnom porušení článku 87 ods. 3 písm. c) ES a zjavne nesprávnom posúdení

a) Tvrdenia účastníkov konania

135 Žalobkyňa sa domnieva, že Komisia vhodným spôsobom nepreskúmala, či pomoc schválená v roku 1998 mohla byť na základe článku 87 ods. 3 písm. c) ES považovaná za zlučiteľnú so spoločným trhom.

136 Tvrdí, že Komisia mala vychádzať z reštrukturalizačného plánu, ako vyzeral 11. decembra 2002, so zohľadnením možnosti privatizácie, opatrení na obmedzenie nákladov a zlepšenia podnikateľských výsledkov v roku 2002, v ktorom prípade by dospela k záveru, že pomoc schválená v roku 1998 mohla byť schválená znovu.

137 Žalobkyňa tvrdí, že v tomto prípade, na rozdiel od záverov Komisie v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 182 až 185), boli splnené štyri podmienky schválenia reštrukturalizačnej pomoci uvedené v usmerneniach (bod 3.2.2).

138 Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa životaschopnosti, žalobkyňa predovšetkým napáda analýzu Komisie (odôvodnenia č. 103 až 117 napadnutého rozhodnutia), podľa ktorej podnikateľské výsledky spoločnosti OA zostali slabé. Táto analýza ignoruje názory vyslovené vo vyššie uvedenej správe spoločnosti Deloitte & Touche o obmedzenom preskúmaní výkonnosti spoločnosti OA v porovnaní s jej finančným plánom z roku 2002. Podľa tejto správy (s. 16) totiž od roku 1999 došlo k „pozoruhodnému zlepšeniu vo vývoji ukazovateľa Ebitda [‚Earnings before Interests, Taxes and Depreciation of Assets', Výnosy pred úročením, zdanením a amortizáciou majetku], a to napriek mimoriadne nepriaznivej atmosfére v celom odvetví leteckej dopravy", a „z toho vyplýva, že prevádzková výkonnosť spoločnosti OA… sa orientuje dobrým smerom". V tomto ohľade vyššie uvedená správa upresňuje (s. 18), že podľa najpravdepodobnejšieho scenára na rok 2002 spoločnosť OA dosiahne slabú prevádzkovú stratu vo výške 39,1 milióna eur. Toto číslo predstavuje podľa tej istej správy v porovnaní so stratou odhadovanou na rok 2001 na 148,75 milióna eur ešte pozoruhodnejšiu transformáciu spoločnosti v prípade, ak sa zohľadní účinok 26,5 milióna eur dodatočných nákladov aténskeho medzinárodného letiska (AIA). Žalobkyňa uvádza, že toto zlepšenie je o to zjavnejšie, že rôzne faktory spôsobili tlak na zníženie ziskov väčšiny veľkých európskych leteckých dopravcov v období rokov 1998 až 2002. Celé odvetvie bolo konfrontované najmä s poklesom európskeho dopytu od roku 1998 a najmä po 11. septembri 2001.

139 Navyše, keď Komisia prejavila ľútosť nad tým, že mimoriadne príjmy sú „jednorazovým“ prínosom (odôvodnenie č. 113 napadnutého rozhodnutia), a analyzovala kapitálovú situáciu spoločnosti OA ako celok (odôvodnenie č. 116 napadnutého rozhodnutia), aby dospela k záveru, že spoločnosť sa „úplne finančne zrútila“ (odôvodnenie č. 184 napadnutého rozhodnutia), nevzala do úvahy skutočnosť, že spoločnosť OA bola v privatizačnom konaní.

140 Bol však zavedený podrobný a spoľahlivý program opísaný vo vyššie uvedenej správe z 5. novembra 2002 o reštrukturalizácii a privatizácii spoločnosti OA. Tento program predpokladal väčšinovú privatizáciu, opatrenia na obmedzenie nákladov a oddelený predaj nepodstatných aktív, aby bolo možné dlhodobé obnovenie životaschopnosti spoločnosti OA v primeranom čase, ako to vyžadujú usmernenia. Väčšina letových operácií mala byť predaná naraz súkromnému investorovi prinášajúcemu podstatný kapitál. Mali byť od začiatku výnosné, ako to preukazuje súvaha a výkaz ziskov a strát vo vyššie uvedenej správe. Privatizácia sa začala predajom 58 % akcií spoločnosti Olympic Catering a pokračovala najmä šiestimi prejavmi záujmu o získanie väčšinovej účasti v letových operáciách spoločnosti OA. Podľa privatizačného plánu budú pasíva, ktoré si ponechala spoločnosť OA, splatené z výnosu oddeleného predaja rôznych vedľajších činností a z hotovosti. Otázkou nebolo, či je spoločnosť OA vo svojej súčasnej podobe životaschopným podnikom, ale či so zreteľom na zlepšenie jej podnikateľských výsledkov, konštatované spoločnosťou Deloitte & Touche, a na privatizačné konanie prebiehajúce 11. decembra 2002 bude podnik vo svojich mnohých súčastiach životaschopný. Spoločnosť OA predovšetkým netvrdila, že mimoriadne okolnosti, ako napríklad prevody, mali význam pre trvalú životaschopnosť letových operácií spoločnosti OA. Tieto okolnosti iba prispeli k poskytnutiu ďalšej likvidity spoločnosti OA tak, aby skupina mohla zrealizovať privatizáciu.

141 Komisia sa v každom prípade dopustila pochybenia pri analýze mimoriadnych účtovných položiek. Na rozdiel od toho, čo tvrdí (odôvodnenie č. 115 napadnutého rozhodnutia), jej totiž vo vyššie uvedenej správe o obmedzenom preskúmaní výkonnosti spoločnosti OA v porovnaní s jej finančným plánom z roku 2002 (s. 73) boli poskytnuté presné údaje o mimoriadnych výnosoch vo výške približne 112 miliónov

eur. Komisia navyše nezohľadnila skutočnosť, že spoločnosť OA sa na konci októbra 2000 rozhodla už viac nezabezpečovať letecké spojenie do Austrálie, čo malo podľa vyššie uvedenej správy (s. 15) zlepšiť výsledok o 20 miliónov eur ročne. Komisia napokon prehliadla, že spoločnosť OA začala arbitrážne konanie, aby získala ďalšiu náhradu škody vo výške približne 55 miliónov eur za svoje predčasné vypovedanie z bývalého aténskeho letiska (Elliniko) (pozri odôvodnenia č. 160 a 35 až 37 napadnutého rozhodnutia).

142 Pokiaľ ide o časový harmonogram privatizačného konania, žalobkyňa tvrdí, že na rozdiel od toho, ako vykladá vyššie uvedený list gréckej vlády zo 16. júla 2002 Komisia, z celkového kontextu a z kontextu tohto listu vyplýva, že grécka vláda uvádzala, že privatizácia bude ukončená v októbri 2003, a nie v októbri 2002. To sa zhoduje s vyššie spomenutou správou z 5. novembra 2002 (s. 17 a 21), ktorá rátala s predajom letových operácií „do zimy 2003" a s predajom väčšiny dcérskych spoločností a jednotiek počas roka 2003. V každom prípade vinou všeobecného spomalenia leteckej dopravy v Európe po roku 1998, ako aj v dôsledku udalostí vyššej moci z 11. septembra 2001 usmernenia odôvodňovali omeškanie zmien „z dôvodov, na ktoré nemá dosah ani spoločnosť, ani členský štát [z dôvodov, ktoré nemožno pripísať podniku ani členskému štátu — *neoficiálny preklad*]".

143 Žalobkyňa ďalej tvrdí, že zmenený reštrukturalizačný plán predvídal zníženie letových operácií na trhu s cieľom zabrániť nevhodným skresleniam hospodárskej súťaže. Pomoc bola navyše obmedzená na minimum. Napadnuté rozhodnutie však tieto skutočnosti nepreskúmalo.

144 Okrem toho boli splnené aj požiadavky týkajúce sa zmenených reštrukturalizačných plánov (bod 3.2.4 usmernení). Napokon plán reštrukturalizácie, tak ako vyzeral 11. decembra 2002, vyhovoval aj ustanoveniam usmernení z 10. decembra 1994 o uplatňovaní článkov [87 ES a 88 ES] a článku 61 dohody EHP na štátnu pomoc v leteckom odvetví [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 350, s. 5).

145 Komisia namieta, že tvrdenia žalobkyne spočívajú na predpoklade, že tejto inštitúcii bol predložený na kontrolu a schválenie privatizačný plán. Jej však nebol predložený ani tento plán, ani revidovaný plán, ktorým sa mení reštrukturalizačný plán z roku 1998, a ani žiadosť o ďalšiu pomoc.

146 V každom prípade privatizačné konanie sa po tom, čo bez úspechu prešlo rôznymi etapami, z ktorých posledná sa mala skončiť podľa listu gréckej vlády zo 16. júla 2002 do konca októbra 2002, naďalej nachádzalo v správe z 5. novembra 2002 o reštrukturalizácii a privatizácii spoločnosti OA ako „koncept", teda ako teoretická možnosť.

147 Navyše neboli k dispozícii žiadne overené finančné údaje za rok 2001 — čo sťažovalo vyhodnotenie skutočnej finančnej situácie spoločnosti OA — a v správe predloženej za účtovný rok 2000 audítori uviedli, že údaje overili „za výslovného predpokladu, že spoločnosť bude pokračovať vo výkone svojich činností ako aktívna skupina podnikov". Správa spoločnosti Deloitte & Touche o obmedzenom preskúmaní výkonnosti spoločnosti OA v porovnaní s jej finančným plánom z roku 2002 (body 1.1, 1.3 a 1.5) uvádza, že dostupné informácie o spoločnosti OA neboli overené a v niektorých prípadoch sa ukázali nesprávne alebo neúplné, aj keď rozdiely boli malé.

148 V tejto súvislosti Komisia analyzovala informácie za celé obdobie rokov 1998 až 2002 a pozorne preskúmala vývoj, ktorý nastal počas roka 2002.

149 Komisia popiera tvrdenia žalobkyne založené na zlepšení podnikateľských výsledkov spoločnosti OA v roku 2002. Tvrdí, že vyhodnotenie reštrukturalizačného plánu musí zahŕňať celé jeho trvanie, čiže v tomto prípade roky 1998 až 2002. Okrem toho

významná časť mimoriadnych ziskov bola dosiahnutá po roku 2000, čo znížilo stratu spoločnosti OA. Komisia dodáva, že pravdepodobne nízky podnikateľský výsledok za rok 2002 je naďalej neprijateľný. Napriek pravdepodobnému relatívnemu zlepšeniu ukazovateľov za rok 2002 má spoločnosť OA naďalej vážne finančné ťažkosti a od konca roka 2000 sa pri financovaní svojich činností spolieha výlučne na cudzie zdroje.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

150 Na úvod treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry má Komisia pri uplatňovaní článku 87 ods. 3 ES širokú mieru voľnej úvahy. Keďže súd Spoločenstva nemôže nahrádzať svojím posúdením skutkového stavu a komplexných ekonomických okolností posúdenie Komisie, musí sa kontrola Súdu prvého stupňa v dôsledku toho obmedziť na overenie dodržania procesných pravidiel a povinnosti odôvodnenia, vecnej správnosti skutkového stavu, ako aj neexistencie zjavne nesprávneho posúdenia a zneužitia právomoci (rozsudky Ryanair/Komisia, už citovaný v bode 92, bod 90; Technische Glaswerke Ilmenau/Komisia, už citovaný v bode 43 vyššie, bod 148; Corsica Ferries France/Komisia, už citovaný v bode 72 vyššie, body 137 a 138, a Schmitz-Gotha Fahrzeuge Werke/Komisia, už citovaný v bode 36 vyššie, bod 41).

151 V tomto prípade žalobkyňa nepopiera, že reštrukturalizačný plán z roku 1998 nebol úplne zrealizovaný. Vo svojich písomných podaniach naopak zdôrazňuje, že tento plán už dlho nebol relevantný. Ako Komisia uvádza v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 181), grécka vláda, ktorá počas správneho konania tvrdila, že všetky ciele stanovené rozhodnutiami z roku 1994 a 1998 boli dosiahnuté alebo tesne pred dosiahnutím, sama uviedla — vo svojej správe s názvom „Synopsis of the Government of the Hellenic Republic's Case for [OA] on Key Issues", priloženej k jej listu Komisii z 21. novembra 2002 (s. 5 a 32) —, že plán reštrukturalizácie spoločnosti OA nebolo nikdy možné zrealizovať úplne z dôvodu tak vnútorných, ako aj vonkajších prekážok.

152 V tomto prípade žalobkyňa v podstate tvrdí, že posudzovaná pomoc, schválená v roku 1998, mala byť vyhlásená za zlučiteľnú so spoločným trhom na základe článku 87 ods. 3 písm. c) ES z dôvodu, že so zreteľom na opatrenia na obmedzenie nákladov, zlepšenie finančnej výkonnosti spoločnosti OA v roku 2002 a prebiehajúce privatizačné konanie budú podniky, a predovšetkým nová letecká spoločnosť, ktoré vzídu z oddelenej privatizácie rôznych odvetví činností spoločnosti OA, životaschopné.

153 V tomto ohľade treba pripomenúť, že keďže nebola predložená žiadna žiadosť o konkrétnu úpravu reštrukturalizačného plánu z roku 1998 v súlade s ustanoveniami usmernení, Komisia bola oprávnená preskúmať zlučiteľnosť reštrukturalizačnej pomoci so zreteľom na reštrukturalizačný plán týkajúci sa obdobia 1998 — 2002 (pozri bod 131 vyššie) a v dôsledku toho nemusela zohľadniť predĺženie reštrukturalizačného obdobia a predovšetkým prognózy spojené s neskoršou realizáciou privatizačného plánu, ako tento plán vyplýval najmä zo správy spoločnosti Deloitte & Touche z 5. novembra 2002, ani ostatné informácie, o ktorých sa táto inštitúcia dozvedela počas správneho konania.

154 Z toho vyplýva, že tvrdenia žalobkyne založené na očakávanom vplyve privatizácie spoločnosti OA na životaschopnosť rôznych podnikov, ktoré z nej vzídu, sú irelevantné na účely posúdenia dôvodnosti napadnutého rozhodnutia.

155 Z toho predovšetkým plynie, že Komisia neprekročila hranice svojej voľnej úvahy, keď nezohľadnila okrem iného očakávaný kapitálový výnos z väčšinovej privatizácie leteckých činností skupiny zoskupených do jedného podniku, ktorá mala byť podľa prognóz gréckej vlády dokončená do zimy 2003, ako ani tvorbu likvidity, ktorá by vzišla z oddelenej privatizácie rôznych dcérskych spoločností a odvetví vedľajších činností spoločnosti OA, pretože táto privatizácie nebola ešte zrealizovaná.

156 V tomto ohľade je namieste uviesť, že počas prijímania napadnutého rozhodnutia bol zrealizovaný iba predaj dcérskej spoločnosti Olympic Catering — potvrdený v odpovediach gréckych orgánov z 30. septembra 2002. Pokiaľ ide o privatizáciu leteckých činností, aj keď je nepochybné, že šesť záujemcov poskytujúcich všetky finančné garancie vyjadrilo svoj záujem o získanie spoločnosti OA, ako vyplýva z listu gréckej vlády z 2. decembra 2002 (pozri bod 129 vyššie), zároveň platí, že bola ukončená iba prvá etapa tejto privatizácie. Ešte nebol vybratý žiadny uchádzač ani sa nezačali rokovania, takže nebolo možné dostatočne presne a spoľahlivo predvídať nijaký konkrétny výsledok. Navyše, ako už bolo uvedené (pozri bod 128 vyššie), ešte nedošlo k oznámeniu privatizácie, ktoré bolo avizované gréckymi orgánmi.

157 V tejto súvislosti, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, Komisia v každom prípade úplne dôvodne posúdila skutočnú finančnú situáciu spoločnosti OA najmä so zreteľom na jej mimoriadne príjmy a výšku jej základného imania v decembri 2002, a nie s vyhliadkou budúcich privatizačných transakcií.

158 Okrem toho treba zdôrazniť, že v napadnutom rozhodnutí Komisia nevychádzala výlučne z nezrealizovania reštrukturalizačného plánu z roku 1998, aby konštatovala, že životaschopnosť spoločnosti OA nemohla byť obnovená.

159 Komisia sa, samozrejme, domnievala, že keďže dotknutý členský štát nepredložil žiadosť o zvýšenie pomoci alebo o úpravu plánu po odchode riadiaceho tímu spoločnosti Speedwing v lete 2000, môže vyhodnotiť skutočnú realizáciu reštrukturalizácie spoločnosti OA iba vo vzťahu k plánu stanovenému rozhodnutím z roku 1998 (odôvodnenie č. 173).

160 Za týchto okolností Komisia po tom, čo konštatovala, že neboli dodržané hlavné finančné ukazovatele stanovené rozhodnutím z roku 1998, dospela k záveru, že nerealizovanie reštrukturalizačného plánu spoločnosťou OA od roku 1999 spôsobilo, že je nemožné dosiahnuť pôvodne stanovené ciele, predovšetkým hlavný z nich, a to obnovenie životaschopnosti spoločnosti (odôvodnenia č. 179, 181 a 184).

161 Komisia však dodala v podstate to, že aj pri hodnotení finančnej situácie spoločnosti OA nezávisle od skutočnej realizácie reštrukturalizačného plánu z roku 1998 by bolo nemožné preukázať životaschopnosť spoločnosti, či už z krátkodobého alebo dlhodobého hľadiska, z dôvodu jej úplného finančného zrútenia, pretože spoločnosť OA už nemala žiadne vlastné zdroje, ale iba dlhy (odôvodnenie č. 184).

162 Žalobkyňa namieta, že tomuto posúdeniu protirečí pozoruhodné zlepšenie jej podnikateľských výsledkov v roku 2002 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi, a predovšetkým rokom 2001, vo veľmi priaznivej konjunktúre v celom odvetví a v celej európskej leteckej doprave.

163 V tomto ohľade Súd prvého stupňa uvádza, že v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 116, 172 až 174 a 179) Komisia vychádzala najmä z týchto údajov, ktoré žalobkyňa nepoprela. Po prvé v období od augusta 1999 do leta 2000 boli pozastavené reštrukturalizačné snahy, zvlášť znižovanie nákladov, ktoré spolu so zlepšením výnosnosti spoločnosti OA predstavovali podstatný prvok reštrukturalizačného plánu z roku 1998, aby sa realizoval plán Speedwing (pozri bod 96 vyššie). Po druhé po odchode spoločnosti Speedwing sa v polovici roka 2000 začala nová fáza znižovania nákladov. Po tretie v medziobdobí spoločnosť od roku 1999 stratila 50 % svojho základného imania. Navyše sled fáz znižovania nákladov (1998 — začiatok roka 1999) a expanzie činností (koniec roka 1999 — začiatok roka 2000) vytvoril vnútri spoločnosti zmätok. Po štvrté finančné ukazovatele za účtovné roky 1998 až 2002, preskúmané v odôvodnení č. 105 napadnutého rozhodnutia, sa značne odchyľujú od hlavných ukazovateľov stanovených rozhodnutím z roku 1998. Po piate v roku 2000 dosiahli vlastné zdroje úroveň blížiacu sa nule. Podľa neoverenej účtovnej závierky za rok 2001 klesla výška vlastných zdrojov na mínus 136 miliónov eur. Po šieste

k 31. decembru 2002 zostalo základné imanie napriek veľmi pozitívnemu účinku mimoriadnych príjmov na situáciu spoločnosti OA v každom prípade záporné. Vlastné zdroje dosahovali podľa „najpravdepodobnejšieho scenára“, o ktorom spoločnosť Deloitte & Touche uvažovala vo vyššie uvedenej správe o obmedzenom preskúmaní výkonnosti spoločnosti OA v porovnaní s jej finančným plánom z roku 2002, úroveň mínus 139 miliónov eur. Po siedme od roku 2000 bola spoločnosť OA pri financovaní svojich činností závislá iba od cudzích zdrojov. V roku 2001 úvery financovali nielen celý investičný majetok spoločnosti, ale aj záporné základné imanie. Po ôsme pre nedostatok likvidity vzrástli krátkodobé dlhy spoločnosti OA zo 116 miliónov eur v roku 1999 na 252 miliónov eur v roku 2000 a 342 miliónov eur v roku 2001. Po deviate pomer zadlženia, jeden z ukazovateľov stanovených v rozhodnutí z roku 1998, získaný vydelením všetkých dlhov spoločnosti výškou základného imania, ktorý mal mať podľa rozhodnutia z roku 1998 v roku 2000 hodnotu medzi 2,22 a 2,76, vzrástol na 303 na konci roka 2000, keď sa základné imanie takmer stratilo. Na ďalšie účtovné roky už pomer zadlženia nemožno z dôvodu záporného základného imania vypočítať. Napokon po desiate, aj keby bolo možné dosiahnuť mimoriadne príjmy predpokladané na rok 2002, pomer zadlženia 2,76, rovnaký ako pomer povolený na účtovný rok 2000, spojený s úrovňou celkových dlhov vo výške 575 milióna eur na konci roka 2000 a 825 milióna eur na konci roka 2001, by vyžadoval, aby bolo čisté základné imanie spoločnosti OA najmenej 200 až 300 miliónov eur. Na vyrovnanie záporného základného imania v roku 2001 by bol teda nevyhnutný kapitálový vklad vo výške 350 až 450 miliónov eur, avšak pod podmienkou, že spoločnosť OA od roku 2003 udrží aspoň vyrovnanú bilanciu na prahu výnosnosti.

164 V tomto prípade sa stanoviská účastníkov konania k analýze finančných výsledkov na rok 2002 líšia, predovšetkým pokiaľ ide na jednej strane o vývoj ukazovateľa Ebitda a podnikateľského výsledku a na druhej strane o výnimočné výnosy.

165 Pokiaľ ide v prvom rade o analýzu vývoja ukazovateľa Ebitda a podnikateľského výsledku spoločnosti OA, treba poznamenať, že vo finančnom pláne spoločnosti

OA na rok 2002 z júla 2002 bol ukazovateľ Ebitda odhadovaný na kladnú sumu vo výške 11 miliónov eur. Z vyššie uvedenej správy spoločnosti Deloitte & Touche o obmedzenom preskúmaní výkonnosti spoločnosti Olympic Airways v porovnaní s jej finančným plánom z roku 2002 však vyplýva, že podľa najpravdepodobnejšieho scenára dosiahne ukazovateľ Ebitda zápornú sumu 39,1 milióna eur (s. 16). V tomto ohľade žalobkyňa oprávnene uvádza, že v nepriaznivej konjunktúre predstavuje toto číslo napriek tomu citeľné zlepšenie v porovnaní so zápornými sumami ukazovateľa Ebitda vo výške 148,8 milióna eur v roku 2001 a 132,4 milióna v roku 2000.

166 V napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 110 a 111) však Komisia pripomenula, že ukazovateľ Ebitda má zahŕňať okrem iného aj amortizáciu investičného majetku, ako i dlhované úroky. Suma týchto dvoch zložiek nákladov dosiahla v roku 2002 podľa údajov, ktoré Komisii poskytla spoločnosť OA, odhadovanú sumu 52 miliónov eur. Komisia teda zdôraznila, pričom žalobkyňa to nepoprela, že odpočítanie tejto sumy z ukazovateľa Ebitda mení podnikateľský výsledok alebo čistý výsledok pred zdanením a výnimočné výnosy (EBT) na stratu vo výške 41 miliónov podľa finančného plánu z roku 2002 a 92 miliónov podľa najpravdepodobnejšieho scenára spočívajúceho na prieskume vykonanom spoločnosťou Deloitte & Touche vo vyššie spomenutej správe. Rozhodnutie z roku 1998 však v roku 2002 rátalo s kladným podnikateľským výsledkom vo výške 24,9 milióna eur. Komisia však pripustila, že vyššie uvedené straty predstavovali pravdepodobné relatívne zlepšenie v porovnaní s predchádzajúcimi účtovnými rokmi. Napriek tomu považovala toto zlepšenie za nedostatočné.

167 Pokiaľ ide konkrétne o rozhodnutie už viac nezabezpečovať letecké spojenie do Austrálie, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa a ktoré podľa vyššie uvedenej správy spoločnosti Deloitte & Touche (s. 15 a 54) spôsobí v roku 2002 zníženie strát o 2,9 milióna eur a neskôr zlepší podnikateľský výsledok približne o 20 miliónov eur ročne, treba uviesť, že toto rozhodnutie bolo jedným z opatrení na obmedzenie nákladov realizovaných po upustení od plánu Speedwing a zohľadnených v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 175). Za týchto okolností nemožno Komisii vytýkať, že zníženia nákladov spojené s týmto rozhodnutím nepreskúmala

osobitne, a to tým skôr, že relevantné zníženie, teda zníženie predvídané počas trvania posudzovaného reštrukturalizačného plánu, odhadované na 2,9 milióna eur v roku 2002, nemohlo mať samo osebe podstatný vplyv na finančné výsledky spoločnosti OA za tento účtovný rok 2002.

168 Pokiaľ ide o posúdenie toho, aký vplyv mali udalosti z 11. septembra 2001 a nepriaznivá konjunktúra v odvetví leteckej dopravy v Európe po roku 1998, a najmä po septembri 2001, na vývoj ukazovateľa Ebitda, Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 177) uviedla, že pri neexistencii overenej účtovnej závierky za rok 2001 mohla ťažko overiť skutočný účinok atentátov z 11. septembra 2001 na finančnú situáciu spoločnosti OA. Domnievala sa však, že nedodržanie reštrukturalizačného plánu z roku 1998 bolo možné konštatovať už od roku 1999 a potvrdilo sa počas nasledujúcich rokov bez ohľadu na účinok atentátov z 11. septembra a bez ohľadu na vyrovnanie vo výške 5 miliónov eur v roku 2002, ktoré dostala spoločnosť OA po týchto atentátoch a po uzavretí vzdušného priestoru a ktoré bolo predmetom samostatného prieskumu (odôvodnenie č. 114).

169 V tomto ohľade treba zdôrazniť, že žalobkyňa neposkytuje nijaký dôkazný prostriedok, ktorý by umožňoval domnievať sa, že nezrealizovanie reštrukturalizačného plánu z roku 1998 možno aspoň čiastočne pripísať atentátom z 11. septembra 2001. Okrem toho, a to v každom prípade, aj keď pripustíme, že nezrealizovanie tohto plánu nebolo možné pripísať spoločnosti OA alebo Helénskej republike — čo nie je v tomto prípade preukázané —, táto okolnosť nezbavovala Helénsku republiku povinnosti predložiť Komisii žiadosť o zmenu reštrukturalizačného plánu z roku 1998.

170 Pokiaľ ide v druhom rade o analýzu mimoriadnych výnosov, Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 113) uviedla, že významná časť týchto príjmov dosiahnutých po roku 2000 súvisela s predajom nepodstatných aktív. Komisia uviedla, že v roku 2002 suma mimoriadnych výnosov (tvorených poslednou splátkou vyrovnania za presťahovanie na letisko Spata vo výške 6 miliónov eur a predajom investičného

majetku a finančných investícií, ako sú napríklad podielové účasti) dosiahne podľa odhadov 60 miliónov eur. Aj keď Komisia uznala, že tieto príjmy mohli prispieť k zlepšeniu finančnej situácie spoločnosti OA, zdôraznila, že nemali žiaden účinok na štruktúru nákladov spoločnosti. Oprávnene sa domnievala, že iba prevádzkové príjmy môžu umožniť dlhodobé prežitie spoločnosti OA.

171 Komisia okrem toho v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 115) považovala pri neexistencii definitívnych dôkazov za nespoľahlivé údaje týkajúce sa ďalších mimoriadnych výnosov očakávaných v roku 2002 vo výške 112 miliónov eur. Uviedla, že podľa informácií, ktoré jej poskytla spoločnosť OA na vyššie spomenutom stretnutí 16. októbra 2002, suma vo výške 37 miliónov eur mohla zodpovedať predaju účastí spoločnosti OA v reštauračných a rezervačných činnostiach, pričom zostávajúca suma (75 miliónov eur) pochádza z predaja a postúpenia nájmu lietadiel.

172 V tomto bode treba odmietnuť tvrdenie žalobkyne o údajnej nesprávnosti tejto analýzy Komisie so zreteľom na informácie nachádzajúce sa vo vyššie uvedenej správe spoločnosti Deloitte & Touche (s. 73). Táto správa totiž neobsahovala žiadne ďalšie upresnenie týkajúce sa uvažovaných mimoriadnych výnosov. Obmedzila sa na to, že uviedla výnos z predaja dcérskej spoločnosti Olympic Catering (odhadovaný na 11 miliónov eur po odpočítaní príspevku spoločnosti OA na sociálne príspevky platené spoločnosťou Olympic Catering), očakávaný (nie odhadovaný) výnos z predaja dcérskej spoločnosti Galileo Hellas, ako aj očakávaný výnos z predaja alebo postúpenia nájmu lietadiel, odhadovaný spoločnosťou OA na 75 miliónov eur. Zo správy spoločnosti Deloitte & Touche o reštrukturalizácii a privatizácii spoločnosti OA vyplýva iba to, že spoločnosť Galileo International prejavila „mimoriadne živý“ záujem o získanie spoločnosti Galileo Hellas a že podľa odhadovaného časového harmonogramu sa privatizačné konanie, ktoré sa začalo v novembri 2002, malo skončiť v januári 2003. Okrem toho, pokiaľ ide o vyššie uvedené odhady výnosu z prevodu lietadiel, ani jedna z dvoch správ spoločnosti Deloitte & Touche odovzdaných Komisii v novembri 2002 neobsahovala vysvetlenia týchto odhadov vo vzťahu k čistej účtovnej hodnote

lietadiel, ktorá podľa údajov v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 115), ktoré žalobkyňa nepoprela, predstavovala v poslednej účtovnej závierke spoločnosti OA z 31. decembra 2001 po amortizácii na jednej strane a výške predajnej ceny použitých lietadiel na druhej strane 41 miliónov eur. V tomto ohľade sa správa spoločnosti Deloitte & Touche o obmedzenom preskúmaní výkonnosti spoločnosti OA v porovnaní s jej finančným plánom z roku 2002 (s. 73) obmedzila na upresnenie, že podľa spoločnosti OA tieto odhady vychádzajú z „trhových" ponúk, ktoré na tieto lietadlá dostala.

173 Pokiaľ ide o vyrovnanie zaplatené Gréckom za presťahovanie z letiska Elliniko na letisko Spata, vyššie uvedená správa spoločnosti Deloitte & Touche upresnila (s. 21), že bolo zaplatené vyrovnanie vo výške 138,7 milióna eur a že prevádzkové náklady sú na letisku Spata podstatne vyššie. Z napadnutého rozhodnutia (odôvodnenia č. 160 a 200) vyplýva, že Komisia sa domnievala, že toto vyrovnanie vo výške 138,7 milióna eur nie je neprimerane vysoké, a teda neobsahuje žiaden prvok štátnej pomoci. V tomto ohľade Komisia zdôraznila, že ďalšiu sumu vo výške 55 miliónov, ktorú požadovala spoločnosť OA, už Helénska republika nežiadala. V tejto súvislosti, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa (pozri bod 141 vyššie), nemožno Komisii vytýkať, že nezohľadnila ďalšiu požadovanú sumu vo výške 55 miliónov eur, aj keď ju grécke orgány vo svojich odpovediach z 11. apríla 2002 (bod 2.17.10) informovali o rozhodnutí spoločnosti OA napadnúť konečnú sumu vyrovnania stanovenú gréckou vládou. Žalobkyňa totiž vo svojich písomných podaniach neuvádza ani stav, v ktorom sa v čase prijatia napadnutého rozhodnutia nachádzalo arbitrážne konanie, na ktoré sa v tomto prípade odvoláva, ani to, či v tomto ohľade poskytla Komisii presné informácie. Keďže v rozhodnom čase neexistoval rozhodcovský rozsudok, Komisii nemožno v nijakom prípade vytýkať, že nezohľadnila čiru možnosť ďalšieho vyrovnania. Treba navyše uviesť, že v každom prípade by prípadné poskytnutie ďalšieho vyrovnania v zásade podliehalo kontrole Komisie, aby sa preukázalo, že neobsahuje štátnu pomoc (odôvodnenie č. 35 napadnutého rozhodnutia).

174 S prihliadnutím na predchádzajúce úvahy je namieste konštatovať, že tvrdenia uplatnené žalobkyňou neumožňujú dospieť k záveru, že Komisia sa dopustila zjavne

nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, a to nielen so zreteľom na odchýlku podnikateľských výsledkov spoločnosti OA od ukazovateľov stanovených v rozhodnutí z roku 1998 počas posudzovaného obdobia a predovšetkým v roku 2002 (pozri bod 166 vyššie), ale najmä pre objem dlhov spoločnosti a neexistenciu vlastných zdrojov (pozri body 161 a 163 vyššie), že napriek pravdepodobnému zlepšeniu podnikateľského výsledku za rok 2002 v porovnaní s výsledkami predchádzajúcich účtovných rokov nebola krátkodobá a dlhodobá životaschopnosť spoločnosti OA obnovená, a keď vyhlásila reštrukturalizačnú pomoc za nezlučiteľnú so spoločným trhom.

175 Za týchto okolností netreba preskúmať podmienky, ktoré sa týkajú predchádzania skresleniam hospodárskej súťaže a obmedzenia sumy pomoci na minimum, ktoré podľa žalobkyne neboli v napadnutom rozhodnutí zohľadnené.

176 Z týchto dôvodov treba žalobný dôvod založený na porušení článku 87 ods. 3 písm. c) ES zamietnuť ako nedôvodný.

3. O zjavnej nesprávnosti posúdenia, podľa ktorého nebolo prijaté žiadne reštrukturalizačné opatrenie

a) Tvrdenia účastníkov konania

177 Žalobkyňa napáda zistenie, podľa ktorého nebolo vo vhodnom čase prijaté žiadne reštrukturalizačné opatrenie a/alebo nebol zmenený plán (odôvodnenia č. 172 až 181 napadnutého rozhodnutia). Celý postup väčšinovej privatizácie, znižovania nákladov

a predaja aktív, ktorý zodpovedal zmenenému reštrukturalizačnému plánu z roku 2000, sa začal v roku 2000 a pokračovalo sa v ňom nepretržite až do 11. decembra 2002. Komisia bola pravidelne informovaná o reštrukturalizačných opatreniach, ako to vyplýva z napadnutého rozhodnutia (odôvodnenia č. 73, 106, 172 a 175).

178 Opatrenia na znižovanie nákladov uplatňované spoločnosťou OA vyplývajú najmä z dokumentov odovzdaných Komisii, ako je napríklad list gréckej vlády z 1. februára 2002, jej odpoveď z 11. apríla 2002 na prvý príkaz Komisie poskytnúť informácie, jej odpoveď z 30. septembra 2002 na druhý príkaz a jej pripomienky z 21. novembra 2002 s názvom „Stručné predstavenie podstatných aspektov spisu spoločnosti OA Helénskou republikou“.

179 Komisia tvrdí, že túto argumentáciu treba odmietnuť.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

180 Na úvod treba uviesť, že výhrady žalobkyne sa zakladajú na nesprávnom pochopení napadnutého rozhodnutia. Hoci totiž Komisia dospela k záveru, že ciele stanovené rozhodnutím z roku 1998, predovšetkým obnovenie životaschopnosti spoločnosti OA, neboli dosiahnuté, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, sa nedomnievala, že nebolo zrealizované žiadne reštrukturalizačné opatrenie. Zvlášť pokiaľ ide o opatrenia na obmedzovanie nákladov, z napadnutého rozhodnutia (odôvodnenia č. 172 až 175) jasne vyplýva, že Komisia preskúmala stratégie, ktoré postupne realizovala spoločnosť OA. Po tom, čo Komisia uviedla, že od roku 1999 neboli dosiahnuté očakávané výsledky na konci prvej fázy znižovania nákladov (1998/začiatok roka 1999), po ktorej nasledovala fáza expanzie pod vedením spoločnosti Speedwing, zdôraznila, že po odchode spoločnosti Speedwing sa začala nová fáza znižovania nákladov v súlade s reštrukturalizačným plánom z roku 1998.

181 Ďalej je namieste pripomenúť, že v napadnutom rozhodnutí boli realizované reštrukturalizačné opatrenia preskúmané s ohľadom na reštrukturalizačný plán z roku 1998. Ako už totiž bolo uvedené (pozri bod 131 vyššie), tento plán nebol predmetom žiadnej žiadosti o konkrétnu úpravu zo strany gréckych orgánov, ako to vyžadovali príslušné ustanovenia usmernení. V dôsledku toho Komisia nepreskúmala opatrenia plánované v privatizačnom pláne, pokiaľ nedošlo k ich uskutočneniu počas trvania plánu. Treba naopak poznamenať, že Komisia zohľadnila vplyv, ktorý mali najmä na finančnú situáciu spoločnosti OA privatizačné opatrenia, ktoré boli v čase prijatia napadnutého rozhodnutia skutočne zrealizované, ako je napríklad predaj 58 % dcérskej spoločnosti Olympic Catering.

182 Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia vyhodnotila realizáciu reštrukturalizačného plánu na základe všetkých opatrení prijatých počas celého trvania plánu, aby tak overila, či bol dosiahnutý cieľ plánu smerujúci k dosiahnutiu dlhodobej životaschopnosti podniku.

183 Z toho vyplýva, že dôvod, podľa ktorého sa Komisia domnievala, že nebolo zrealizované žiadne reštrukturalizačné opatrenie, treba zamietnuť ako nedôvodný.

B — *O údajnom nesplnení povinnosti Helénskej republiky implementovať funkčný a dostatočný ISR uvedenej v článku 1 ods. 1 písm. d) rozhodnutia z roku 1998*

1. Tvrdenia účastníkov konania

184 Žalobkyňa uvádza, že v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 118) Komisia potvrdzuje, že Helénska republika implementovala ISR. Sporná je iba „funkčnosť

a dostatočnosť“ tohto ISR. Komisia tiež uznala (odôvodnenie č. 186 napadnutého rozhodnutia), že lehota na implementáciu tohto systému, stanovená článkom 1 písm. d) napadnutého rozhodnutia do 1. decembra 1998, bola nedostatočná.

185 V tejto súvislosti sa žalobkyňa domnieva, že skutočnosť, že ISR nezahŕňal dcérske spoločnosti OA, neznamenala, že nebol funkčný a dostatočný. V tomto ohľade Komisia zmiešala otázku funkčnosti a dostatočnosti ISR spoločnosti OA so širšou, ale úplne odlišnou otázkou modernizácie a transformácie subsystémov prenosu finančných údajov spoločnosti OA. Akceptuje sa, že kvalita týchto subsystémov ovplyvňuje kvalitu výsledkov ISR, ale nie kvalitu koncepcie a funkčnej kapacity ISR vo vlastnom zmysle slova. Experti Komisie uznali kvalitu koncepcie a funkčnosti ISR. Kvalita výsledkov ISR však závisela od modernizácie a postupného zlepšovania subsystémov, ktoré zhromažďujú údaje o výdavkoch a príjmoch spoločnosti OA. Tento etapovitý postup nespočíval hlavne v zabezpečení kompatibility nadmerného množstva nekompatibilných informačných systémov — najmenej 44 —, ale zahŕňal aj zaškolenie veľmi vysokého počtu zamestnancov podieľajúcich sa na činnostiach zhromažďovania údajov, ako aj zaradenie značného počtu nevybavených údajov, s ktorých spracovaním sa meškalo. To, že Komisia stanovila pôvodný dátum implementácie „plne funkčného a dostatočného“ ISR na 1. december 1998, teda iba tri a pol mesiaca po prijatí rozhodnutia z roku 1998, stačí na preukázanie, že ustanovenia článku 1 ods. 1 písm. d) rozhodnutia z roku 1998 sa neuplatňujú na prijatie subsystémov.

186 Za týchto okolností je rozhodnutie postihnuté zjavne nesprávnym posúdením v časti, v ktorej tvrdí, že grécke orgány nedodržali povinnosť uvedenú v článku 1 ods. 1 písm. d) rozhodnutia z roku 1998.

187 Rozhodnutie je navyše postihnuté aj vadou spočívajúcou v tom, že Komisia si nesplnila svoju dôkaznú povinnosť, pokiaľ ide o stav ISR spoločnosti OA. Komisia prijala rozhodnutie týkajúce sa ISR, ktoré je podľa jej vlastných slov (odôvodnenie č. 187 napadnutého rozhodnutia) z hľadiska dokazovania neúplné.

188 Komisia predovšetkým porušila právo Helénskej republiky a žalobkyne byť vypočuté. Neposlala žiadnu žiadosť o ďalšie informácie týkajúce sa ISR a neupovedomila ani Helénsku republiku, ani žalobkyňu o svojich pretrvávajúcich pochybnostiach o funkčnosti a dostatočnosti ISR.

189 V tomto ohľade žalobkyňa zdôrazňuje, že presné údaje o stave ISR oznámila vo svojej odpovedi z 11. apríla 2002 na prvý príkaz poskytnúť informácie zo 6. marca 2002. Správa o stave ISR v apríli 2002, pripojená ako príloha č. 39 k týmto pripomienkam, totiž vymedzila jasný rozdiel medzi vhodnosťou vysoko kvalitného ISR spoločnosti OA a potrebou modernizovať mnohé subsystémy prenosu údajov v ISR. Táto správa potvrdila, že vytváranie ISR bolo dokončené v auguste 2000, že ISR bol zavedený u 34 užívateľov v spoločnosti OA v októbri 2000 a že bol ukončený vývoj sekundárnych systémov (príjmy v roku 1999, mzdy v roku 2000 a Oracle Financials v roku 2001). V druhom príkaze poskytnúť informácie Komisia vôbec neodkázala na ISR.

190 Komisia tvrdí, že spoločnosť OA a jej dcérske spoločnosti nemali v čase prijatia napadnutého rozhodnutia nijaký spoľahlivý ISR, takže nemohla založiť svoje posúdenie o riadení spoločnosti OA na prijateľných údajoch ani získať spoľahlivé informácie. Uvedené potvrdzujú pripomienky audítorov ku kontrolnému certifikátu sprevádzajúcemu účtovnú závierku spoločnosti OA za rok 2002.

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa

191 Súd prvého stupňa považuje za vhodné preskúmať v prvom rade a s prihliadnutím na zásady uvedené vyššie (pozri body 34 až 41 vyššie) žalobné dôvody založené na

nesprávnom posúdení dôkazného bremena a porušení práva byť vypočutý, pokiaľ ide o údajné nedodržanie záväzku Helénskej republiky zabezpečiť, aby k 1. decembru 1998 spoločnosť OA implementovala plne funkčný a dostatočný ISR.

192 Z prvého príkazu poskytnúť informácie (odôvodnenia č. 51 až 53, 88 a 90) vyplýva, že Komisia podrobne, najmä s prihliadnutím na závery správy, ktorú v roku 1999 vypracovala nezávislá poradenská spoločnosť Alan Stratford and Associates, odkázala na otázku, či bol implementovaný funkčný a dostatočný ISR, a že vyzvala Helénsku republiku, aby poskytla všetky informácie potrebné na preskúmanie zlučiteľnosti pomoci.

193 V tomto ohľade z napadnutého rozhodnutia (odôvodnenie č. 118), z prvého príkazu poskytnúť informácie a zo stručného výťahu zo správy spoločnosti Alan Stratford and Associates, pripojenej ako príloha č. 39 k odpovediam gréckych orgánov z 11. apríla 2002, vyplýva, že táto správa jasne ukázala určité potenciálne slabé miesta ISR. Uvádzalo sa v nej najmä, že efektívnosť systému závisí od „subdodávky a efektívnej implementácie nového účtovného systému výnosových účtov“, že ISR sa okrem iného nevzťahuje na dcérsku spoločnosť Olympic Aviation a že ešte neobsahuje niektoré kľúčové informácie o riadení, čo značne obmedzuje schopnosť riadiacich orgánov mať skutočný prehľad o všetkých komerčných leteckých činnostiach.

194 S prihliadnutím na vyššie uvedené otázky týkajúce sa ISR, ktoré boli nastolené v správe spoločnosti Alan Stratford and Associates a zopakované v prvom príkaze poskytnúť informácie, boli grécke orgány povinné na základe svojej povinnosti spolupráce poskytnúť všetky užitočné informácie, aby sa preukázala funkčnosť a dostatočnosť ISR. V druhom príkaze poskytnúť informácie Komisia znovu vyzvala Helénsku

republiku, aby poskytla všetky informácie potrebné na preskúmanie zlučiteľnosti opatrení pomoci uvedených v jej rozhodnutí zo 6. marca 2002 s článkom 87 ES, a veľmi jasne oznámila svoj zámer prijať definitívne rozhodnutie na základe dostupných informácií (odôvodnenia č. 7, 9 a 10).

195 Za týchto okolností mohla Komisia oprávnene prijať napadnuté rozhodnutie na základe odpovedí, ktoré jej grécke orgány poskytli.

196 Žalobný dôvod založený na porušení práva Helénskej republiky na obhajobu nie je teda dôvodný. To platí aj pre žalobný dôvod založený na porušení práva spoločnosti OA na obhajobu, ako už bolo uvedené (pozri bod 46 vyššie).

197 V druhom rade treba overiť, či Komisia so zreteľom na informácie, ktorými disponovala, právne dostatočným spôsobom preukázala, že záväzky vzťahujúce sa na ISR neboli dodržané.

198 Na úvod treba poznamenať, že z napadnutého rozhodnutia (odôvodnenie č. 186) vyplýva, že keď Helénska republika vyhlásila, že ISR bol implementovaný v októbri 2000, Komisia uznala, že lehota štyroch mesiacov stanovená v rozhodnutí z roku 1998 nepostačovala na implementáciu systému.

199 Okrem toho, ako Komisia zdôrazňuje v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 46 a 47), rozhodnutie z roku 1998 ukladalo povinnosť vytvoriť ISR preto, aby mohli riadiace orgány spoločnosti OA neustále disponovať informáciami postačujúcimi na sledovanie vývoja pri realizácii reštrukturalizačného plánu z roku 1998 a v prípade

potreby v ňom vykonať nové úpravy. V rozhodnutí z roku 1998 (odôvodnenie č. 85) totiž Komisia konštatovala, že vtedy používaný ISR takéto informácie spoľahlivo neposkytoval. V tomto ohľade grécke orgány vo vyššie uvedenej správe zo 7. mája 1999 o realizácii reštrukturalizačného plánu samy uviedli, že niektoré ciele stanovené rozhodnutím z roku 1998 nebolo možné dosiahnuť včas, pretože „skutočné výsledky roku 1997 sa ukázali horšie ako najpesimistickejšie odhady uvádzané na konci februára 1998“.

200 Za týchto okolností, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, nemožno záväzok týkajúci sa implementácie úplne funkčného a dostatočného ISR obsiahnutý v rozhodnutí z roku 1998 vykladať tak, že sa týkal iba vytvorenia systému, ktorý sám osebe bude považovaný za veľmi výkonný, ale ktorý ešte nebude prepojený so všetkými informačnými subsystémami na zhromažďovanie údajov najmä o príjmoch a výdavkoch skupiny spoločnosti OA. Navyše treba zdôrazniť, že uplatňovanie ISR na všetky dcérske spoločnosti bolo nevyhnutné na to, aby malo Grécko k dispozícii presné údaje na zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky pre spoločnosť OA a jej dcérske spoločnosti, ako to stanovoval reštrukturalizačný plán z roku 1998.

201 Ako však uvádza Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 120), z informácií poskytnutých gréckymi orgánmi, v tomto prípade v prílohe č. 39 ich odpovedí z 11. apríla 2002, nevyplýva, že boli splnené vyššie uvedené požiadavky týkajúce sa úplnej implementácie ISR, či už pokiaľ ide o prístup do systému, alebo o jeho uplatňovanie na všetky dcérske spoločnosti.

202 V tejto súvislosti, keďže grécke orgány nepredložili počas správneho konania dôkazné prostriedky o opaku, sa Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 121 až 137 a 141) správne domnievala, že to, že nedošlo k implementácii funkčného a dostatočného ISR, potvrdzovali najmä vyjadrenia nachádzajúce sa v audítorských správach z rokov 1998, 1999 a 2000 o nedostatkoch v systéme účtovníctva, správy a vnútornej

kontroly, ako aj významné omeškania pri predložení overených účtovných závierok. V tomto ohľade Komisia navyše v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 136) uviedla, že vyššie uvedená správa spoločnosti Deloitte & Touche o obmedzenom preskúmaní výkonnosti spoločnosti OA v porovnaní s jej finančným plánom z roku 2002 uvádza:

„Ako sa uvádza v predchádzajúcich správach, správa informácií spočíva na neautomatizovaných systémoch, ktoré sa v niektorých prípadoch ukazujú nespoľahlivé alebo nekoherentné."

203 Navyše, a to v každom prípade, žalobkyňa nepopiera, že v čase prijatia napadnutého rozhodnutia bol prístup k ISR ešte obmedzený a že systém sa neuplatňoval na dcérske spoločnosti OA, najmä na spoločnosti Olympic Aviation a Macedonian Airlines.

204 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že žalobné dôvody založené na nesprávnom posúdení dôkazného bremena, porušení práva byť vypočutý a zjavne nesprávnom posúdení treba zamietnuť.

C — *O údajnom nesplnení povinnosti Helénskej republiky predložiť správy*

1. Tvrdenia účastníkov konania

205 Žalobkyňa tvrdí, že Komisii predložila správy o dodržiavaní podmienok uložených na zabezpečenie zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom a o realizácii reštruktu-

ralizačného plánu z roku 1998, ako aj o dosiahnutí plánovaných výsledkov v súlade s článkom 1 ods. 2 rozhodnutia z roku 1998.

206 Posúdenie Komisie týkajúce sa nedodržania povinnosti predložiť tieto správy v marci a v októbri 2000 (odôvodnenie č. 180 napadnutého rozhodnutia) treba podľa žalobkyne zrušiť z dôvodu zjavne nesprávneho posúdenia. Tieto správy, určené na kontrolu, ako spoločnosť OA dodržiava podmienky reštrukturalizačného plánu z roku 1998, totiž stratili v tomto prípade po zmene tohto plánu svoj význam, keďže spoločnosť OA nemala až do roku 2000 žiadnu možnosť vyhnúť sa stratám. Vo vyššie uvedenom liste z 29. marca 2000 Helénskej republike Komisia okrem toho uviedla: „Keďže spoločnosť OA už teraz vykonáva činnosť na základe iného reštrukturalizačného plánu, táto správa bude musieť klásť dôraz na opatrenia prijaté od novembra 1999 s cieľom realizovať nový plán Speedwing.“ Keďže však Komisia nesúhlasila s plánom Speedwing, ktorý bol pozastavený a v lete 2000 sa od neho upustilo, správa o postupe pri realizácii tohto plánu v marci 2000 nebola vôbec potrebná.

207 Stanovisko Komisie je neprimerane formalistické. Komisia totiž v marci 2000 dostala podrobnú správu spoločnosti Deloitte & Touche o pláne Speedwing a disponovala tak ekonomickým vyhodnotením situácie spoločnosti OA v tomto období roka. Po odchode spoločnosti Speedwing počas leta 2000 Helénska republika predložila druhý zmenený reštrukturalizačný plán, ktorý rátal s úplnou privatizáciou spoločnosti OA a o ktorom dlho diskutovala s Komisiou. Finančnú situáciu spoločnosti OA a jej schopnosť dodržiavať tento plán preskúmala spoločnosť Crédit Suisse First Boston v informatívnom 160-stranovom memorande, ktoré bolo odovzdané Komisii 20. decembra 2000.

208 V každom prípade, aj za predpokladu, že žalobkyňa nesplnila svoju povinnosť predložiť v marci a v októbri 2000 správy, čo popiera, je sankcia za toto nesplnenie povinnosti, a to vymáhanie značnej časti pomoci, neprimeraná.

209 Komisia sa domnieva, že túto argumentáciu treba odmietnuť. Zdôrazňuje, že nepredloženie požadovaných správ v marci a v októbri 2000, súčasne s včasným nepredložením overenej účtovnej závierky spoločnosti (odôvodnenia č. 132 a 133 napadnutého rozhodnutia), jej zabránilo overiť, či boli dodržané záväzky uvedené v rozhodnutí z roku 1998, realizovaný reštrukturalizačný plán a dosiahnuté plánované výsledky na základe ukazovateľov stanovených v rozhodnutí z roku 1998. Navyše, keďže spoločnosť OA neimplementovala funkčný ISR, informácie poskytnuté Komisii sa nezakladali na vhodnom systémy správy účtovných údajov.

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa

210 Najprv treba uviesť, že vyhodnotenia ekonomickej situácie spoločnosti OA nachádzajúce sa v správe spoločnosti Deloitte & Touche z marca 1999 o reštrukturalizačnom pláne Speedwing a potom vo vyššie uvedenom memorande spoločnosti Crédit Suisse First Boston z decembra 2000 (pozri bod 109 vyššie) nemožno považovať za spôsobilú náhradu správ o dodržiavaní všetkých podmienok uložených rozhodnutím z roku 1998 na zabezpečenie zlučiteľnosti pomoci a o realizácii reštrukturalizačného plánu z roku 1998, ktoré bola Helénska republika povinná predložiť Komisii v marci a v októbri 2000.

211 Tieto dva dokumenty, z ktorých prvý sa týkal plánu Speedwing a druhý privatizačného konania, sa totiž z hľadiska svojho predmetu nevzťahovali na reštrukturalizačný plán z roku 1998. Keďže od plánu Speedwing sa definitívne upustilo a keďže grécke

orgány neskôr nepredložili nijaký nový revidovaný reštrukturalizačný plán, ako to vyplýva z predchádzajúcich úvah (pozri bod 131 vyššie), sú vyššie uvedené dokumenty, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, v tomto prípade irelevantné.

212 Vo svojom vyššie uvedenom liste z 29. marca 2000 Komisia skutočne uviedla, že správa, ktorá jej na základe rozhodnutia z roku 1998 mala byť predložená na konci marca 1998, mala klásť dôraz na opatrenia prijaté v rámci plánu Speedwing, ktorý bol uplatňovaný dokonca predtým, ako získal súhlas tejto inštitúcie. Potreba aktualizovať reštrukturalizačný plán spoločnosti OA, aby sa dosiahli ním sledované ciele, však nezbavovala správy stanovené v rozhodnutí z roku 1998 ich významu dovtedy, kým so súhlasom Komisie nedošlo k zmene reštrukturalizačného plánu z roku 1998. V tomto ohľade Komisia vo vyššie uvedenom liste okrem toho trvala na potrebe predložiť správu o dodržiavaní všetkých podmienok uložených rozhodnutím z roku 1998.

213 V tejto súvislosti sa zdá jasné, že povinnosť predložiť správy v marci a v októbri 2000 nebola splnená.

214 Okrem toho vo vyššie uvedených súvislostiach a so zreteľom na dôvody napadnutého rozhodnutia nie je namieste domnievať sa, že vymáhanie časti pomoci je neprimerané, ako to subsidiárne tvrdí žalobkyňa. Článok 3 napadnutého rozhodnutia totiž v každom prípade ukladá Helénskej republike vymáhať druhú splátku pomoci z dôvodu nedodržania reštrukturalizačného plánu z roku 1998 a niektorých podmienok, ktorým podliehalo pôvodné schválenie, a nie iba z dôvodu, že bola porušená povinnosť uvedená v článku 1 ods. 2 rozhodnutia z roku 1998 predložiť v marci a v októbri 2000 správy, takže vykonávanie reštrukturalizačnej pomoci nemohlo byť pravidelne monitorované.

215 Z toho vyplýva, že žalobné dôvody založené na zjavne nesprávnom posúdení a porušení zásady proporcionality treba zamietnuť.

D — *O údajných nesplneniach záväzkov Helénskej republiky uvedených v článku 1 písm. b), c) a e) rozhodnutia z roku 1994*

1. O údajnom nesplnení záväzkov Helénskej republiky uvedených v článku 1 písm. b) rozhodnutia z roku 1994

a) Tvrdenia účastníkov konania

216 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, neposkytla dostatočné odôvodnenie a dopustila sa nesprávneho právneho posúdenia, keď v odôvodnení č. 204 napadnutého rozhodnutia dospela k záveru, že uplatňovanie gréckej právnej úpravy na žalobkyňu viedlo k porušeniu článku 1 písm. b) rozhodnutia z roku 1994, ktorý gréckej vláde ukladal povinnosť rešpektovať jej „záväzky" nezasahovať v budúcnosti do riadenia spoločnosti OA inak ako v prísnych hraniciach vymedzených jej postavením akcionára.

217 Žalobkyňa popiera tvrdenia Komisie nachádzajúce sa v odôvodneniach č. 59, 60, 146, 203 a 204 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorých hoci už spoločnosť OA nie je „DEKO", čiže podnikom podliehajúcim gréckemu zákonu č. 2414/96, ktorý sa uplatňuje na podniky verejného záujmu (odôvodnenie č. 144), ale obyčajnou akciovou spoločnosťou poskytujúcou verejnú službu, v rozpore s gréckou právnou úpravou

naďalej využíva ustanovenia špeciálnej právnej úpravy (zákony č. 2271/94, FEK A' 229/23. 12. 1994; 2190/94, FEK A' 28/3. 3. 1994; 2527/97, FEK A' 206/8. 10. 1997 a 2602/98, FEK A' 83/16. 4. 1998), uplatňované vo všeobecnosti na DEKO.

218 Žalobkyňa tvrdí, že uplatňovanie niektorých vyššie uvedených ustanovení špeciálnej právnej úpravy na spoločnosť OA je úplne v súlade s gréckou právnou úpravou. Zákon č. 2271/94 totiž stanovuje, že spoločnosť OA a jej dcérske spoločnosti prestanú podliehať právnej úprave, ktorá sa uplatňuje na verejnoprávne podniky (DEKO), s výnimkou článkov 1 až 24 zákona č. 2190/94. Článok 14 ods. 1 piata zarážka zákona č. 2190/94 stanovuje, že tento zákon sa uplatňuje nielen na podniky zodpovedajúce definícii DEKO, ale aj na podniky súkromného práva, ktorých vlastníkom je grécky štát. 100 %-ným vlastníkom spoločnosti OA je k dnešnému dňu Grécko. V dôsledku toho sa na spoločnosť OA naďalej riadne uplatňujú ustanovenia týkajúce sa prijímania a riadenia zamestnancov, tak ako vyplývajú zo zákonov č. 2271/94, 2190/94, 2527/97 a 2602/98.

219 Konkrétne zákon č. 2602/98, ktorý sa v čase prijatia rozhodnutia z roku 1998 už uplatňoval, podriaďuje prijímanie všetkých kategórií trvalých zamestnancov spoločnosti OA postupom stanoveným v jej všeobecnom pracovnom poriadku, ktorý v praxi zveruje všetku právomoc správnej rade. Sezónni zamestnanci sa prijímajú do zamestnania osobitným postupom stanoveným v zákone č. 2190/94, zmenenom a doplnenom zákonom č. 2527/97, ktorý zavádza určitú flexibilitu. Vo svojom rozhodnutí z roku 1998 [odôvodnenie č. 66 písm. a)] Komisia okrem toho uznala, že tento nový postup, odchyľujúci sa od postupu, ktorý sa uplatňuje na trvalých zamestnancov, zabezpečuje „potrebnú flexibilitu pri súčasnom dodržaní transparentnosti". Z toho vyplýva, že Komisia dospela k záveru, že vyššie uvedené ustanovenia neboli v rozpore s článkom 1 písm. b) rozhodnutia z roku 1994.

220 Po prijatí rozhodnutia z roku 1998 však nedošlo k zmene vyššie uvedených ustanovení právnej úpravy. Napadnuté rozhodnutie je postihnuté nedostatkom odôvodnenia, lebo neobsahuje vysvetlenie implicitnej zmeny v posúdení Komisie týkajúcom

sa zlučiteľnosti týchto ustanovení. Navyše závery Komisie v odôvodneniach č. 203 a 204 napadnutého rozhodnutia sú v rozpore s odôvodnením č. 192, v ktorom sa uvádza, že vyššie uvedené zákony neporušujú záväzky uvedené v článku 1 písm. b), c) a f) rozhodnutia z roku 1994.

221 V každom prípade Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď dospela k záveru, že údajná ťažkopádnosť právnej úpravy o prijímaní do zamestnania priznáva spoločnosti OA výhodu v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

222 Komisia sa domnieva, že žalobkyňa vychádza z nesprávneho výkladu napadnutého rozhodnutia. V každom prípade si myslí, že skutočnosť, že grécka právna úprava výslovne stanovuje uplatnenie niektorých špeciálnych ustanovení na súkromné podniky, ktorých vlastníkom je štát, nemá žiadne právne následky. V napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 146) Komisia zdôraznila, že podľa gréckych orgánov spoločnosť OA už nie je podnikom DEKO, a preto sa na ňu vzťahujú iba všeobecné ustanovenia gréckeho zákona č. 2190/1920 o akciových spoločnostiach súkromného práva. Komisia z toho vyvodila, že niektoré ustanovenia zákonov č. 2271/94 a 2602/98 mali byť v dôsledku toho upravené. V prípade neexistencie takejto úpravy predstavuje spoločnosť OA výnimočný prípad, ako poznamenala Komisia v odôvodnení č. 203 napadnutého rozhodnutia.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

223 Komisia oprávnene tvrdí, že výhrady žalobkyne spočívajú na nesprávnom výklade dôvodov napadnutého rozhodnutia.

224 Najprv treba uviesť, že Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 138) výslovne uznáva, že ustanovenia posudzovanej gréckej právnej úpravy (zákony č. 2271/94, 2602/98, 2527/98 a 2414/96) týkajúce sa prijímania a riadenia zamestnancov boli schválené v rozhodnutí z roku 1998. V tom čase bola spoločnosť OA podnikom DEKO. Po prijatí rozhodnutia z roku 1998 sa však jej postavenie zmenilo. Podľa účastníkov konania nie je sporné, že od roku 1999 už spoločnosť OA nepodlieha ustanoveniam gréckeho zákona č. 2414/96 o DEKO, ale všeobecnému právu akciových spoločností, s výnimkou niektorých ustanovení vyššie uvedenej právnej úpravy, ktoré sa na ňu uplatňujú i naďalej (odôvodnenia č. 144 a 146 napadnutého rozhodnutia).

225 V týchto nových súvislostiach Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 192) zdôrazňuje, že informácie odovzdané gréckymi orgánmi potvrdzujú, že vyššie uvedená právna úprava neporušuje záväzky uvedené v článku 1 písm. b), c) a f) rozhodnutia z roku 1994. Komisia dochádza k záveru (odôvodnenie č. 225), že pochybnosti, ktoré ju viedli k začatiu konania vo veci formálneho zisťovania, uvedené v tomto prípade najmä v odôvodneniach č. 59 a 60 napadnutého rozhodnutia, boli, pokiaľ ide o dodržanie záväzkov uvedených v článku 1 písm. b) a f) rozhodnutia z roku 1994, rozptýlené.

226 Z článku 1 ods. 1 druhého pododseku písm. b) výrokovej časti napadnutého rozhodnutia — kde sa konštatuje, že nebola dodržaná podmienka poskytnutia reštrukturalizačnej pomoci týkajúca sa dodržania 24 špecifických záväzkov prevzatých Helénskou republikou —, vyloženého s prihliadnutím na dôvody tohto rozhodnutia, predovšetkým závery formulované v odôvodneniach č. 192 a 225, teda nesporne vyplýva, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nedospela k záveru o porušení článku 1 písm. b) rozhodnutia z roku 1994.

227 Za týchto okolností sú výhrady žalobkyne vzťahujúce sa na údajné nesplnenie záväzkov Helénskej republiky uvedených v článku 1 písm. b) rozhodnutia z roku 1994 bezpredmetné.

228 Okrem toho, ako uvádza Komisia, z článku 2 napadnutého rozhodnutia, ktorý obsahuje výpočet opatrení novej pomoci vyhlásených za nezlučiteľné a ktorý sa netýka vyššie uvedených zákonov, zjavne vyplýva, že uplatňovanie týchto zákonov na spoločnosť OA Komisia napokon nepovažovala za novú pomoc.

229 Z toho vyplýva, že žalobné dôvody založené na zjavne nesprávnom posúdení, nedostatku odôvodnenia a nesprávnom právnom posúdení treba zamietnuť.

2. O údajnom nesplnení záväzkov Helénskej republiky uvedených v článku 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994

a) Tvrdenia účastníkov konania

230 Žalobkyňa najprv tvrdí, že záver Komisie o porušení článku 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994 sa zakladá na nesprávnom výklade tohto článku. Odkaz na „daňový štatút“ všeobecného práva a na oslobodenie od daní platených v rámci reštrukturalizácie spoločnosti OA obsiahnutý v tomto článku totiž ukazuje, že tento článok sa ani najmenej netýka takých aspektov, ako je zverejnenie účtovnej závierky spoločnosti OA alebo výška jej vlastných zdrojov. Týka sa výlučne toho, či spoločnosť OA podlieha tej istej gréckej daňovej právnej úprave ako ostatné podniky súkromného práva. Touto otázkou sa výslovne zoberali časti rozhodnutí z roku 1994 a 1998, ktoré sa vzťahujú na článok 1 písm. c).

231 Navyše aj za predpokladu, že by bol výklad článku 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994 navrhovaný Komisiou správny, čo žalobkyňa popiera, je napadnuté rozhodnutie postihnuté zjavne nesprávnym posúdením a nedostatkom odôvodnenia.

232 V prvom rade totiž omeškanie pri zverejnení účtovných závierok spoločnosti OA od roku 1999 vyplývalo z nevyhnutnosti zostaviť spoľahlivý účtovný základ pre plán reštrukturalizácie prostredníctvom privatizácie podniku, spustený v roku 2000. Toto omeškanie sa ďalej skracovalo. Účtovná závierka za účtovný rok 2001 bola totiž zverejnená v júni 2003 a účtovaná závierka za účtovný rok 2002 bola uzavretá v októbri 2003.

233 Žalobkyňa predovšetkým tvrdí, že napadnuté rozhodnutie nepreukázalo, že jej účtovníctvo nebolo z pohľadu gréckeho daňového práva vedené správne. Navyše, ak by sa akceptoval názor Komisie, samotné porušenie gréckeho daňového práva žalobkyňou by predstavovalo porušenie článku 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994. Tento článok sa však týka iba toho, či žalobkyňa podlieha alebo nepodlieha tej istej gréckej daňovej právnej úprave ako každý iný podnik súkromného práva. Komisia nepreukázala, že to tak nie je.

234 Tvrdenie Komisie, že nezverejnenie účtovnej závierky žalobkyne bráni vykonať kontrolu toho, či Helénska republika dodržiava záväzky uvedené v rozhodnutiach z roku 1994 a 1998, navyše zjavne nemá nič spoločné s otázkou „daňového štatútu akciovej spoločnosti podľa všeobecného práva“, ktorej sa týka článok 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994.

235 V druhom rade Komisia podľa žalobkyne nesprávne analyzovala grécky zákon č. 2190/1920. Pokiaľ ide o nedostatok vlastných zdrojov, žalobkyňa tvrdí, že tento zákon neupravuje sankcie, ktoré možno uložiť akciovej spoločnosti v prípade, keď vlastné zdroje podniku klesnú na úroveň nižšiu ako 50 % jej základného imania a keď

akcionári podniku nerozhodnú o jeho zrušení a neprijmú iné vhodné opatrenia na nápravu tejto situácie. Skutočnosť, že spoločnosti OA neboli uložené takéto sankcie, nemôže teda predstavovať porušenie článku 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994. Grécka vláda ako akcionár spoločnosti OA v každom prípade vykonala významné opatrenia na nápravu záporného základného imania spoločnosti OA, predovšetkým úplnú privatizáciu sprevádzanú najmä predajom nepodstatných aktív.

236 Pokiaľ ide o omeškanie pri predložení a zverejnení účtovných závierok, žalobkyňa tvrdí, že článok 48 zákona č. 2190/1920 stanovuje, že licenciu leteckého dopravcu možno odňať vtedy, ak dopravca nepredloží svoju účtovnú závierku schválenú valným zhromaždením akcionárov príslušným orgánom počas najmenej troch rokov. To však nebol prípad v prejednávanej veci. Skromná výška pokuty (146 eur), ktorú vyššie uvedený zákon stanovuje za omeškanie pri predložení účtovnej závierky gréckym orgánom, okrem toho naznačuje, že grécky zákonodarca nepovažuje takéto omeškania za vážne porušenia práva spoločností.

237 V treťom rade sankcia odňatia licencie leteckého dopravcu, stanovená v článku 3 ods. 1 a v článku 5 ods. 5 nariadenia Rady (EHS) č. 2407/92 z 23. júla 1992 o licenciách leteckých dopravcov (Ú. v. ES L 240, s. 1; Mim. vyd. 06/002, s. 3), má garantovať „spoľahliv[ú] a primeran[ú] doprav[u]“ a „vyskokobezpečn[ú] úrov[eň]“, na ktoré sa odvoláva úvodná časť nariadenia. Toto nariadenie ponecháva každému členskému štátu, aby určil, či sa takáto sankcia má alebo nemá uložiť s prihliadnutím na informácie o finančnej situácii leteckého dopravcu. V tomto prípade omeškanie pri predložení a zverejnení účtovných závierok spoločnosti OA za účtovné roky 1999 až 2001 neodôvodňuje uloženie tejto sankcie, ktorá je v každom prípade neprimeraná. Počas tohto obdobia totiž grécke orgány mali k dispozícii dostatočné informácie, aby posúdili, či vyššie uvedené ciele vo verejnom záujme, sledované nariadením č. 2407/92, boli ohrozené finančnou situáciou spoločnosti OA.

238 Žalobkyňa napokon vysvetľuje, že neodkazuje ani na článok 48 zákona č. 2190/1920, ani na grécku úpravu zakladania leteckých spoločností a poskytovania služieb leteckej dopravy, pretože tieto ustanovenia nie sú v napadnutom rozhodnutí spomenuté.

239 Komisia najprv namieta, že tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého zverejnenie účtovnej závierky nie je daňovou otázkou, nebolo uplatnené v správnom konaní. Toto tvrdenie navyše uprednostňuje formu pred obsahom.

240 Komisia ďalej zdôrazňuje, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 126) konštatovala, že žalobkyňa neviedla svoje účtovné knihy náležite. Kontrolný certifikát audítorov k účtovnej závierke z 1. decembra 2003, sprevádzajúci súvahu roku 2002 (príloha I dupliky), potvrdzuje, že žalobkyňa nedodržiavala ustanovenia daňovej právnej úpravy, najmä ustanovenia zákona o účtovníctve týkajúce sa vedenia účtovných kníh a dokumentov. V dôsledku toho neboli zosúladené najmä údaje mnohých pohľadávkových a záväzkových účtov, a teda nebolo možné potvrdiť zostatky týchto účtov. Pri neexistencii spoľahlivých údajov týkajúcich sa výsledkov spoločnosti sa nedalo overiť dodržiavanie záväzkov Helénskou republikou a správna realizácia reštrukturalizačného plánu z roku 1998.

241 Za týchto okolností nemajú tvrdenia žalobkyne založené na údajnom pochybení Komisie pri analýze zákona č. 2190/1920 právne následky. Komisia totiž v odôvodnení č. 195 napadnutého rozhodnutia uviedla, že daňový režim spoločnosti OA sa líši od daňového režimu ostatných akciových spoločností súkromného práva, keďže Helénska republika tolerovala skutočnosť, že spoločnosť OA si nesplnila povinnosť včas predložiť a zverejniť overenú účtovnú závierku, ako aj nedostatok imania žalobkyne.

242 Komisia dodáva, že článok 48 zákona č. 2190/1920 stanovuje zrušenie zakladateľského dokumentu spoločnosti, ak sú vlastné zdroje tejto spoločnosti nižšie ako jedna desatina jej základného imania, čo bol prípad v prejednávanej veci.

243 Napadnuté rozhodnutie (odôvodnenie č. 195) navyše odkazuje nielen na nesplnenie si povinností vyplývajúcich z gréckeho zákona č. 2190/1920 a nariadenia č. 2407/92, ale aj na prax Helénskej republiky spočívajúcu v nevyužívaní právnych prostriedkov stanovených vnútroštátnym právom alebo v nezrušení licencie leteckého dopravcu podľa gréckej úpravy zakladania leteckých spoločností a poskytovania služieb leteckej dopravy. Táto úprava totiž stanovuje zrušenie licencie každého leteckého dopravcu, ktorý nepredloží periodické údaje, neuhradí pristávacie a parkovacie poplatky alebo ktorého strata prekročí dve tretiny jeho splateného základného imania, pričom v prípade spoločnosti OA boli splnené všetky tieto podmienky, ako to niekoľkokrát uvádza rozhodnutie.

244 Pokiaľ ide o nariadenie č. 2407/92, Komisia tvrdí, že skutočnosť, že spoločnosť OA si nesplnila povinnosť leteckého dopravcu predložiť každý rok príslušným orgánom overenú účtovnú závierku za predchádzajúci účtovný rok, ktorá je uvedená v článku 5 ods. 6 tohto nariadenia, bola dôvodom na zrušenie prevádzkovej licencie leteckej dopravy.

245 V každom prípade, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, článok 5 ods. 5 nariadenia č. 2407/92 oprávňoval grécky licenčný úrad na zrušenie licencie spoločnosti OA so zreteľom na situáciu finančného zrútenia, v ktorej sa táto spoločnosť nachádzala (pozri odôvodnenia č. 116 a 195 napadnutého rozhodnutia).

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

246 V súlade s vyššie uvedenou judikatúrou (pozri body 72 a 73 vyššie) je najprv potrebné zamietnuť námietku neprípustnosti, ktorú vzniesla Komisia voči tvrdeniu žalobkyne, že zverejnenie účtovnej závierky nie je súčasťou „daňového štatútu“. Toto tvrdenie zahŕňa totiž právne posúdenie a nespočíva na nových skutkových okolnostiach.

247 Pokiaľ ide o výklad výrazu „daňový štatút akciovej spoločnosti porovnateľný so štatútom gréckych podnikov všeobecného práva“ [*neoficiálny preklad*], ktorý sa nachádza v článku 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994, treba uviesť, že rozhodnutia z rokov 1994 a 1998 neobsahujú žiadnu výslovnú definíciu tohto výrazu. Z rozhodnutia z roku 1994 (s. 9) však napriek tomu výslovne vyplýva, že pri rozhovoroch o štatúte spoločnosti OA počas správneho konania ukončeného týmto rozhodnutím grécka vláda potvrdila, že na spoločnosť OA sa uplatňuje všeobecná úprava, predovšetkým zo sociálneho, z účtovného a finančného hľadiska, a že jediná dosiaľ existujúca odchýlka v prospech spoločnosti OA sa týka daňovej oblasti.

248 V tejto súvislosti nemožno súhlasiť s takým výkladom vyššie uvedeného výrazu „daňový štatút všeobecného práva“, ktorý vylučuje najmä otázky týkajúce sa zverejnenia ročných účtovných závierok a výšky vlastných zdrojov, ako to navrhuje žalobkyňa. Záväzok Grécka týkajúci sa daňového štatútu sa totiž výslovne zakladal na predpoklade, že v ostatných oblastiach, predovšetkým v účtovnej a vo finančnej oblasti, spoločnosť OA podliehala v zásade všeobecnej úprave. V tomto ohľade totiž z rozhodnutí z roku 1994 a 1998 vyplýva, že ich cieľom bolo prostredníctvom záväzkov prevzatých Gréckom najmä odstrániť v zásade každé odchylné zaobchádzanie v prospech spoločnosti OA. Článok 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994 treba teda chápať tak, že zaväzoval Helénsku republiku, aby úpravu spoločnosti OA prispôsobila úprave akciových spoločností všeobecného práva a túto úpravu na ňu naozaj uplatňovala.

249 Z argumentácie Komisie, ktorej žalobkyňa v tomto bode neoponuje, navyše vyplýva, že dlhodobá neschopnosť podniku zverejňovať včas svoje účtovné závierky naznačuje aj porušenie povinnosti zostavovať a zapisovať účty do kníh a dokumentov, ktoré mu zákon ukladá viesť.

250 Treba teda preskúmať, či sa Komisia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 141 a najmä 195) dospela k záveru, že nebol dodržaný článok 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994 z dôvodu, že grécke orgány bez uloženia sankcií stanovených gréckym zákonom č. 2190/1920 a nariadením č. 2407/92 tolerovali na jednej strane omeškanie spoločnosti OA pri zverejňovaní jej ročných účtovných závierok a na druhej strane nedostatočnú výšku jej vlastných zdrojov.

251 V tomto ohľade Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 195) vysvetľuje, že táto tolerancia preukazuje, že Helénska republika umožnila predĺženie činnosti spoločnosti OA po roku 2000 bez prijatia dodatočných reštrukturalizačných opatrení, hoci podnik by za obvyklých podmienok musel ukončiť svoju činnosť.

252 Je povinnosťou Súdu prvého stupňa overiť so zreteľom na vnútroštátnu úpravu, tak ako vyplýva z vyjadrenia účastníkov konania, a na nariadenie č. 2407/92, z ktorých Komisia vychádza v napadnutom rozhodnutí, či táto inštitúcia prekročila hranice svojej voľnej úvahy, keď sa v podstate domnievala, že Helénska republika v rozpore so záväzkom uvedeným v článku 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994 zaobchádzala so spoločnosťou OA odchylne tým, že umožnila predĺženie činnosti tejto spoločnosti bez prijatia dodatočných reštrukturalizačných opatrení napriek na jednej strane systematickým omeškaniam pri zverejnení účtovných závierok a na druhej strane vážne zhoršenej finančnej situácii spoločnosti OA.

253 V tomto ohľade Súd prvého stupňa na úvod uvádza, že žalobkyňa oprávnene zdôrazňuje, že napadnuté rozhodnutie neodkazuje ani na článok 48 gréckeho zákona č. 2190/1920, ani na grécku úpravu týkajúcu sa zakladania leteckých spoločností a poskytovania prepravných služieb, na ktoré sa odvoláva Komisia pred Súdom prvého stupňa (pozri body 242 a 243 vyššie). Toto rozhodnutie odkazuje iba na článok 47 zákona č. 2190/1920 a na ustanovenia tohto zákona o zverejňovaní účtovných závierok, ako aj na príslušné ustanovenia nariadenia č. 2407/92 (odôvodnenie č. 49 a 195).

254 Podľa judikatúry sa však odôvodnenie rozhodnutia musí nachádzať v jeho samotnom texte a neskoršie vysvetlenia Komisie nemožno zohľadniť, ibaže existujú mimoriadne okolnosti. Z toho vyplýva, že rozhodnutie musí samo osebe postačovať a jeho odôvodnenie nemôže vyplývať z písomných alebo ústnych vysvetlení poskytnutých neskôr, keď je dotknuté rozhodnutie už napadnuté žalobou na súde Spoločenstva (rozsudok Corsica Ferries France/Komisia, už citovaný v bode 72 vyššie, bod 287).

255 Za týchto okolností treba posúdiť, či v súvislostiach prejednávaného sporu treba tieto neskoršie skutkové vysvetlenia odmietnuť.

256 Keďže záver Komisie o porušení článku 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994 je odôvodnený najmä neuložením sankcií stanovených vnútroštátnym právom a keďže zo spisu nevyplýva, že otázka týkajúca sa predovšetkým údajného porušenia článku 48 gréckeho zákona č. 2190/1920 a vyššie uvedenej gréckej úpravy bola prejednaná účastníkmi konania v správnom konaní, bolo povinnosťou Komisie špecifikovať v napadnutom rozhodnutí ustanovenia vnútroštátnej úpravy, ktoré mala na mysli, alebo aspoň upresniť ich obsah. Dodatočné odôvodnenie, ktoré spočíva na tejto vnútroštátnej úprave, nemožno v dôsledku toho zohľadniť.

257 Okrem toho treba na úvod odmietnuť aj kontrolný certifikát audítorov sprevádzajúci súvahu účtovného roka uzavretého v roku 2002 z 1. decembra 2003, keďže bol vyhotovený po prijatí napadnutého rozhodnutia. Podľa judikatúry totiž v konaní o žalobe o neplatnosť podanej podľa článku 230 ES musí byť zákonnosť aktu Spoločenstva posudzovaná v závislosti od skutkových a právnych okolností existujúcich v čase prijatia aktu. Predovšetkým komplexné posúdenia vykonané Komisiou možno preskúmať iba na základe informácií, ktorými Komisia disponovala v okamihu ich vykonania (rozsudky British Airways a i./Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 81, a Corsica Ferries France/Komisia, už citovaný v bode 72 vyššie, bod 142).

258 Po týchto úvodných pripomienkach treba v prvom rade preskúmať argumentáciu účastníkov konania týkajúcu sa sankcií, ktoré článok 47 gréckeho zákona č. 2190/1920 a ustanovenia nariadenia č. 2407/92 stanovujú v prípade vážneho zhoršenia finančnej situácie leteckej spoločnosti. V tomto ohľade podľa účastníkov konania nie je sporné, že keď vlastné zdroje podniku klesnú na úroveň nižšiu ako 50 % základného imania, článok 47 gréckeho zákona č. 2190/1920 ukladá správnej rade, aby zvolala valné zhromaždenie akcionárov v lehote šiestich mesiacov počítanej od uzavretia posledného finančného roka, aby toto valné zhromaždenie rozhodlo o zrušení podniku alebo o prijatí iných vhodných opatrení na nápravu tejto situácie.

259 V rámci toho, predovšetkým s ohľadom na potrebu upraviť reštrukturalizačný plán z roku 1998, ktorá sa pripúšťala už od roku 1999, okolnosť, na ktorú sa odvoláva žalobkyňa, že grécky zákon nestanovuje sankciu v prípade, keď valné zhromaždenie neprijme vyššie uvedené opatrenia, nebráni tomu, aby nečinnosť Grécka ako jediného akcionára spoločnosti OA bolo možné považovať za významný nepriamy dôkaz umožňujúci domnievať sa, že spoločnosť OA bola predmetom osobitného zaobchádzania. V tomto ohľade tvrdenie žalobkyne, že vo forme privatizácie spoločnosti OA boli prijaté významné opatrenia na riešenie finančnej situácie tejto spoločnosti, nestačí pre záver, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia. Ako už totiž bolo uvedené, Komisii nebol predložený žiadny revidovaný reštrukturalizačný plán a nebol jej oznámený nijaký privatizačný plán (pozri body 128 a 130 vyššie).

260 Článok 5 ods. 5 nariadenia č. 2407/92 okrem toho oprávňuje licenčné úrady, aby pristúpili k zhodnoteniu finančných výsledkov, keď je zjavné, že letecký dopravca má finančné problémy, a aby pozastavili alebo zrušili licenciu, ak už nemajú istotu, že letecký dopravca je schopný plniť svoje súčasné alebo potenciálne záväzky počas obdobia dvanástich mesiacov. Na rozdiel od výkladu navrhnutého žalobkyňou tento článok v spojení so siedmym odôvodnením tohto nariadenia, podľa ktorého „k zabezpečeniu spoľahlivej a primeranej dopravy je potrebné, aby letecký dopravca vždy pracoval na zdravých ekonomických a vysoko bezpečných úrovniach“, umožňuje licenčným úradom zrušiť licenciu leteckého dopravcu v prípade, keď je tento dopravca už viac ako dvanásť mesiacov závislý od úverov pri financovaní nielen svojho investičného majetku, ale aj svojho záporného základného imania, čo bol prípad spoločnosti OA podľa údajov nachádzajúcich sa v napadnutom rozhodnutí (pozri bod 163 vyššie), ktoré žalobkyňa nepoprela. Hoci nevyužitie tejto možnosti nemôže samo osebe predstavovať dostatočný dôkaz uplatňovania odlišného štatútu, možno ho napriek tomu považovať za dodatočný nepriamy dôkaz, aj keď sa zdá relatívne nepresvedčivý.

261 V druhom rade, pokiaľ ide o sankciu za omeškania pri predložení a zverejnení overených účtovných závierok, z tvrdení žalobkyne vyplýva, a Komisia to výslovne nepoprela (pozri body 236 a 241 vyššie), že omeškania, ktoré možno pripísať spoločnosti OA, sankcionuje grécky zákon iba pokutou vo výške 146 eur.

262 S ohľadom na reštrukturalizačné konanie spoločnosti OA prebiehajúce od roku 1994, na finančné ťažkosti, s ktorými bola spoločnosť konfrontovaná už roky, a na skutočnosť, že 100 %-ným vlastníkom skupiny bol grécky štát, však samotná okolnosť, že grécky zákon nestanovuje prísne sankcie za vyššie uvedené omeškania, neumožňuje dospieť k záveru, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že systematické omeškania pri predkladaní účtovných závierok, ktoré bránili koherentnej realizácii a prísnemu monitorovaniu reštrukturalizačného plánu spoločnosti OA., predstavovali nepriamy dôkaz potvrdzujúci, že spoločnosť OA

mala v porovnaní s inými akciovými spoločnosťami súkromného práva privilegovaný režim v rozpore so záväzkom vyplývajúcim z článku 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994, ako to upresňuje bod 248 vyššie.

263 Navyše, ako zdôrazňuje Komisia, zo znenia článku 3 ods. 1 v spojení s článkom 5 ods. 6 nariadenia č. 2407/92 vyplýva, že členské štáty môžu zrušiť licenciu leteckým dopravcom, ktorí licenčným úradom neposkytnú každý finančný rok bez veľkého omeškania overené účtovné závierky za predchádzajúci účtovný rok. V súvislostiach prejednávaného sporu nemožno dospieť k záveru, že Komisia prekročila hranice svojej voľnej úvahy, keď sa domnievala, že nevyužitie tohto ustanovenia, aj keď upravovalo iba čiru možnosť, predstavovalo v tomto prípade ďalší nepriamy dôkaz odchylného zaobchádzania v prospech spoločnosti OA.

264 Z týchto dôvodov sa nemožno domnievať, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď vychádzala zo súhrnu nepriamych dôkazov, ktoré boli preskúmané vyššie, aby dospela k záveru o porušení záväzku uvedeného v článku 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994.

265 V tomto ohľade je napadnuté rozhodnutie dostatočne odôvodnené, keďže jasne uvádza, že skutočnosť, že grécke orgány tolerovali, že spoločnosť OA porušuje vyššie uvedené ustanovenia gréckej právnej úpravy a nariadenia č. 2407/92, preukazuje, že táto spoločnosť mala osobitný režim (pozri body 251 a 253 vyššie).

266 Z toho vyplýva, že žalobné dôvody založené na zjavne nesprávnom posúdení a na vade alebo nedostatku odôvodnenia treba zamietnuť.

3. O údajnom nesplnení ustanovení článku 1 písm. e) rozhodnutia z roku 1994 Helénskou republikou

a) Tvrdenia účastníkov konania

267 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia sa dopustila nesprávneho posúdenia skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia a že nedostatočne odôvodnila napadnuté rozhodnutie, keď dospela k záveru, že Helénska republika porušila článok 1 písm. e) rozhodnutia z roku 1994 týkajúci sa povinnosti neposkytnúť spoločnosti OA novú pomoc (odôvodnenie č. 196 napadnutého rozhodnutia).

268 Na úvod uvádza, že záver Komisie (odôvodnenia č. 203 a 204 napadnutého rozhodnutia), podľa ktorého bol porušený článok 1 písm. b) rozhodnutia z roku 1994, sa omylom nachádzal v bode 6.2 napadnutého rozhodnutia, ktorý sa týka „údajnej novej pomoci“. Porušenie tohto článku predstavuje porušenie podmienky spojenej s existujúcou pomocou, a nie poskytnutie novej pomoci. Tento záver je teda postihnutý nesprávnym posúdením skutkového stavu a nesprávnym právnym posúdením.

269 V tomto ohľade Komisia okrem toho vo svojom vyjadrení k žalobe uznala, že údajne privilegované zaobchádzanie vyhradené spoločnosti OA na základe zákonov č. 2190/1920, 2271/94, 2602/98 a 2414/96 nebolo zahrnuté medzi opatrenia novej pomoci konštatované v článku 2 napadnutého rozhodnutia. Vyššie uvedené grécke zákony teda neporušujú článok 1 písm. e) rozhodnutia z roku 1994. Článok 1 napadnutého rozhodnutia musí byť teda zrušený, keďže sa zakladá na tomto údajnom porušení.

270 Žalobkyňa ďalej popiera ďalšie údajné porušenie podmienky uvedenej v článku 1 písm. e) rozhodnutia z roku 1994. Zdôrazňuje, že svoje tvrdenia v tomto ohľade rozvíja v rámci prieskumu článku 2 napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa údajnej novej pomoci.

271 V tomto prípade Komisia v napadnutom rozhodnutí nepreskúmala, či vymáhanie celej reštrukturalizačnej pomoci schválenej v roku 1999 z dôvodu porušenia článku 1 písm. e) rozhodnutia z roku 1994 bolo v súlade so zásadou proporcionality.

272 Okrem toho aj za predpokladu, že opatrenia uvedené v článku 2 napadnutého rozhodnutia predstavujú pomoc, čo žalobkyňa popiera, mala Komisia overiť, či ich možno považovať za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. c) ES. V tomto prípade však Komisia nevysvetlila dôvody, pre ktoré poskytnutie novej pomoci porušovalo podmienku „jedenkrát a naposledy“ (one time, last time) v zmysle usmernení. Udalosti z 11. septembra 2001 totiž predstavovali „výnimočn[é] a nepredvídateľn[é] okolnost[i], za ktoré spoločnosť nie je zodpovedná“, odôvodňujúce podľa bodu 48 usmernení povolenie novej pomoci.

273 V tomto ohľade žalobkyňa popiera, že väčšina novej pomoci uvádzanej v napadnutom rozhodnutí predchádzala 11. septembru 2001. Napadnuté rozhodnutie v tomto prípade jasne neuvádza, v ktorom okamihu by súkromný veriteľ prestal „tolerovať“ nezaplatenie posudzovaných dlhov. Je teda nemožné určiť, od ktorej platby sa táto údajná tolerancia začala meniť na nedovolenú pomoc. Väčšia časť opatrení údajnej novej pomoci však spadá do obdobia okolo 11. septembra 2001. Komisia mala v každom prípade preskúmať, či bola nová pomoc v súlade s článkom 87 ods. 3 ES. V tomto rámci bolo jej povinnosťou overiť, či bolo možné uplatniť vyššie uvedenú zásadu pomoci, ktorá sa poskytuje jedenkrát a naposledy.

274 Komisia nesúhlasí s týmito tvrdeniami. Pokiaľ ide o tvrdenia žalobkyne týkajúce sa podmienky „jedenkrát a naposledy“, Komisia namieta, že žalobkyňa ju nepožiadala o schválenie tejto novej pomoci napríklad na základe výnimočných okolností podľa bodu 48 usmernení. Navyše väčšina opatrení novej pomoci, ktorých poskytnutie

Komisia vytýka Helénskej republike, predchádzala 11. septembru 2001 (odôvodnenia č. 147, 150, 152, 155 a 156 napadnutého rozhodnutia). V týchto otázkach Komisia odkazuje na úvahy týkajúce sa prieskumu článku 2 napadnutého rozhodnutia.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

275 V tomto ohľade stačí uviesť, že Komisia dospela k záveru, že Helénska republika nedodržala záväzok neposkytnúť spoločnosti OA ďalšiu pomoc, uvedený v článku 1 písm. e) rozhodnutia z roku 1994, z dôvodu, že v prospech tejto leteckej spoločnosti bol vykonaný rad opatrení predstavujúcich novú pomoc. Keďže závery Komisie týkajúce sa poskytnutia novej pomoci žalobkyňa popiera v druhej časti svojej žaloby, nemôžu byť výhrady žalobkyne týkajúce sa údajného nesplnenia článku 1 písm. e) rozhodnutia z roku 1994 predmetom samostatného prieskumu, ako to navyše uznáva samotná žalobkyňa (pozri bod 270 vyššie).

276 Najprv však treba uviesť, že akýkoľvek bude výsledok prieskumu výhrad týkajúcich sa poskytnutia novej pomoci, nemôže to mať dopad na vymáhanú sumu reštrukturalizačnej pomoci. Predovšetkým vrátenie celej druhej splátky reštrukturalizačnej pomoci vo výške 41 miliónov eur je v každom prípade v súlade so zásadou proporcionality, na ktorú sa odvoláva žalobkyňa. Článok 3 napadnutého rozhodnutia ukladajúci vymáhanie tejto sumy sa totiž zakladá zároveň na nezrealizovaní reštrukturalizačného plánu — ktoré už samo osebe postačuje na odôvodnenie vymáhania — a na ignorovaní niektorých záväzkov Gréckom, medzi ktorými sa nachádza záväzok zdržať sa poskytnutia novej pomoci.

277 Pokiaľ ide o výhrady, ktoré mala žalobkyňa voči tomu, že Komisia s ohľadom na porušenie článku 1 písm. b) rozhodnutia z roku 1994 preskúmala, ako sa na spoločnosť OA uplatňujú niektoré ustanovenia gréckej právnej úpravy, ktoré sa obvykle

uplatňujú iba na verejnoprávne podniky, v rámci kapitoly napadnutého rozhodnutia venovanej novej pomoci (pozri body 268 a 269 vyššie), stačí pripomenúť, že v každom prípade Komisia nepovažovala tieto opatrenia vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia ani za existujúcu pomoc, ani za novú pomoc (pozri body 226 až 228 vyššie). Tieto výhrady treba teda zamietnuť ako bezpredmetné.

278 Okrem toho treba poznamenať, že subsidiárny žalobný dôvod uplatnený žalobkyňou, podľa ktorého mala byť údajná nová pomoc v každom prípade vyhlásená za zlučiteľnú so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. c) ES (pozri body 272 a 273 vyššie), žalobkyňa v druhej časti žaloby neopakuje. Tento žalobný dôvod je navyše v každom prípade nedôvodný, keďže grécke orgány v tomto prípade nepožiadali Komisiu, aby schválila poskytnutie novej pomoci najmä so zreteľom na dopad atentátov z 11. septembra 2001 na trh leteckej dopravy. V prípade nepredloženia takejto žiadosti sprevádzanej revidovaným reštrukturalizačným plánom Komisia nebola ani povinná, ani schopná preskúmať, či táto ďalšia pomoc poskytnutá počas reštrukturalizačného obdobia mohla byť vyhlásená za zlučiteľnú so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. c) ES. Komisia teda mohla v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 223 a 224) oprávnene dospieť k záveru, že nová údajná pomoc v každom prípade nespĺňala podmienky výnimky stanovenej v článku 87 ods. 3 písm. c) ES.

279 V dôsledku toho treba žalobné dôvody založené na porušení zásady proporcionality a článku 87 ods. 3 písm. c) ES, ako aj na nedostatočnosti odôvodnenia zamietnuť.

280 V tomto štádiu je namieste preskúmať žalobné dôvody uplatnené žalobkyňou na popretie kvalifikácie sporných opatrení ako novej pomoci.

IV — *O údajnej novej pomoci (články 2 až 4 napadnutého rozhodnutia)*

281 Žalobkyňa napáda napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej sa v ňom konštatuje, že bola poskytnutá nová pomoc vo forme tolerovania sústavného neplatenia letiskových poplatkov dlhovaných AIA, DPH z paliva a náhradných dielov, nájomného a letiskových poplatkov dlhovaných iným subjektom ako AIA, poplatku „spatosimo" a príspevkov na sociálne zabezpečenie, a ukladá jej vymáhanie. Žalobkyňa najmä tvrdí, že Komisia presne neidentifikovala tieto opatrenia údajnej novej pomoci, ktorej vymáhanie ukladá napadnuté rozhodnutie, a popiera výklad tohto rozhodnutia, ktorý používa Komisia.

282 Skôr ako sa Súd prvého stupňa bude v prípade každého opatrenia údajnej novej pomoci postupne zaoberať ostatnými výhradami žalobkyne, je potrebné po úvodnom pripomenutí obsahu kritéria súkromného veriteľa a rozsahu kontroly Súdu prvého stupňa nad jeho uplatňovaním, ako aj požiadaviek kladených na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia najprv preskúmať vyššie uvedenú výhradu týkajúcu sa nedostatočnej identifikácie opatrení novej vymáhanej pomoci a urobiť výklad napadnutého rozhodnutia.

A — *Úvodné pripomienky týkajúce sa kritéria súkromného veriteľa a rozsahu kontroly Súdu prvého stupňa, ako aj požiadaviek odôvodnenia*

283 V prvom rade, pokiaľ ide o kritérium súkromného veriteľa a kontrolu uplatňovania tohto kritéria Súdom prvého stupňa, treba pripomenúť, že podľa judikatúry samotná skutočnosť, že verejnoprávny veriteľ poskytne na základe svojej voľnej úvahy platobné výhody, nestačí na ich kvalifikáciu ako štátnej pomoci. Je ešte potrebné, aby boli poskytnuté platobné výhody zjavne väčšie ako tie, s ktorými by súhlasil súkromný veriteľ nachádzajúci sa v porovnateľnej situácii voči svojmu dlžníkovi s ohľadom najmä na výšku dlhu, právne prostriedky, ktoré má k dispozícii verejnoprávny veriteľ,

možnosti, že sa situácia dlžníka zlepší, ak mu bude povolený ďalší výkon činnosti, ako aj riziko ďalšieho zvýšenia strát veriteľa v prípade ďalšieho výkonu činnosti dlžníka (rozsudok Súdneho dvora z 29. júna 1999, DM Transport, C-256/97, Zb. s. I-3913, bod 30, a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mischo k rozsudku Súdneho dvora z 12. októbra 2000, Španielsko/Komisia, C-480/98, Zb. s. I-8717, I-8720, body 34 až 37; rozsudok Súdu prvého stupňa z 10. mája 2000, SIC/Komisia, T-46/97, Zb. s. II-2125, bod 95).

284 V tomto ohľade treba tiež pripomenúť, že pojem štátna pomoc, tak ako je definovaný v Zmluve, má právnu povahu a musí sa vykladať na základe objektívnych kritérií. Z tohto dôvodu musí súd Spoločenstva v zásade a pri zohľadnení tak konkrétnych okolností predloženého sporu, ako aj technického alebo komplexného charakteru posúdení vykonaných Komisiou vykonať úplnú kontrolu týkajúcu sa otázky, či opatrenie patrí do oblasti pôsobnosti článku 87 ods. 1 ES (rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. júla 2002, HAMSA/Komisia, T-152/99, Zb. s. II-3049, bod 159).

285 Ak však posúdenie Komisie týkajúce sa otázky, či opatrenie spĺňa kritérium súkromného veriteľa, zahŕňa komplexné ekonomické posúdenie, pri ktorom má Komisia rozsiahlu mieru voľnej úvahy, obmedzuje sa súdna kontrola na overenie dodržania procesných pravidiel a povinnosti odôvodnenia, vecnej správnosti skutkového stavu, ktorý je základom napadnutej voľby, ako aj neexistencie zjavne nesprávneho posúdenia tohto skutkového stavu alebo neexistencie zneužitia právomoci. Súdu prvého stupňa predovšetkým neprináleží, aby svojím ekonomickým posúdením nahrádzal posúdenie Komisie (rozsudok HAMSA/Komisia, už citovaný v bode 284 vyššie, bod 127).

286 V druhom rade, pokiaľ ide o povinnosť odôvodnenia, žalobkyňa oprávnene zdôrazňuje, že odôvodnenie sa nemôže obmedzovať na konštatovanie, že posudzované opatrenie predstavuje štátnu pomoc, ale musí obsahovať poukázanie na konkrétne skutočnosti, aby umožňovalo dotknutým osobám vyjadriť svoje stanovisko k existencii a relevancii daných skutočností a okolností a súdu Spoločenstva vykonať

kontrolu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 26. februára 2002, INMA a Itainvest/Komisia, T-323/99, Zb. s. II-545, bod 57).

287 Nevyžaduje sa však, aby odôvodnenie špecifikovalo všetky relevantné skutkové alebo právne okolnosti, keďže otázku, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 253 ES, treba skúmať nielen so zreteľom na jeho znenie, ale aj na jeho kontext a súhrn právnych pravidiel upravujúcich príslušnú oblasť (rozsudok Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein-Westfalen/Komisia, už citovaný v bode 37 vyššie, bod 279).

B — *O výhrade týkajúcej sa nedostatočnej identifikácie opatrení novej pomoci, ktorá sa má vymáhať, a o výklade napadnutého rozhodnutia*

288 Žalobkyňa tvrdí, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia neumožňuje presne identifikovať novú pomoc považovanú za nezlučiteľnú so Zmluvou, ktorej vymáhanie Komisia v dôsledku toho ukladá. Helénska republika nie je teda schopná určiť sumu pomoci, ktorá sa má vymáhať. Komisia mala v tomto prípade určiť pre každé posudzované opatrenie novej pomoci finančnú výhodu, ktorú spoločnosť OA získala z dôvodu tolerovania sústavného neplatenia svojho dlhu. Táto výhoda nemusí zodpovedať dlhovanej sume. Je tvorená peňažným prospechom vyplývajúcim z rozdielu medzi teoretickým správaním súkromného veriteľa a skutočným správaním gréckej vlády v každom jednotlivom prípade. Komisia bola teda povinná identifikovať, ako by sa správal súkromný veriteľ, napríklad uvedením doby omeškania, po ktorej uplynutí by podľa jej názoru podal žalobu na súd.

289 Napadnuté rozhodnutie je teda neodôvodnené a porušuje zásadu právnej istoty, pokiaľ ide o sumu údajnej novej pomoci, ktorá sa má vymáhať.

290 V tomto ohľade Súd prvého stupňa pripomína, že práve uvedená argumentácia žalobkyne už bola Súdnym dvorom odmietnutá v jeho rozsudku z 12. mája 2005, Komisia/Grécko (C-415/03, Zb. s. I-3875).

291 V tomto rozsudku totiž Súdny dvor vyhovel návrhu Komisie podľa článku 88 ods. 2 ES, aby určil, že Helénska republika neprijala všetky opatrenia potrebné na vrátenie pomoci, ktorá bola vyhlásená za protiprávnu a nezlučiteľnú so spoločným trhom, s výnimkou pomoci týkajúcej sa príspevkov gréckemu orgánu sociálneho zabezpečenia (ďalej len „IKA“). Pokiaľ ide o novú pomoc — s výnimkou príspevkov IKA —, ktorej vymáhanie nariaďuje napadnuté rozhodnutie, Súdny dvor odmietol tvrdenie Helénskej republiky, že toto rozhodnutie nebolo možné vykonať, pretože neobsahovalo presné údaje o sumách, ktoré majú byť vymáhané. V tomto ohľade v bodoch 39 až 41 svojho rozsudku pripomenul, že žiadne ustanovenie práva Spoločenstva nevyžaduje, aby Komisia v rozhodnutí nariaďujúcom vrátenie pomoci, ktorá bola vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom, stanovila presnú sumu pomoci, ktorá sa má vrátiť. Stačí totiž, ak rozhodnutie Komisie obsahuje údaje umožňujúce jeho adresátovi, aby túto sumu bez neprimeraných ťažkostí určil sám. Súdny dvor z toho vyvodil, že Komisia bola oprávnená obmedziť sa na uloženie povinnosti vrátiť spornú pomoc a prenechať vnútroštátnym orgánom výpočet jej presnej výšky, ktorú možno vyvodiť zo znenia článku 2 napadnutého rozhodnutia v spojení s jeho odôvodneniami č. 206 až 208.

292 V tomto prípade z toho jasne vyplýva, že na rozdiel od toho, čo si myslí žalobkyňa, Komisia nebola pre každé opatrenie novej pomoci povinná určiť okamih, v ktorom

by podľa nej súkromný veriteľ prestal tolerovať omeškania so zaplatením, presné opatrenia, ktoré by prijal, a ich dôsledky, aby umožnila dotknutému členskému štátu v každom prípade kvantifikovať výhodu, ktorú získala spoločnosť OA.

293 V tomto ohľade treba uviesť, že výhoda, ktorú pre dlžníka predstavuje tolerancia nezaplatenia alebo omeškania so zaplatením jeho dlhu, je v zásade tvorená práve oslobodením od zaplatenia alebo omeškaním so zaplatením tohto dlhu od okamihu jeho splatnosti. Táto výhoda sa nemusí zhodovať s výškou sumy, ktorú by mohol vymáhať súkromný veriteľ, ak by prestal tolerovať nezaplatenie alebo omeškanie so zaplatením.

294 Na preukázanie toho, či v tomto prípade mala spoločnosť OA výhodu, bola Komisia iba povinná overiť, či by najneskôr v čase prijatia napadnutého rozhodnutia súkromný veriteľ nachádzajúci sa v porovnateľnej situácii zjavne naďalej netoleroval nezaplatenie alebo omeškanie so zaplatením so zreteľom na kritériá stanovené judikatúrou, pripomenuté vyššie (pozri bod 283 vyššie). Tento prieskum nevyžadoval v tomto prípade určenie presného okamihu, v ktorom by tento súkromný veriteľ prestal tolerovať nezaplatenie alebo omeškanie so zaplatením a vykonal by opatrenia na dosiahnutie zaplatenia svojej pohľadávky.

295 Z toho vyplýva, že žalobné dôvody založené na nedostatku odôvodnenia a porušení zásady právnej istoty vo vzťahu k údajnej nedostatočnej identifikácii novej pomoci, ktorá sa má vymáhať, treba zamietnuť ako nedôvodné.

296 Žalobkyňa okrem toho tvrdí, že z napadnutého rozhodnutia (odôvodnenie č. 229) vyplýva, že až do prijatia rozhodnutia z roku 1998 nebola poskytnutá žiadna nová pomoc.

297 Tento výklad napadnutého rozhodnutia je nesprávny. Z tohto rozhodnutia (odôvodnenie č. 230) totiž výslovne vyplýva, že Komisia uložila vymáhanie nedovolenej novej pomoci v celom rozsahu, keďže na rozdiel od reštrukturalizačnej pomoci už preskúmanej v rozhodnutí z roku 1998 nová pomoc ešte nikdy nebola predmetom rozhodnutia, ktoré by mohlo vzbudiť nádej, že sa nebude vyžadovať jej vymáhanie. V dôsledku toho bola od povinnosti vymáhania oslobodená iba prvá splátka reštrukturalizačnej pomoci, poskytnutá pred 14. augustom 1998 (pozri bod 25 vyššie).

C — *O údajnej tolerancii sústavného neplatenia letiskových poplatkov dlhovaných AIA*

298 Podľa žalobkyne sporné správanie nemožno pripisovať Grécku a neznamená prevod štátnych zdrojov. Komisia navyše preniesla dôkazné bremeno a ignorovala právo žalobkyne a Helénskej republiky byť vypočuté. Napadnuté rozhodnutie je napokon postihnuté nedostatkom odôvodnenia a zjavne nesprávnym posúdením, pokiaľ ide o uplatnenie kritéria súkromného veriteľa.

1. Tvrdenia účastníkov konania týkajúce sa údajnej pripísateľnosti sporného správania Grécku

299 Žalobkyňa tvrdí, že údajnú toleranciu neplatenia letiskových poplatkov dlhovaných AIA nemožno pripísať štátu. Na úvod uvádza, že v napadnutom rozhodnutí Komisia nerozlišovala medzi fyzickou entitou predstavovanou AIA, ktorá sa nachádza v Spate, a právnou entitou zodpovednou za prevádzku tohto letiska, ktorou je medzinárodné letisko v Aténach (ďalej len „AIA SA“), čo je súkromná spoločnosť, v ktorej má podiel 55 % štát a 45 % súkromné podniky. AIA SA sa riadi svojimi stanovami a zmluvou

o rozvoji letiska uzavretou medzi Gréckom a tromi súkromnými podnikmi, ktoré vlastnia 45 % jej imania. Tieto dva texty boli schválené zákonom č. 2338/1995.

300 V tejto súvislosti sa Komisia dopustila skutkového omylu, keď v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 210) pri pripísaní údajnej tolerancie štátu implicitne vychádzala z toho, že Grécky úrad civilného letectva (ďalej len „GÚCL“) riadi AIA. GÚCL je totiž verejným orgánom ministerstva dopravy zodpovedným za vývoj a dohľad nad leteckou dopravou v Grécku.

301 Aj za predpokladu, ktorý žalobkyňa popiera, že napadnuté rozhodnutie nevychádza z myšlienky, že GÚCL riadi AIA, je toto rozhodnutie v každom prípade neodôvodnené a postihnuté zjavne nesprávnym posúdením, pokiaľ ide o pripísateľnosť údajnej tolerancie Grécku.

302 Žalobkyňa nepopiera, že AIA SA by mohla patriť do „verejného sektora“ s ohľadom najmä na ustanovenia smernice Komisie 80/723/EHS z 25. júna 1980 o transparentnosti finančných vzťahov medzi členskými štátmi a štátnymi podnikmi (Ú. v. ES L 195, s. 35; Mim. vyd. 08/001, s. 20). Táto okolnosť však neumožňuje predpokladať, že posudzované opatrenia možno pripísať Grécku. Podľa rozsudku Súdneho dvora zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, nazývaného „Stardust Marine“ (C-482/99, Zb. s. I-4397, body 52 a 55), je totiž potrebné preskúmať, či sa možno domnievať, že verejné orgány sa nejakým spôsobom podieľali na prijatí sporných opatrení.

303 Žalobkyňa sa v tomto ohľade domnieva, že nepriame dôkazy, na ktoré sa odvoláva Komisia, treba odmietnuť. Po prvé samotná okolnosť, že Grécko vlastní 55 % AIA SA, vymenúva štyroch z deviatich členov správnej rady a vymenúva jej predsedu, nie

je relevantná pre spôsob, ktorým táto spoločnosť rozhodla o prijatí posudzovaných opatrení. Podľa vyššie uvedenej zmluvy o rozvoji letiska patrí zodpovednosť za operatívne riadenie AIA SA správnej rade a každý jej člen je povinný konať úplne nezávisle od akcionárov. Funkciu predsedu možno považovať prinajlepšom za symbolickú. Za týchto okolností, na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, sa skutkový stav vo veci značne líši od skutkového stavu, o ktorý išlo v uznesení predsedu Súdneho dvora z 3. mája 1985, Van der Kooy/Komisia (67/85 R, 68/85 R a 70/85 R, Zb. s. 1315). Vo veci, v ktorej bolo vydané toto uznesenie, Holandsko vlastnilo podiel 50 % a vymenúvalo polovicu členov správnej rady podniku (Gasunie), ktorý poskytol spornú štátnu pomoc. Holandský minister hospodárstva však mal právomoc schvaľovať tarify a túto právomoc využil. Súdny dvor dospel k záveru, že tieto viaceré skutočnosti „posudzované vo svojom súhrne" preukazovali, že konanie podniku Gasunie bolo možné pripísať Holandsku. V tomto prípade, naopak, Grécko nevykonávalo žiadnu priamu kontrolu nad stanovením poplatkov zo strany AIA SA. Napokon dohoda o vyrovnaní dlhov patrila v skutočnosti do pôsobnosti generálneho riaditeľa AIA SA.

304 Po druhé Komisia nevysvetľuje, prečo okolnosť, že podľa dohody o rozvoji letiska nie je nikto okrem Grécka oprávnený vlastniť 50 % alebo viac majetkových účastí AIA SA (článok 2.8.1) alebo že AIA SA nemôže mať majetkovú účasť v podniku, ktorý vykonáva inú činnosť, ako je činnosť, na ktorú bola založená (článok 3.1.3), vedie k záveru, že Grécko sa podieľalo na tolerovaní týkajúcom sa lehôt na zaplatenie poplatkov, ktoré spoločnosť OI dlhovala AIA SA. To platí aj pre skutočnosť, že Grécko je za určitých podmienok oprávnené prerušiť prevádzku letiska (článok 11.1 vyššie uvedenej dohody) najmä z „dôvodov národnej obrany". Takéto práva, ktorých cieľom je mimoriadna ochrana investora, sú v tomto prípade irelevantné.

305 Po tretie práva alebo výsady poskytnuté spoločnosti OA podľa článku 13.4.2 dohody o rozvoji letiska nemajú nijaký vzťah k otázkam posudzovaným v tomto prípade. Tieto ustanovenia sa týkajú najmä práva spoločnosti OA používať letisko. Pokiaľ

ide o dlh spoločnosti OA, AIA SA je povinná zaobchádzať s touto spoločnosťou ako s treťou osobu bez jej akéhokoľvek uprednostňovania. Táto zásada je vyjadrená v článku 13.4.2 (c), ktorý ukladá AIA SA, aby poskytla spoločnosti OA niektoré letiskové práva, ale výslovne upresňuje, že nájomné a súvisiace poplatky sa vypočítajú „na rovnakom základe… ako pre akéhokoľvek iného prevádzkovateľa leteckej dopravy“. V článku 13.4.2 (e) sa tiež stanovuje, že pri výkone činností a poskytovaní služieb uvedených v článku 13.4.2 (c) spoločnosť OA „podlieha všeobecným pravidlám, ktoré sa na ne uplatňujú“.

306 Po štvrté ani zo skutočnosti, že Grécko je za určitých okolností oprávnené poskytnúť spoločnosti AIA SA nezabezpečenú pôžičku so záväzkom podriadenosti, ak spoločnosť OA nie je schopná zaplatiť poplatky dlhované AIA SA (článok 13.4.3 dohody o rozvoji letiska), nemožno vyvodiť, že Grécko sa podieľalo na ktoromkoľvek z dvoch dotknutých opatrení. Komisia sa vyššie uvedeným článkom 13.4.3 dlho zaoberala, keď analyzovala prípadné dôsledky podmienok poskytnutia takejto pôžičky schválených 12. júna 1996 (vec NN 27/96) z hľadiska štátnej pomoci. Dospela k záveru, že mechanizmus nepredstavuje štátnu pomoc v prospech spoločnosti OA. Toto ustanovenie má v tomto prípade o to menší význam, že sa nikdy netvrdilo, že AIA SA ho využila.

307 Po piate daňové oslobodenie poskytnuté AIA SA podľa článku 25 dohody o rozvoji letiska sa uplatňuje bez ohľadu na uzavretie alebo vykonávanie dohody o vyrovnaní dlhov so spoločnosťou OA a patrí medzi podmienky, ktoré Komisia schválila v roku 1996.

308 Za týchto okolností žalobkyňa pripomína, že v rozsudku Stardust Marine, už citovanom v bode 302 vyššie, Súdny dvor nekonštatoval pripísateľnosť žiadnej skutočnosti, hoci vzťah medzi Francúzskom a Altus/SBT (konkrétne 100 %-ný akcionár

zastúpený v správnej rade spoločnosti Altus) bol aspoň taký úzky, ba dokonca užší ako vzťah medzi Gréckom a AIA SA (55 %-ný akcionár zastúpený v správnej rade, pričom ostatnými akcionármi boli vplyvné súkromné podniky).

309 Komisia popiera, že svoje zistenia založila na skutočnosti, že AIA vykonáva činnosť pod vedením GÚCL.

310 Komisia tvrdí, že na preukázanie pripísateľnosti sporných opatrení štátu stačí preukázať, že dotknutý podnik nemohol prijať sporné rozhodnutie „bez zohľadnenia požiadaviek orgánov verejnej moci“ (návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs k rozsudku Stardust Marine, už citovanému v bode 302 vyššie, Zb. s. I-4400, body 51 až 78).

311 Pripísateľnosť posudzovaných opatrení pomoci AIA potvrdzuje v tomto prípade množstvo nepriamych dôkazov preukazujúcich, že Grécko má vplyv na prijímanie niektorých rozhodnutí osobitného záujmu, ako je otázka kumulovaných dlhov spoločnosti OA voči AIA.

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa

312 Treba postupne posúdiť žalobné dôvody založené na skutkovom omyle, nedostatku odôvodnenia a zjavne nesprávnom posúdení, pokiaľ ide o pripísateľnosť údajnej tolerancie neplatenia letiskových poplatkov dlhovaných AIA Grécku.

313 Komisia sa v odôvodnení č. 210 napadnutého rozhodnutia domnievala, že päť opatrení údajnej novej pomoci bolo možné pripísať Grécku podľa kritérií stanovených v rozsudku Stardust Marine, už citovanom v bode 302 vyššie. V tomto ohľade uviedla tri dôvody. V prvom rade Komisia uviedla, že „niet pochýb, že je to samotný štát, ktorý toleruje trvalý odklad platieb, neplatenie rôznych úhrad, poplatkov a daní dlhovaných spoločnosťou OA, ako aj porušovanie ustanovení práva Spoločenstva a zodpovedajúcich gréckych ustanovení“. V druhom rade Komisia vyslovila, že „pokiaľ ide o letiská, grécke orgány vyhlásili, že všetky letiská vykonávajúce činnosť pod vedením [GÚCL] sú financované zo štátneho rozpočtu a že príjmy pochádzajúce z ich činnosti sú príjmom štátneho rozpočtu“ a že „ani grécke letiská, ani [GÚCL] nie sú z finančného hľadiska autonómne“. V treťom rade Komisia zvlášť preskúmala pripísateľnosť tolerancie neplatenia príspevkov dlhovaných IKA.

314 Žalobkyňa v tomto prípade vychádza z druhého vyššie citovaného dôvodu, keď tvrdí, že Komisia odôvodnila pripísateľnosť tolerancie neplatenia poplatkov dlhovaných AIA Grécku nesprávnym názorom, že AIA je riadená verejným orgánom, GÚCL.

315 Tomuto žalobnému dôvodu založenému na skutkovom omyle nemožno vyhovieť, keďže druhý vyššie citovaný dôvod nemá, pokiaľ ide o AIA, žiadny následok. Na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, totiž skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje jasnú zmienku o AIA SA, ktorá prevádzkuje AIA nachádzajúce sa v Spate, nijako nepotvrdzuje, že Komisia sa domnievala, že toto letisko bolo riadené GÚCL. Vo svojom rozhodnutí (odôvodnenia č. 92, 156, 207 a článok 2 výrokovej časti) Komisia systematicky označuje AIA výrazom „letisko Spata“, čím má na mysli aj právnu entitu, ktorú predstavuje vyššie uvedená spoločnosť, a nielen letiskovú infraštruktúru nachádzajúcu sa v Spate.

316 Komisia navyše používa výraz „letiská“ na označenie iných letísk ako AIA (odôvodnenie č. 92, 151, 152, 209 a článok 2 výrokovej časti). Rovnako v tomto zmysle je

tento výraz použitý v druhom dôvode (pozri bod 313 vyššie) uvedenom v odôvodnení č. 210. Tento výklad je jediný možný tak so zreteľom na systematiku napadnutého rozhodnutia, ako aj so zreteľom na obsah tohto druhého dôvodu, ktorý sa konkrétne týka neexistencie rozpočtovej autonómie iných letísk ako AIA, ktoré vykonávajú činnosť pod vedením GÚCL.

317 Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, je namieste uviesť, že aj pri zohľadnení kontextu prejednávanej veci a predovšetkým toho, že Grécko sa priamo podieľalo na riadení žalobkyne, sa prvý dôvod tohto rozhodnutia, podľa ktorého „niet pochýb, že je to samotný štát, ktorý toleruje trvalý odklad platieb“, obmedzuje na formulovanie záveru Komisie bez jeho podloženia akýmkoľvek odôvodnením. Samotná formulácia tohto záveru však neumožňuje žalobkyni, aby vyjadrila svoje stanovisko k existencii a relevancii názoru Komisie, podľa ktorého sa štát podieľal na tolerovaní neplatenia poplatkov dlhovaných AIA, ani Súdu prvého stupňa, aby vykonal kontrolu v súlade s ustálenou judikatúrou (pozri body 286 a 287 vyššie).

318 Z toho vyplýva, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť z dôvodu nedostatku odôvodnenia v časti, v ktorej sa týka údajnej tolerancie sústavného neplatenia letiskových poplatkov dlhovaných AIA.

319 Za týchto okolností už netreba overovať, či je posúdenie Komisie týkajúce sa pripísateľnosti posudzovaného správania Grécku postihnuté zjavne nesprávnym posúdením, ani preskúmavať ostatné otázky nastolené v tejto súvislosti, pokiaľ ide o údajný prevod štátnych zdrojov, dôkazné bremeno a právo byť vypočutý, ako aj o uplatňovanie kritéria súkromného veriteľa.

D — *O údajnej tolerancii sústavného neplatenia DPH z paliva a náhradných dielov*

1. O údajnej novej pomoci týkajúcej sa DPH z paliva

a) Tvrdenia účastníkov konania

320 V prvom rade žalobkyňa popiera tvrdenie, že spoločnosť Olympic Aviation neplatila DPH z paliva od januára do mája 2001 a v novembri a decembri 2001.

321 Túto platbu potvrdzujú aspoň v mesiacoch marec a apríl 2001 ťarchopisy (vrátane DPH), ktoré spoločnosť OA adresovala spoločnosti Olympic Aviation za dodávku paliva počas týchto dvoch mesiacov a ktoré sa nachádzali v pripomienkach, ktoré Helénska republika odovzdala 11. apríla 2002.

322 V tomto ohľade Komisia nezohľadnila všeobecné vysvetlenie mechanizmu, prostredníctvom ktorého spoločnosť Olympic Aviation platila za svoje nákupy paliva, ktoré poskytla Helénska republika vo svojich pripomienkach z 25. októbra 2001 a z 11. apríla 2002.

323 Komisia v skutočnosti vychádzala z mesačných priznaní DPH žalobkyne a spoločnosti Olympic Aviation. Z tabuľky nachádzajúcej sa v prílohe č. 29 odpovedí z 11. apríla 2002 na prvý príkaz poskytnúť informácie predovšetkým vyplýva, že spoločnosť Olympic Aviation neodvádzala štátu DPH počas sporného obdobia siedmich mesiacov.

324 DPH bola odvedená štátu výlučne za mesiace, keď DPH vybratá z predajov prevyšovala DPH zaplatenú z nákupov. Mesačné priznania DPH spoločnosti Olympic Aviation odovzdané Komisii sa navyše vzťahujú na všetky druhy nákupov a predajov, a nie iba na nákup paliva.

325 Mesačné priznania DPH poskytnuté Komisii v prílohe č. 9 pripomienok Helénskej republiky z 25. októbra 2001 a potom znovu v prílohe č. 53 odpovedí z 11. apríla 2002 preukazujú v tomto prípade iba to, že DPH, ktorú zaplatila spoločnosť Olympic Aviation z nákupov počas mesiacov január až máj 2001, prevyšovala jej príjmy z DPH z predajov podliehajúcich DPH. To platí aj pre priznania DPH za mesiace november a december 2001.

326 Za týchto okolností sa Komisia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že neexistencia dôkazu o zaplatení DPH za sporných sedem mesiacov umožňovala dospieť k záveru, že spoločnosť Olympic Aviation počas tohto obdobia DPH z paliva neplatila.

327 V druhom rade žalobkyňa tvrdí, že Komisia si nesplnila svoje povinnosti v oblasti dokazovania a že porušila jej právo a právo Helénskej republiky byť vypočuté k otázke DPH z paliva.

328 V tomto prípade Helénska republika správne a v dobrej viere odpovedala na všetky žiadosti Komisie o informácie, najmä na dva príkazy. Komisia však napriek vyššie uvedeným ťarchopisom, ktoré jej boli odovzdané, nikdy neupozornila Helénsku republiku na to, že považuje tieto dôkazné prostriedky za nedostatočné, ani na to, že sa domnievala, že chýbajú dôkazy o zaplatení DPH z paliva spoločnosťou Olympic Aviation za sporných sedem mesiacov.

329 Po prvé Komisia popiera, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté zjavne nesprávnym posúdením dôkazov o platení DPH z paliva spoločnosťou Olympic Aviation.

330 Na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, Komisia sa nikdy nevyjadrila v tom zmysle, že si bola istá, že spoločnosť Olympic Aviation odvádzala DPH z paliva mimo sporných siedmich mesiacov roku 2001. V napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 150 a 206) zdôraznila, že nebol predložený nijaký dôkaz týkajúci sa platieb od januára do mája a v novembri a v decembri 2001.

331 Všeobecné vysvetlenie týkajúce sa systému platenia DPH v spoločnosti Olympic Aviation predložené žalobkyňou je irelevantné, lebo nepredstavuje dôkaz o zaplatení.

332 Komisia zdôrazňuje, že mesačné priznania DPH uvádzajú iba DPH vykázanú ako zaplatená a vybratá. Žalobkyňa mala preukázať, že za dodávku paliva počas sporných siedmich mesiacov jej spoločnosť Olympic Aviation skutočne zaplatila spornú DPH, aby vyrovnala zodpovedajúce ťarchopisy. Žalobkyňa však neposkytuje nijaký dôkaz o zaplatení. Navyše ak boli počas sporných siedmich mesiacov príjmy spoločnosti Olympic Aviation z DPH vybratej z predajov na výstupe podliehajúcich DPH vyššie ako DPH zaplatená z nákupov na vstupe, mala spoločnosť Olympic Aviation odviesť rozdiel štátu. V dôsledku toho mala žalobkyňa konkrétne preukázať, aké boli za každý zo sporných siedmich mesiacov príjmy spoločnosti Olympic Aviation z DPH z predajov a aké boli sumy DPH, ktoré boli skutočne zaplatené z nákupov.

333 Navyše, ako uvádza samotná žalobkyňa, mesačné priznania DPH nijako neupresňujú, že bola zohľadnená DPH z paliva za sporných sedem mesiacov.

334 Napokon, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, konfrontácia mesačných priznaní DPH spoločností OA a Olympic Aviation daňovými orgánmi neposkytuje žiadnu záruku ich správnosti. Z dokumentu pochádzajúceho od daňového poradcu spoločnosti OA, predloženého v prílohe č. 1 pripomienok Helénskej republiky z 11. apríla 2002, totiž vyplýva, že účtovníctvo spoločnosti OA v oblasti DPH nebolo aktualizované.

335 Po druhé Komisia neignorovala ani pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena, ani právo žalobkyne a Helénskej republiky byť vypočuté. V dvoch príkazoch poskytnúť informácie požiadala o všetky potrebné informácie.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

336 Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 150 a 206) konštatovala, že neexistuje nijaký dôkaz o tom, že dcérska spoločnosť Olympic Aviation zaplatila DPH z paliva za mesiace január až máj 2001, ako aj za mesiace november a december 2001. Dospela iba k záveru, že „nemôže vylúčiť, že ide o štátnu pomoc“ [*neoficiálny preklad*]. Naopak, okrem vyššie uvedeného obdobia siedmich mesiacov Komisia nespochybňuje platenie DPH z paliva.

337 Pri svojom závere týkajúcom sa sporného obdobia Komisia vychádzala predovšetkým z tabuľky — uvedenej v odôvodnení č. 150 napadnutého rozhodnutia — s názvom „Platby DPH 2001“ nachádzajúcej sa v prílohe č. 29 odpovedí Helénskej republiky z 11. apríla 2002. Zo zhrnutia pripomienok gréckych orgánov v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 91) rovnako vyplýva, že dôkazmi, z ktorých Komisia mohla vychádzať, boli priznania DPH, ktoré tieto orgány predložili.

338 Z vyššie uvedenej súhrnnej tabuľky, ktorá pri každom mesiaci roka 2001 uvádza iba sumu DPH odvedenú spoločnosťou Olympic Aviation a pri sporných siedmich mesiacoch obsahuje pomlčku, vyplýva, že spoločnosť Olympic Aviation počas týchto siedmich mesiacov DPH neodvádzala.

339 V tomto ohľade mesačné priznania DPH spoločnosti Olympic Aviation za mesiace január až august 2001, ktoré boli Komisii odovzdané počas správneho konania, umožňujú vysvetliť neexistenciu dlhu spoločnosti Olympic Aviation na DPH vyplývajúcu z vyššie uvedenej tabuľky za posudzované mesiace. Tieto priznania totiž preukazujú, že suma DPH zaplatená touto spoločnosťou z nákupov počas mesiacov január až máj 2001 prevyšovala sumu príjmov z DPH pochádzajúcich hlavne z predaja leteniek, takže spoločnosť Olympic Aviation mala v tomto ohľade aktívne saldo.

340 Komisia mala okrem toho počas správneho konania k dispozícii aj ťarchopisy vrátane DPH, ktoré spoločnosť OA adresovala spoločnosti Olympic Aviation za dodávku paliva v mesiacoch marec a apríl 2001. Z týchto dvoch ťarchopisov vyplýva iba to, že spoločnosť OA skutočne fakturovala DPH z paliva.

341 Pokiaľ ide o ťarchopisy za mesiace január, február, máj, november a december 2001, ako aj priznania DPH spoločnosti Olympic Aviation za mesiace november a december 2001, je nepochybné, že tie neboli Komisii odovzdané počas správneho konania. V súlade s už citovanou judikatúrou teda nie je namieste ich zohľadniť (pozri body 72 a 73 vyššie).

342 V tejto súvislosti treba najprv preskúmať, či s prihliadnutím na vyššie uvedené dokumenty, predovšetkým na tabuľku nachádzajúcu sa v prílohe č. 29 odpovedí z 11. apríla 2002 a na priznania DPH za mesiace január až máj 2001, z ktorých Komisia

vychádzala v napadnutom rozhodnutí, mohla táto inštitúcia oprávnene konštatovať existenciu novej pomoci vo forme tolerovania sústavného neplatenia DPH z paliva, ktorú dlhovala spoločnosť Olympic Aviation.

343 V tomto ohľade žalobkyňa oprávnene uvádza, že mesačné priznania DPH spoločnosti Olympic Aviation neposkytujú žiadny údaj o sume DPH z palív zaplatenej na vstupe. Tieto priznania totiž neumožňujú identifikovať priznanú DPH z palív. Uvádzajú iba na jednej strane celkové priznané sumy z predajov, z ktorých podnik vyberá DPH na výstupe, ako aj zodpovedajúce sumy DPH a na druhej strane celkové priznané sumy nákupov podniku podliehajúcich DPH, ako aj zodpovedajúce sumy DPH, pričom všetky tieto sumy sú roztriedené do skupín podľa uplatniteľnej sadzby dane.

344 Podľa vysvetlení žalobkyne, ktoré Komisia nepoprela, navyše okolnosť, že spoločnosť Olympic Aviation neodvádzala počas sporného obdobia žiadnu DPH, ako vyplýva z vyššie uvedenej tabuľky, možno vysvetliť aktívnym alebo nulovým saldom DPH počas tohto obdobia, čo bolo možné overiť na základe mesačných priznaní, ktoré boli k dispozícii aspoň za mesiace január až máj 2001(pozri bod 325 vyššie).

345 Z toho vyplýva, že vyššie uvedená tabuľka a mesačné priznania za päť zo siedmich sporných mesiacov, z ktorých je zrejmé aktívne saldo, nemali ani väčšiu, ani menšiu preukaznú silu ako priznania DPH, z ktorých je zrejmé pasívne saldo DPH mimo sporného obdobia.

346 Okrem toho je namieste uviesť, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 91) zohľadnila systém, akým spoločnosť Olympic Aviation platila svoje nákupy paliva, ktorý bol vysvetlený v pripomienkach

Helénskej republiky z 25. októbra 2001 a v jej odpovediach z 11. apríla 2002. Podľa tohto systému spoločnosť OA nakupovala palivo pre spoločnosť Olympic Aviation a následne jej fakturovala celú cenu tohto paliva vrátane DPH z nákupnej ceny.

347 V súlade so zásadami upravujúcimi výber DPH nemala spoločnosť Olympic Aviation v nijakom prípade platiť DPH dlhovanú z jej nákupov paliva priamo štátu, ale svojmu dodávateľovi, v tomto prípade spoločnosti OA, ktorá bola platiteľom takto vybratej DPH voči štátu, a mala ju teda priznať vo svojich príjmoch z DPH (daň vybratá na výstupe).

348 V tejto súvislosti napadnuté rozhodnutie neobsahuje žiadne odôvodnenie umožňujúce pochopiť úvahu Komisie. Predovšetkým jeho odôvodnenie č. 150, v ktorom sa konštatuje neexistencia „dôkazu preukazujúceho, že spoločnosť Olympic Aviation zaplatila spornú DPH daňovým orgánom“ [*neoficiálny preklad*] počas sporného obdobia, nemožno považovať za zrozumiteľné zdôvodnenie, keďže sa zdá nelogické s prihliadnutím na to, že Komisia v odôvodnení č. 91 napadnutého rozhodnutia zohľadnila skutočnosť, že spoločnosť OA fakturovala spoločnosti Olympic Aviation cenu paliva vrátane DPH.

349 S prihliadnutím na predchádzajúce úvahy a so zreteľom na to, že dodržanie povinnosti odôvodnenia predstavuje podstatnú formálnu náležitosť, ktorej porušenie môže súd Spoločenstva vytknúť z úradnej moci, stačí uviesť, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté porušením povinnosti odôvodnenia v časti, v ktorej vyslovuje záver o tolerovaní neplatenia DPH z paliva, ktorú spoločnosť Olympic Aviation dlhovala za mesiace január až máj 2001 a november a december 2001. V dôsledku toho nie je potrebné preskúmavať ostatné žalobné dôvody, ktoré v tomto ohľade žalobkyňa uplatnila.

2. O údajnej novej pomoci týkajúcej sa DPH z náhradných dielov

a) Tvrdenia účastníkov konania

350 Žalobkyňa pripomína, že nákupy náhradných dielov pre spoločnosť Olympic Aviation vykonáva centralizovane spoločnosť OA. Ako medzinárodný letecký dopravca je spoločnosť OA oslobodená od DPH. Spoločnosť Olympic Aviation oslobodená naopak nie je, lebo vykonáva činnosť iba vnútroštátne. Žalobkyňa pripúšťa, že spoločnosť Olympic Aviation nedopatrením technicky porušila grécku právnu úpravu v oblasti DPH tým, že neplatila DPH z náhradných dielov Helénskej republike.

351 Táto okolnosť však nepredstavuje pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES, keďže spoločnosť Olympic Aviation nezískala žiadnu výhodu z neplatenia DPH z náhradných dielov. Ak by totiž spoločnosť Olympic Aviation túto DPH zaplatila, jednoducho by o rovnakú sumu znížila svoju mesačnú faktúru DPH Helénskej republike.

352 Podľa Komisie argumentácie žalobkyne o neexistencii výhody nebola uplatnená v správnom konaní, a teda je neprípustná.

353 Okrem toho v tomto prípade žalobkyňa neposkytla nijaký dôkaz na podporu približných výpočtov, ktoré predkladá. Neupresnila totiž ani presnú sumu spornej DPH, ani neuviedla, o ktoré nákupy náhradných dielov a obdobia išlo.

354 Z listu z 26. júna 2003, ktorý Helénska republika adresovala Komisii, vyplýva, že Helénska republika výslovne uznala, že v roku 1998 spoločnosť OA nedostala od spoločnosti Olympic Aviation presnú sumu DPH (202 694,53 eura) pochádzajúcu z predaja náhradných dielov a že túto sumu nezahrnula do príslušného priznania DPH. Helénska republika Komisii potvrdila, že žalobkyňa v tomto ohľade predložila v roku 2003 dodatočné priznanie DPH za účtovný rok 1998. Podľa posudku daňového poradcu spoločnosti OA, pripojeného k odpovediam Helénskej republiky z 11. apríla 2002 na prvý príkaz, účtovné knihy spoločnosti OA týkajúce sa DPH neboli aktualizované. Počas overovania mesačných hlásení DPH daňovými orgánmi nebolo teda možné konfrontovať údaje žalobkyne a spoločnosti Olympic Aviation týkajúce sa DPH.

355 Účtovná situácia spoločnosti Olympic Aviation nie je o nič lepšia. Účtovné závierky za účtovné roky 1998, 1999, 2000 a 2001 boli zverejnené neskoro. Okrem toho v kontrolnom certifikáte sprevádzajúcom účtovnú závierku za rok 2001 audítori poukázali na nesúlad v účtoch transakcií medzi spoločnosťou Olympic Aviation a jej materskou spoločnosťou a na neexistenciu dokladov týkajúcich sa týchto operácií, ktoré stanovuje daňová právna úprava.

356 S prihliadnutím na tieto okolnosti sa Komisia domnieva, že keď spoločnosť Olympic Aviation neplatila DPH, hoci je povinná tak urobiť, získala skutočnú finančnú výhodu nad svojimi konkurentmi bez ohľadu na to, či suma, ktorá skutočne nebola zaplatená, bola alebo nebola zahrnutá do dotknutých priznaní DPH.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

357 Na úvod treba zamietnuť námietku neprípustnosti, ktorú Komisia vzniesla voči tvrdeniu žalobkyne o neexistencii výhody. Právne tvrdenie totiž v súlade s ustálenou

judikatúrou (pozri body 72 a 73 vyššie) nemožno považovať za oneskorené, bez ohľadu na to, či bolo alebo nebolo uplatnené v správnom konaní.

358 Okrem toho v súlade s judikatúrou (pozri bod 254 vyššie) nie je namieste zohľadniť list Helénskej republiky z 26. júna 2003, ktorý predložila žalobkyňa a na ktorý sa odvoláva Komisia, keďže pochádza z obdobia po prijatí napadnutého rozhodnutia.

359 V tomto prípade sa napadnuté rozhodnutie (odôvodnenia č. 150 a 206) týka toho, že spoločnosť Olympic Aviation nezaplatila DPH z nákupov náhradných dielov od januára do mája 2001 a v novembri a decembri 2001. Žalobkyňa uznáva, že spoločnosť Olympic Aviation túto DPH nezaplatila.

360 Treba teda preskúmať tvrdenie žalobkyne, že toto nezaplatenie DPH z náhradných dielov nezabezpečuje spoločnosti Olympic Aviation žiadnu výhodu.

361 Je namieste pripomenúť, že pokiaľ ide o postavenie v hospodárskej súťaži, DPH je v zásade neutrálna. DPH zaplatená platiteľom dane môže byť totiž buď okamžite odpočítaná ako daň zaplatená na vstupe, alebo v krátkom čase vrátená. Jediná možná výhoda, ktorú spoločnosť Olympic Aviation mohla získať z nezaplatenia DPH z náhradných dielov, mohla spočívať vo výhode likvidity vyplývajúcej z dočasného nezaplatenia dane na vstupe (pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Hutchison 3G UK a i., C-369/04, Zb. s. I-5247, body 137 a 138).

362 V tomto ohľade treba poznamenať, že článok 10 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu, Spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23), v znení zmien a doplnení, stanovuje, že povinnosť k DPH vzniká, keď sa dodá tovar alebo poskytne služba. Členské štáty majú možnosť ako výnimku pre niektoré kategórie plnení alebo niektoré kategórie platiteľov dane stanoviť, že daň je splatná najneskôr pri dodaní faktúry alebo prijatí ceny. Právo na odpočet vzniká podľa článku 17 ods. 1 tejto smernice v čase splatnosti odpočítateľnej dane.

363 V tejto súvislosti nezaplatenie DPH z náhradných dielov spoločnosťou Olympic Aviation v zásade nestačí na to, aby sa bolo možné domnievať, že táto spoločnosť získala výhodu v zmysle článku 87 ods. 1 ES. Bolo povinnosťou Komisie overiť, či za konkrétnych okolností toto nezaplatenie skutočne prináša dotknutej osobe výhodu likvidity.

364 V napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 206) však Komisia vychádzala výlučne z nezaplatenia tejto DPH, aby dospela k záveru o existencii štátnej pomoci. Nepreskúmala, či toto nezaplatenie prinášalo spoločnosti Olympic Aviation skutočnú ekonomickú výhodu a patrilo tak do pôsobnosti článku 87 ods. 1 ES.

365 Z toho vyplýva, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté porušením článku 87 ods. 1 ES v časti, v ktorej konštatuje, že tolerancia nezaplatenia DPH z náhradných dielov zakladala štátnu pomoc.

E — *O údajnej tolerancii sústavného neplatenia nájomného a letiskových poplatkov dlhovaných iným letiskám ako AIA*

366 Podľa žalobkyne Komisia preniesla dôkazné bremeno a ignorovala jej právo a právo Helénskej republiky byť vypočuté. Napadnuté rozhodnutie je navyše postihnuté zjavne nesprávnym posúdením týkajúcim sa analýzy dohody o započítaní uzavretej medzi Gréckom a spoločnosťou OA 24. júna 1999 a schválenej zákonom č. 2733/99 (FEK A' 155/30. 7. 1999; ďalej len „dohoda o započítaní z 24. júna 1999" alebo „dohoda o započítaní"). Toto rozhodnutie je napokon postihnuté zjavne nesprávnym posúdením a nedostatkom odôvodnenia, pokiaľ ide o uplatnenie kritéria súkromného veriteľa.

367 Pred postupným preskúmaním týchto troch výhrad treba na úvod uviesť, že v napadnutom rozhodnutí Komisia posudzuje na jednej strane započítanie letiskových poplatkov a nájomného dlhovaných za rôzne obdobia rokov 1994 až 1998 rôznym gréckym letiskám, s výnimkou letiska AIA (odôvodnenia č. 151 až 153 a 209), a na druhej strane nájomné vo výške 2,46 milióna eur, ktoré bolo týmto letiskám, s výnimkou letiska AIA, podľa tohto rozhodnutia dlhované za rôzne obdobia rokov 1998 až 2001 (odôvodnenia č. 154 a 206).

368 Vyššie uvedená dohoda totiž upravuje započítanie dlhov spoločnosti OA voči Grécku z dôvodu nájomného a letiskových poplatkov splatných do 31. decembra 1998 proti dlhom Grécka voči spoločnosti OA za rovnaké obdobie. Z tejto dohody vyplýva, že suma započítavaných vzájomných pohľadávok dosahovala 28,9 milióna eur. Dlhy spoločnosti OA voči GÚCL tvorili poplatky dlhované od mesiaca november 1994 do 31. decembra 1998, ako aj nájomné dlhované počas obdobia rokov 1996 až 1998.

369 V napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 152 a 209) sa Komisia v podstate domnievala, že zákon č. 2733/1999 a dohoda o započítaní neboli presné, najmä pokiaľ ide

o obdobie, ktorému zodpovedali dlhy štátu, a neboli k nim priložené relevantné dôkazy postačujúce na výpočet vzájomných pohľadávok. Pri neexistencii dôkazov týkajúcich sa započítavaných súm teda započítanie podľa Komisie neumožňovalo preukázať, že nejde o štátnu pomoc.

370 Komisia sa okrem toho domnievala, že nebol predložený nijaký dôkaz o zaplatení vyššie uvedeného nájomného v sume dosahujúcej približne 2,46 milióna eur (1,6 milióna eur pre spoločnosť OA a 860 000 eur pre spoločnosť Olympic Aviation) dlhovaného podľa napadnutého rozhodnutia za rôzne obdobia rokov 1998 až 2001. Na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, z týchto dôvodov napadnutého rozhodnutia v spojení s článkom 2 jeho výrokovej časti jasne vyplýva, že Komisia sa domnievala, že tolerancia nezaplatenia tohto nájomného predstavuje nezlučiteľnú štátnu pomoc.

1. O dôkaznom bremene a práve byť vypočutý

a) Tvrdenia účastníkov konania

371 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia prijala napadnuté rozhodnutie bez toho, aby disponovala nevyhnutnými dôkazmi týkajúcimi sa v prvom rade súm, na ktoré sa vzťahovala dohoda o započítaní, a v druhom rade platby nájomného vo výške 2,46 milióna eur za rôzne obdobia rokov 1998 až 2001. Žalobkyňa a Helénska republika nemali navyše možnosť vyjadriť svoje stanovisko k týmto otázkam.

372 V prvom rade, pokiaľ ide o platnosť dohody o započítaní alebo jej pôsobnosť, Helénska republika odpovedala na sťažnosti ZGLD. Analýzu dlhov, ktoré boli predmetom

dohody o započítaní, odovzdala vo svojich pripomienkach z 19. februára 2001 k prvej sťažnosti. Po liste Komisie z 5. júla 2001, v ktorom Komisia požadovala „primerané informácie“ a „potvrdenie o tom, že spoločnosť OA zaplatila letiskové poplatky“, boli ďalšie informácie poskytnuté v pripomienkach Helénskej republiky z 25. októbra 2001 k druhej sťažnosti ZGLD. Komisia nikdy nežiadala ďalšie špecifické informácie.

373 Prvý príkaz poskytnúť informácie sa netýkal nájomného a poplatkov, na ktoré sa vzťahovala dohoda o započítaní, ale tohto druhu dlhov od roku 1998 do 6. marca 2002. Helénska republika však napriek tomu vo svojich odpovediach z 11. apríla 2002 poskytla najmä analýzu dlhov, na ktoré sa vzťahovala dohoda o započítaní. Po týchto odpovediach Komisia nepoložila žiadnu doplňujúcu otázku týkajúcu sa tejto dohody. V druhom príkaze poskytnúť informácie Komisia požadovala „presné číselné údaje o prevádzkových nákladoch neuhradených spoločnosťou Olympic Airways v roku 2001 (špecifikujúce náklady za účtovný rok 2001 a náklady za predchádzajúce účtovné roky)“. Táto žiadosť sa netýkala nájomného a letiskových poplatkov týkajúcich sa obdobia pred koncom roka 1998.

374 V druhom rade, pokiaľ ide o platbu letiskového nájomného vo výške 2,46 milióna eur dlhovaného podľa napadnutého rozhodnutia za rôzne obdobia rokov 1998 až 2001, žalobkyňa v duplike uvádza, že z prílohy č. 18 pripomienok Helénskej republiky z 11. apríla 2002 vyplýva, že táto suma 2,46 milióna eur zahŕňala v skutočnosti rôzne nájomné, ktoré dlhovali spoločnosti OA a Olympic Aviation za rôzne obdobia od januára do apríla 2002. Žalobkyňa tvrdí, že informácie preukazujúce, že táto suma nebola ešte vyrovnaná, boli Komisii oznámené v odpovediach Helénskej republiky z 11. apríla 2002 na prvý príkaz. V druhom príkaze Komisia požadovala informácie o pláne úhrady dlhov od 1. januára 2002. V tomto ohľade však Helénska republika neposkytla v odpovediach z 30. septembra 2002 žiadny údaj, pretože plán úhrady ešte neexistoval.

375 Komisia sa domnieva, že výslovne požadovala potrebné dôkazy týkajúce sa tak informácií na výpočet dlhov Grécka voči spoločnosti OA, ako aj nájomného nezaplateného spoločnosťou OA, a to najmä vo svojich dvoch príkazoch.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

376 Pokiaľ ide o žalobný dôvod založený na porušení práva žalobkyne byť vypočutá, stačí bez ďalšieho pripomenúť, že už bol zamietnutý z dôvodov uvedených vyššie (pozri body 42 až 46 vyššie).

377 V tomto štádiu treba overiť, či boli dodržané pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena a práva Helénskej republiky byť vypočutá.

378 Pokiaľ ide v prvom rade o vzájomné dlhy, na ktoré sa vzťahovala dohoda o započítaní z 24. júna 1999, ani pripomienky gréckych orgánov z 19. februára 2001 k prvej sťažnosti ZGLD, ku ktorým bola priložená najmä interná správa spoločnosti OA z 15. februára 2001, ani ich pripomienky z 25. októbra 2001 k druhej sťažnosti a ich prílohy neobsahujú odôvodnenie výšky sporného nájomného a výšky pohľadávok spoločnosti OA voči štátu, na ktoré sa vzťahovala dohoda o započítaní. Komisia bola iba informovaná o dohode o započítaní a vyššie uvedená interná správa z 15. februára 2001, uvádzajúca zákon č. 2733/1999, ktorým bola táto dohoda schválená, obsahovala len prehľadnú tabuľku započítavaných vzájomných dlhov.

379 Okrem toho je namieste uviesť, že v bode 72 E rozhodnutia zo 6. marca 2002 o začatí konania vo veci formálneho zisťovania Komisia zdôraznila, že dohoda o započítaní neposkytuje objektívne, náležite, transparentne, neutrálne a nediskriminačne údaje týkajúce sa dlhu oboch jej strán, a preto vyjadrila pochybnosti o spôsobe výpočtu započítavaných súm.

380 Predovšetkým v prvom príkaze poskytnúť informácie, adresovanom Helénskej republike vo vyššie uvedenom rozhodnutí zo 6. marca 2002, Komisia požadovala najmä zoznam a podrobnosti o platbe letiskových poplatkov spoločnosťou OA letiskám Elliniko a AIA, ako aj o nájomnom, poplatkoch, daniach a príspevkoch dlhovaných letisku Elliniko, letisku AIA a všetkým ostatným gréckym letiskám od roku 1998 do dňa vydania príkazu. Na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, sa táto žiadosť jasne týkala všetkého nájomného a poplatkov, ktoré boli ešte dlhované k tomuto dátumu, teda vrátane nezaplatených dlhov za obdobie rokov 1994 až 1998.

381 Aj keď sa dôkazy, ktoré Helénska republika predložila vo svojich odpovediach z 11. apríla 2002 na tento prvý príkaz, plne vzťahujú na letiskové poplatky, ako uznáva Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 152), zo spisu nevyplýva, že tieto odpovede alebo ich prílohy sa vzťahujú aj na nájomné a pohľadávky spoločnosti OA voči Grécku.

382 V druhom príkaze poskytnúť informácie Komisia požadovala tak údaje, ktoré už žiadala v prvom príkaze a ktoré chýbali, ako aj niektoré dodatočné údaje. Vyzvala Helénsku republiku najmä k tomu, aby jej oznámila na jednej strane presné číselné údaje týkajúce sa platby prevádzkových nákladov spoločnosťou OA v roku 2001 so špecifikáciou nákladov za účtovný rok 2001 a nákladov za predchádzajúce účtovné roky a na druhej strane plán úhrady dlhov po 1. januári 2002. Grécke orgány však vo

svojich odpovediach z 30. septembra 2002 na tento druhý príkaz neposkytli nijaký dôkazný prostriedok týkajúci sa započítavaných dlhov, predovšetkým nájomného vo výške 1,49 milióna eur a spôsobu výpočtu dlhov Grécka voči spoločnosti OA.

383 V tejto súvislosti, keďže bolo povinnosťou gréckych orgánov, aby jasne identifikovali všetky vzájomné dlhy započítavané v dohode z 24. júna 1999, predovšetkým po prvom príkaze poskytnúť informácie, a tým skôr po druhom príkaze, bola Komisia oprávnená vychádzať z dostupných dôkazov a prijať napadnuté rozhodnutie bez toho, aby na doplnenie chýbajúcich údajov požadovala dodatočné informácie.

384 Pokiaľ ide v druhom rade o letiskové nájomné vo výške 2,46 milióna eur dlhované za rôzne obdobia od roku 1998, je namieste najprv zdôrazniť, že okolnosť, že napadnuté rozhodnutie nesprávne odkazuje na obdobie rokov 1998 až 2001, zatiaľ čo sporný dlh zahŕňa aj nájomné za rôzne obdobia od januára do apríla 2002 — ako uvádza žalobkyňa a ako skutočne vyplýva z prílohy č. 18 odpovedí Helénskej republiky z 11. apríla 2002 na prvý príkaz —, nie je v tomto prípade relevantná. Napadnuté rozhodnutie sa totiž veľmi jasne týka neexistencie dôkazu o zaplatení nájomného v celkovej výške 2,46 milióna eur, uvedeného v tejto prílohe č. 18, ktoré sa vzťahuje na rôzne obdobia v skutočnosti od roku 1998 do apríla 2002, a nie od januára 2001 do apríla 2002, ako tvrdí žalobkyňa. Napadnuté rozhodnutie predovšetkým zvlášť uvádza celkové sumy týkajúce sa spoločnosti OA a spoločnosti Olympic Aviation, ktoré sú uvedené v prílohe č. 18.

385 Stačí teda uviesť, že Komisia v napadnutom rozhodnutí oprávnene vychádzala z informácie, ktorú jej žalobkyňa poskytla vo svojich odpovediach z 11. apríla 2002 a podľa ktorej suma 2,46 milióna eur zodpovedajúca tomuto nájomnému nebola

zaplatená. Vo svojich neskorších pripomienkach, predovšetkým vo svojich odpovediach z 30. septembra 2002 na druhý príkaz, sa totiž žalobkyňa k tejto otázke nevrátila.

386 Z toho vyplýva, že žalobné dôvody založené na porušení pravidiel týkajúcich sa dôkazného bremena a ignorovaní práva Helénskej republiky na obhajobu treba zamietnuť ako nedôvodné.

2. O analýze dohody o započítaní z 24. júna 1999

a) Tvrdenia účastníkov konania

387 Žalobkyňa tvrdí, že analýza dohody o započítaní z 24. júna 1999 v napadnutom rozhodnutí je postihnutá zjavne nesprávnym posúdením.

388 Tvrdí, že jedna z výhrad Komisie v odôvodnení č. 153 napadnutého rozhodnutia sa zaoberala údajným nesúladom medzi číslom 3 402 729 422 GRD (približne 9,99 milióna eur), uvedeným v článku 2 ods. 2 písm. a) dohody o započítaní z 24. júna 1999, a číslom 2 443 981 910 GRD (približne 7,17 milióna eur), uvedeným v prílohe II tejto dohody, ktoré sa obe týkajú dlhov GÚCL voči spoločnosti OA.

389 Žalobkyňa vysvetľuje, že rozdiel medzi týmito dvoma sumami (958 747 512 GRD) predstavuje úroky z vyššie uvedeného dlhu vo výške 2 443 981 910 GRD. Po druhom čísle sa totiž v prílohe II dohody o započítaní nachádza odkaz na „úroky“ vo výške 958 747 512 GRD.

390 Okrem toho otázka úrokov z ostatných dlhov štátu, na ktoré sa nevzťahovala dohoda o započítaní, nie je relevantná na posúdenie, či táto dohoda obsahovala štátnu pomoc. Spoločnosť OA je naďalej povinná zaplatiť tieto úroky. Výhrady Komisie mali byť v každom prípade uplatnené v správnom konaní.

391 Komisia namieta, že príloha II dohody o započítaní uvádza dlhy štátu voči spoločnosti OA až do 31. decembra 1998 vyplývajúce z rôznych zdrojov vrátane GÚCL. Z toho teda vyplýva, že úroky sa vzťahujú na všetky vyššie uvedené dlhy. V každom prípade bolo povinnosťou žalobkyne, aby vysvetlila, prečo sa dlhy, ktoré sa netýkali GÚCL, neúročili.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

392 Treba uviesť, že text dohody o započítaní odkazuje na sumy vzájomných započítavaných dlhov bez toho, aby upresňoval, či tieto sumy zahŕňali úroky z týchto dlhov.

393 Z prílohy I dohody o započítaní z 24. júna 1999, ktorá sa týka dlhov spoločnosti OA voči Grécku, naopak výslovne vyplýva, že suma 28,9 milióna eur zodpovedajúca dlhom spoločnosti OA voči Grécku zahŕňala úroky — presnejšie „úroky z omeškania“ stanovené zákonom o vymáhaní verejných pohľadávok — až do 31. mája 1999 z časti dlhu spoločnosti OA registrovanej u príslušného správneho orgánu ako verejný príjem.

394 Z čísel v tabuľke nachádzajúcej sa v prílohe II vyššie uvedenej dohody, ktorá sa týka povinností Grécka voči spoločnosti OA, vyplýva okrem toho iba to, že suma dlhov štátu zohľadnená v dohode o započítaní zahŕňala sedem skupín dlhov štátu voči spoločnosti OA, ako aj „úroky“. Táto tabuľka totiž uvádzala sumu započítavaných dlhov pochádzajúcich zo siedmich rôznych zdrojov, ako sú dlhy ministerstiev alebo orgánov všeobecného záujmu. Za týchto okolností samotná skutočnosť, na ktorú sa odvoláva žalobkyňa, že dlhy GÚCL boli uvedené na siedmom mieste, pred úrokmi uvedenými na ôsmom mieste a nasledovanými celkovou sumou, neumožňuje predpokladať, že tieto úroky sa týkali výlučne dlhu GÚCL.

395 Treba však uviesť, že žalobkyňa počas správneho konania neposkytla žiadne údaje o základe a spôsobe výpočtu úrokov zohľadnených na účely započítania. Navyše aj za predpokladu, že posudzované úroky sa týkajú výlučne dlhov GÚCL, čo nie je preukázané, žalobkyňa neposkytla informácie o platbe úrokov z ostatných dlhov, ktoré podľa nej nie sú zahrnuté v dohode.

396 V tejto súvislosti sa Komisia v napadnutom rozhodnutí oprávnene domnievala, že dohoda o započítaní obsahuje nesúlad, keďže z vyčíslenia dlhov štátu v prílohe II dohody o vyrovnaní vyplýva, že dlhy GÚCL dosahovali približne 7,17 milióna eur (2 443 981 910 GRD), a nie 9,99 milióna eur, ako to bolo uvedené v článku 2 ods. 2 písm. a) tej istej dohody.

397 V každom prípade treba poznamenať, že napadnuté rozhodnutie (odôvodnenie č. 153) sa nezakladá iba na vyššie uvedenom nesúlade číselných údajov týkajúcich sa dlhov GÚCL, ale všeobecnejšie na tom, že dotknuté obdobia nie sú špecifikované a dlhy štátu voči spoločnosti OA nie sú doložené letenkami alebo faktúrami.

398 Za týchto okolností nemožno posúdenie Komisie, podľa ktorého dohoda o započítaní nemôže preukázať neexistenciu štátnej pomoci, považovať za postihnuté zjavne nesprávnym posúdením.

399 Z toho vyplýva, že žalobný dôvod založený na zjavne nesprávnom posúdení treba zamietnuť ako nedôvodný.

3. O kritériu súkromného veriteľa

a) Tvrdenia účastníkov konania

400 Po prvé žalobkyňa sa domnieva, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté nedostatkom odôvodnenia, pokiaľ ide o uplatnenie kritéria súkromného veriteľa, pretože má všeobecný charakter. Toto odôvodnenie neidentifikuje výhody, ktoré boli poskytnuté spoločnosti OA v relevantných obdobiach v oblasti nájmu a poplatkov. Nedáva odpoveď ani na otázku, v ktorom okamihu by súkromný veriteľ podal žalobu alebo akými alternatívami dohody o započítaní alebo núteného vymáhania platieb letiskového nájomného vo výške 2,46 milióna eur disponoval, predovšetkým s ohľadom na sumy, ktoré sám dlhoval žalobkyni.

401 Po druhé na podporu svojho žalobného dôvodu založeného na zjavne nesprávnom posúdení žalobkyňa zdôrazňuje, že Komisia mala preskúmať, či bolo „zjavné“, že súkromný veriteľ „v rovnakej situácii“ ako verejnoprávny veriteľ by neuzavrel dohodu o započítaní z 24. júna 1999 a že by okrem toho použil všetky právne prostriedky na

získanie okamžitého zaplatenia sumy nájomného a poplatkov, na ktoré sa vzťahovala táto dohoda, ako aj vyššie uvedeného nájomného vo výške 2,46 milióna eur dlhovaného podľa žalobkyne za rôzne obdobia od januára 2001 do apríla 2002.

402 V rámci prieskumu smerujúceho k určeniu, či je „zjavné“, že súkromný veriteľ by neuzavrel dohodu o započítaní, nebolo vhodné zohľadniť finančnú situáciu žalobkyne v roku 2002. V tomto ohľade bolo treba vychádzať zo situácie v júni 1999, teda v čase, keď bola uzavretá dohoda.

403 Komisia v tomto prípade v napadnutom rozhodnutí nepreukázala, že súkromný veriteľ by nesúhlasil s podobným započítaním vzájomných dlhov. V tomto ohľade tvrdenie Komisie, že platba úrokov z omeškania neodstraňuje výhodu vyplývajúcu z oneskoreného zaplatenia dlhov, je irelevantné na posúdenie správania súkromného veriteľa. Navyše toto tvrdenie nie je logické v situácii, keď sa dlhy započítavajú, aká existuje v tomto prípade. Hypotetická výhoda získaná oneskoreným zaplatením je totiž negovaná nevýhodou spôsobenou oneskoreným zaplatením dlhov druhej strany.

404 Komisia okrem toho nezohľadnila, že žalobkyňa zaplatila sumu vo výške približne 11,9 milióna eur z dôvodu nájomného a poplatkov počas obdobia od 5. januára 1999 do 26. septembra 2001. Tieto platby preukazujú, že žalobkyňu bolo možné považovať za „pravidelného a starostlivého platcu“. Nevyrovnané letiskové nájomné vo výške 2,46 milióna eur za obdobie „od roku 1998 do roku 2001“ predstavuje iba malú časť vyššie uvedenej sumy, ktorú žalobkyňa zaplatila počas tohto obdobia za používanie letísk, a to sumy vo výške 6 454 528 eur (suma potvrdená dôkazmi o zaplatení nachádzajúcimi sa v prílohe č. 30 pripomienok z 11. apríla 2002), ako aj vo výške

5 426 832 eur (suma potvrdená dôkazmi o zaplatení nachádzajúcimi sa v prílohe č. 17 pripomienok Helénskej republiky z 11. apríla 2002). Žalobkyňa okrem toho zaplatila aj všetko svoje nájomné a letiskové poplatky počas obdobia rokov 1996 až 1998, čo je suma približne 6 050 376 eur, ktorá nebola zahrnutá do dohody o započítaní z 24. júna 1999 vzťahujúcej sa najmä na nájomné vo výške 1,49 milióna eur, o ktorom sa Komisia v napadnutom rozhodnutí domnievala, že vo vzťahu k nemu nebolo poskytnuté žiadne vysvetlenie.

405 V tejto súvislosti žalobkyňa vytýka Komisii, že v napadnutom rozhodnutí neoverila, či je zjavné, že po preskúmaní výhod a nevýhod právnych prostriedkov, ktoré sú k dispozícii na vymáhanie dlhovaných súm, by súkromný veriteľ využil „všetky právne prostriedky“. Žalobkyňa predovšetkým pripomína, že aj keď, ako tvrdí Komisia, sú pohľadávky štátu prioritnými pohľadávkami v exekučnom alebo konkurznom konaní, súkromný veriteľ by sa neznepokojoval nahromadením pohľadávok nižšej triedy. Okrem toho, bez ohľadu na pravdepodobnosť úspechu reštrukturalizačného plánu, by všetky grécke letiská, s výnimkou letiska AIA, ktoré patria štátu, predčasne stratili svojho hlavného zákazníka, ak by spoločnosť OA bola nútená ísť do konkurzu.

406 Komisia pripúšťa, že započítanie samo osebe nezahŕňa štátnu pomoc. V tomto prípade sa výhrady voči dohode o započítaní týkajú neexistencie údajov vzťahujúcich sa na výpočet dlhov Grécka voči spoločnosti OA. V dôsledku toho nebolo možné dohodu o započítaní zohľadniť. Za týchto okolností a s ohľadom na množstvo výhod poskytnutých spoločnosti OA a ťažkú finančnú situáciu spoločnosti OA by sa súkromný veriteľ usiloval všetkými právnymi prostriedkami získať zaplatenie dlhovaných súm alebo by sa rozhodol pre výkon zábezpeky.

407 Komisia zdôrazňuje, že ani konkrétne údaje nachádzajúce sa v prílohe č. 30 odpovede Helénskej republiky z 11. apríla 2002, na ktorú sa odvoláva žalobkyňa, ani všeobecná finančná situácia spoločnosti OA neumožňovali považovať žalobkyňu

za pravidelného a starostlivého platcu. Údaje obsiahnuté v prílohe č. 30 boli kusé a klamlivé. Predovšetkým veľké množstvo faktúr týkajúcich sa nájomného nebolo sprevádzaných dôkazom o zaplatení.

408 Komisia navyše považovala za nezaplatené nájomné za obdobie rokov 1998 až 2001 iba vyššie uvedené nájomné vo výške 2,46 milióna eur.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

409 Pokiaľ ide o započítanie dlhov spoločnosti OA voči letiskám s výnimkou AIA, ktoré tvorí nájomné a poplatky za rôzne obdobia pred 31. decembrom 1998, zdá sa nepopierateľné, že súkromný veriteľ by súhlasil s takou dohodou o započítaní, ako bola uzavretá 24. júna 1999 medzi Gréckom a spoločnosťou OA, iba vtedy, ak by jeho vlastné dlhy, zohľadňované na účely započítania, boli určité a ich suma jasne stanovená.

410 V tomto prípade však zo spisu vyplýva, že grécke orgány nešpecifikovali obdobia, ktorých sa týkala značná časť vzájomných pohľadávok (nájomné dlhované spoločnosťou OA za obdobie rokov 1996 až 1998 a dlhy ministerstiev a orgánov všeobecného záujmu) zohľadnených v dohode o započítaní z 24. júna 1999. Tieto orgány navyše počas správneho konania neposkytli dôkazy (letenky alebo faktúry) týkajúce sa všetkých dlhov štátu voči spoločnosti OA.

411 Za týchto okolností sa nemožno domnievať, že Komisia prekročila hranice svojej voľnej úvahy, keď sa v napadnutom rozhodnutí domnievala, že vyššie uvedená dohoda o započítaní nemohla byť zohľadnená na účely posúdenia toho, ako by sa správal súkromný veriteľ nachádzajúci sa v porovnateľnej situácii, aby vymohol vyššie uvedené pohľadávky predstavované letiskovými poplatkami a nájomným vo výške 28,9 milióna eur za rôzne obdobia rokov 1994 až 1998.

412 Z toho vyplýva, že pri uplatnení kritéria súkromného veriteľa, pokiaľ ide o nezaplatené nájomné a poplatky, na ktoré sa vzťahovala dohoda o započítaní, bola Komisia oprávnená namiesto toho, aby vychádzala zo situácie spoločnosti OA k dátumu uzavretia tejto dohody, ako to navrhuje žalobkyňa, zohľadniť skôr finančnú situáciu žalobkyne počas celého obdobia, ktorého sa týkali tieto dlhy od roku 1994 do roku 2002.

413 Pokiaľ ide ďalej o letiskové nájomné vo výške 2,46 milióna eur za rôzne obdobia rokov 1998 až 2002 (pozri bod 384 vyššie), treba pripomenúť, že žalobkyňa počas správneho konania uznala, že tento dlh nebol vyrovnaný.

414 V tejto súvislosti, s ohľadom na výšku sumy, ktorú predstavuje súčet nezaplateného nájomného a poplatkov dlhovaných spoločnosťou OA za rôzne obdobia rokov 1994 až 2002, na vek časti tohto dlhu a na riziko, že veriteľ nevymôže túto sumu, ba dokonca utrpí ďalšie straty so zreteľom na vážne zhoršenú finančnú situáciu žalobkyne, sa nemožno domnievať, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že súkromný veriteľ by zjavne nesúhlasil so sústavným neplatením týchto dlhov.

415 V tomto ohľade je namieste uviesť, že napadnuté rozhodnutie je právne dostatočne odôvodnené. V odôvodneniach č. 151 až 154, 206 a 209 totiž obsahuje podrobné údaje o nezaplatených letiskových poplatkoch a nájomnom. V tejto súvislosti všeobecné, ale presné vysvetlenia týkajúce sa uplatnenia kritéria súkromného veriteľa uvedené v odôvodnení č. 212 a ozrejmujúce najmä finančnú situáciu spoločnosti OA plne umožňujú dotknutým osobám posúdiť odôvodnenie tohto rozhodnutia, predovšetkým pokiaľ ide o vyššie uvedené poplatky a nájomné, a Súdu prvého stupňa vykonať kontrolu. Predovšetkým, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, nebolo na tento účel potrebné, aby Komisia určila najmä presný okamih, v ktorom by súkromný veriteľ nachádzajúci sa v porovnateľnej situácii prestal tolerovať neplatenie alebo omeškanie so zaplatením (pozri body 290 až 295 vyššie).

416 Z toho vyplýva, že žalobné dôvody založené na zjavne nesprávnom posúdení a nedostatku odôvodnenia treba zamietnuť ako nedôvodné.

F — *O novej pomoci údajne vyplývajúcej z tolerancie sústavného neplatenia poplatku nazývaného „spatosimo“*

1. Tvrdenia účastníkov konania

417 Žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť, pokiaľ ide o údajnú pomoc vyplývajúcu z tolerancie sústavného neplatenia poplatku nazývaného „spatosimo“, ktorý Helénska republika vyberala z leteniek s cieľom financovať rozvoj letísk, za mesiace december 2000 až február 2002 a marec 1999. Žalobkyňa uvádza, že Komisia neuniesla dôkazné bremeno a porušila právo Helénskej republiky a jej právo na obhajobu.

418 Žalobkyňa tvrdí, že ak by Komisia pátrala po „chýbajúcich“ dôkazoch, zistila by, že zo spornej sumy 61 miliónov eur bola suma splatná za obdobie od decembra 2000 do apríla 2001 zaplatená (vo výške 19,3 milióna eur) a že zostatok poplatku nazývaného „spatosimo“, ktorý žalobkyňa dlhovala, bol predmetom dohody o vyrovnaní dlhov v súlade s gréckym právom, o ktorej sa zmieňoval list Helénskej republiky z 13. novembra 2002. Žalobkyňa navyše mohla predložiť dôkaz o zaplatení poplatku nazývaného „spatosimo“ za marec 1999.

419 Žalobkyňa sa domnieva, že Helénska republika odpovedala primerane a v dobrej viere na žiadosti Komisie o informácie. Pokiaľ ide o platbu poplatku nazývaného „spatosimo“ počas roka 1999 a počas obdobia od decembra 2000 do februára 2002, Helénska republika poskytla vo svojej odpovedi z 11. apríla 2002 na prvý príkaz poskytnúť informácie úplnú odpoveď, s výnimkou dôkazu o zaplatení poplatku za marec 1999 a za obdobie od decembra 2000 do apríla 2001. Tieto dôkazy však neboli odovzdané nedopatrením. Helénska republika v dôsledku toho neposkytla dodatočné informácie k týmto platbám vo svojej odpovedi na druhý príkaz poskytnúť informácie. Táto odpoveď však napriek tomu obsahovala tabuľku platieb uskutočnených v roku 2001. Uvádzal sa v nej poplatok nazývaný „spatosimo“ pre sumy vo výške 19,36 milióna eur a 27,3 milióna eur, ktoré ešte neboli vyrovnané k 31. decembru 2001 a mali byť vyrovnané „bezprostredne“.

420 Pri nepredložení žiadostí o dodatočné informácie Helénska republika a žalobkyňa vôbec nevedeli o pochybnostiach Komisie o zaplatení poplatku nazývaného „spatosimo“ za marec 1999 a za obdobie od decembra 2000 do februára 2002. Navyše približne sedem týždňov pred prijatím napadnutého rozhodnutia Komisia nepreskúmala dôkazy, ktoré jej boli odovzdané, ako to potvrdzuje jej vyššie uvedená interná správa z 18. októbra 2002 a jej príloha s názvom „Príloha II — Vývoj“.

421 Okrem toho, pokiaľ ide o dohodu o vyrovnaní dlhov týkajúcu sa zaplatenia poplatku nazývaného „spatosimo“ uzavretú v novembri 2002, žalobkyňa uvádza, že grécke orgány vo svojich pripomienkach z 13. novembra 2002 Komisii potvrdili, že už citovaná suma 31 miliónov eur bola vyrovnaná v súlade s príslušnou právnou úpravou a postupom a že príslušné rozhodnutie jej bude odovzdané v blízkej dobe.

422 Žalobkyňa odmieta implicitný záver Komisie, že táto dohoda o vyrovnaní dlhov predstavuje štátnu pomoc. Je potrebné určiť, či je zjavné, že súkromný veriteľ by neuzavrel takúto dohodu. Keďže však Komisia vyhlasuje, že nemá nijaký dôkaz o uzavretí a dodržiavaní dohody o vyrovnaní dlhov a úplne evidentne nijaký dôkaz o podmienkach tejto dohody, nemôže tvrdiť, že je zjavné, že súkromný veriteľ by sa nesprával rovnako ako Grécko.

423 Dohoda o vyrovnaní dlhov v každom prípade stanovuje, že suma poplatku nazývaného „spatosimo“, ktorý žalobkyňa dlhuje, je zaťažená úrokom z omeškania vo výške 5 % mesačne až do dosiahnutia maxima 300 %. Súkromný veriteľ by bral do úvahy takú vysokú úrokovú mieru v spojení s ostatnými okolnosťami. Nie je teda zjavné, že súkromný veriteľ by neuzavrel vyššie uvedenú dohodu.

424 Podľa názoru Komisie treba túto argumentáciu odmietnuť. Komisia popiera, že po odpovediach na dva príkazy mala na doplnenie chýbajúcich informácií požadovať nové údaje.

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa

425 V napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 155 a 208) Komisia vychádza z neexistencie dôkazu o zaplatení poplatku nazývaného „spatosimo“ v celkovej výške približne 61 miliónov eur za marec 1999 a za obdobie od decembra 2000 do februára 2002, aby predpokladala existenciu štátnej pomoci vo forme tolerovania nezaplatenia poplatku v uvedenej výške.

426 Pokiaľ ide o žalobný dôvod založený na porušení práva žalobkyne byť vypočutá, stačí bez ďalšieho pripomenúť, že ho treba zamietnuť z dôvodov už uvedených vyššie (pozri body 42 až 46 vyššie).

427 Treba teda overiť, či Komisia uniesla dôkazné bremeno a dodržala právo Helénskej republiky na obhajobu s ohľadom na jednej strane na žiadosti o informácie, ktoré adresovala v konaní gréckym orgánom, a na druhej strane na odpovede, ktoré tieto orgány poskytli.

428 V prvom príkaze poskytnúť informácie Komisia požadovala zoznam a podrobnosti o platbe poplatku nazývaného „spatosimo“ spoločnosťou OA. V druhom príkaze z 9. augusta 2002 Komisia vyzvala grécke orgány, aby jej poskytli tak údaje už požadované v prvom príkaze, ktoré chýbali, ako aj niektoré dodatočné informácie, ako sú presné číselné údaje týkajúce sa na jednej strane platby prevádzkových nákladov spoločnosti OA za rok 2001 so špecifikáciou nákladov za účtovný rok 2001 a nákladov za predchádzajúce účtovné roky a na druhej strane plánu úhrady dlhov po 1. januári 2002.

429 Žalobkyňa uznáva, že v reakcii na tento príkaz nepreukázala zaplatenie poplatku nazývaného „spatosimo“ za marec 1999, ako ani zaplatenie sumy dosahujúcej 19,3 milióna eur dlhovanej za obdobie od decembra 2000 do apríla 2001.

430 Okrem toho v reakcii na druhý príkaz poskytnúť informácie grécke orgány vo svojich odpovediach z 30. septembra 2002 odovzdali iba tabuľku platieb uskutočnených v roku 2001. Navyše uviedli, že poplatok nazývaný „spatosimo“ vo výške 27,3 milióna eur, ktorý ešte nebol vyrovnaný k 31. decembru 2001, mal byť vyrovnaný „bezprostredne“. Ani vyššie uvedená tabuľka, ani vyhlásenie o bezprostrednom vyrovnaní zostatku poplatku za rok 2001 však nemožno považovať za dôkazné prostriedky.

431 Za týchto okolností Komisia oprávnene tvrdí, že nemohla rozumne predpokladať, že grécke orgány a žalobkyňa sa mohli rozumne domnievať, že keď v odpovedi na druhý príkaz poskytli tabuľku súm poplatku „spatosimo“ nezaplatených k 31. decembru 2001 a dokument oznamujúci bezprostrednosť vyrovnania, poskytli tak všetky požadované dôkazy.

432 Z argumentácie účastníkov konania a zo spisu napokon vyplýva, že listom Helénskej republiky z 13. novembra 2002 bola Komisia informovaná iba o tom, že v súlade s gréckou právnou úpravou bola uzavretá dohoda o vyrovnaní dlhov týkajúca sa poplatku nazývaného „spatosimo“ vo výške 31 miliónov eur.

433 Za týchto okolností, pri neexistencii akéhokoľvek dôkazu o uzavretí tejto dohody o vyrovnaní dlhov a akéhokoľvek presného údaja týkajúceho sa dotknutých období a letísk, ako aj stanovených úrokov, časového rozvrhnutia platieb a toho, či už bola

uskutočnená nejaká platba, nemožno Komisii vytýkať, že v napadnutom rozhodnutí nezohľadnila túto dohodu pri určení, či posudzovaná suma poplatku „spatosimo“ bola zaplatená.

434 Z toho vyplýva, že Komisia bola oprávnená dospieť k záveru o sústavnom tolerovaní neplatenia tejto sumy bez toho, aby bola povinná najprv overiť, či by súkromný veriteľ uzavrel alebo neuzavrel údajnú dohodu o vyrovnaní dlhov.

435 Na základe predchádzajúcich úvah je namieste konštatovať, že Komisia ani nesprávne neposúdila dôkazné bremeno, ani neporušila právo Helénskej republiky na obhajobu, keď prijala napadnuté rozhodnutie na základe skutočností, ktoré jej grécke orgány oznámili v reakcii na dva príkazy poskytnúť informácie.

436 Bolo totiž povinnosťou žalobkyne poskytnúť primerané informácie po prvom príkaze, a tým skôr po druhom príkaze. V tomto prípade, na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, skutočnosť, že Komisia nepoložila dodatočné otázky, nemožno pripísať zlej znalosti spisu. V tomto ohľade obsah internej správy, na ktorú sa odvoláva žalobkyňa, neposkytuje nijaký nepriamy dôkaz v tomto zmysle.

437 Z toho vyplýva, že žalobné dôvody založené na nesprávnom posúdení dôkazného bremena a porušení práva Helénskej republiky na obhajobu treba zamietnuť ako nedôvodné.

G — *O novej pomoci údajne vyplývajúcej z tolerancie sústavného neplatenia príspevkov na sociálne zabezpečenie IKA*

1. Tvrdenia účastníkov konania

438 Žalobkyňa popiera, že jej bola poskytnutá pomoc vo forme tolerovania neplatenia jej príspevkov na sociálne zabezpečenie, ktorá jej podľa Komisie bola poskytnutá z dôvodu, že v rokoch 1993 až 2001 neplatila príspevok IKA, že v apríli 2001 uzavrela s IKA dohodu o vyrovnaní dlhov predvídajúcu vyrovnanie týchto príspevkov v 24 mesačných paušálnych splátkach a že porušila túto dohodu tým, že nezaplatila príspevky splatné po jej uzavretí za mesiace október až december 2001, takže celý dlh sa stal splatný.

439 Žalobkyňa v prvom rade tvrdí, že Komisia neuniesla dôkazné bremeno a ignorovala jej právo a právo Helénskej republiky byť vypočuté.

440 Napriek tomu, že prvý príkaz poskytnúť informácie neobsahoval žiadosť týkajúcu sa IKA, grécka vláda vo svojich odpovediach z 11. apríla 2002 pripomenula najmä uzavretie dohody o vyrovnaní dlhov. Odovzdala Komisii dôkazy o tom, že spoločnosť OA platila IKA z dôvodu tejto dohody, ako aj dokument IKA z 3. apríla 2001, ktorý preukazoval túto dohodu a ktorý už bol prílohou pripomienok Helénskej republiky z 25. októbra 2001 k druhej sťažnosti.

441 Helénska republika poskytla dodatočné informácie v prílohe III svojich odpovedí z 30. septembra 2002 na druhý príkaz. V tejto prílohe sa uvádzalo, že suma príspevkov spoločnosti OA v prospech IKA nezaplatená k 31. decembru 2001 dosahuje približne

6 miliónov eur a že táto suma bola zaplatená v januári 2002. Okrem toho, keďže druhý príkaz sa týkal iba prevádzkových nákladov „nezaplatených“ spoločnosťou OA v roku 2001 a keďže Komisia neupozornila na to, že odpovede z 11. apríla 2002 neumožňovali podľa jej názoru preukázať, že boli zaplatené poplatky splatné po uzavretí dohody a dlhované IKA za mesiace október až december 2001, žalobkyňa nemohla vykladať túto žiadosť tak, že sa týka týchto príspevkov, pretože ich zaplatila.

442 Komisia po týchto odpovediach neupozornila na to, že má naďalej pochybnosti o platbe príspevkov na sociálne zabezpečenie dlhovaných za obdobie od októbra do decembra 2001 alebo o opatreniach prijatých IKA na účely vykonania dohody o vyrovnaní dlhov z apríla 2001.

443 Skutočný dôvod, pre ktorý Komisia nedala Helénskej republike a žalobkyni možnosť predložiť dôkazy, ktoré považovala za chýbajúce, je, že až do mimoriadne neskorého štádia konania nepoznala informácie obsiahnuté vo svojich spisoch. Uvedené vyplýva z vyššie uvedenej internej správy Komisie z 18. októbra 2002 a jej prílohy s názvom „Vývoj“.

444 Žalobkyňa v druhom rade popiera tvrdenia Komisie, že odovzdané dôkazné prostriedky boli nejasné a chybné.

445 Tvrdí predovšetkým, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté skutkovým omylom v tom, že Komisia nesprávne predpokladala, že žalobkyňa nezaplatila príspevky na sociálne zabezpečenie dlhované IKA za obdobie od októbra do decembra 2001. Tvrdí, že z informácií nachádzajúcich sa v platobnom príkaze pripojenom v prílohe č. 31 pripomienok Helénskej republiky z 11. apríla 2002 vyplýva, že žalobkyňa uskutočnila platbu za december 2001, aj keď tento dokument nemožno považovať za rozhodujúci

dôkaz o zaplatení. Tento platobný príkaz má v dolnom rámčeku pravého horného rohu odkaz zložený z akronymu Národnej banky Grécka (ETE) a čísla bankového šeku (20825222), ktorý žalobkyňa použila na zaplatenie svojich príspevkov na sociálne zabezpečenie za december 2001. Rovnaké číslo bankového šeku sa nachádza aj na bankovom výpise priloženom k žalobe, ktorý bol vydaný touto bankou.

446 Napadnuté rozhodnutie je navyše postihnuté zjavne nesprávnym posúdením a skutkovým omylom v tom, že Komisia dospela k záveru, že žalobkyňa nezaplatila pokuty alebo penále týkajúce sa jej príspevkov nezaplatených počas rôznych období rokov 1993 až 2001.

447 Žalobkyňa vysvetľuje, že pred uzavretím dohody o vyrovnaní dlhov z apríla 2001 neboli vypočítané ani zaplatené splatné úroky zo sumy neuhradených príspevkov, ktorá dosahovala približne 21 miliónov eur. V čase uzavretia tejto dohody však boli z vyššie uvedenej sumy, ktorá bola predmetom tejto dohody, vypočítané úroky v súlade s ustanoveniami gréckej právnej úpravy, ktoré sa uplatňujú na úročenie oneskorene zaplatených príspevkov na sociálne zabezpečenie, a pripočítané k tejto sume. Celková suma vo výške približne 32 miliónov eur uvedená v dohode o vyrovnaní dlhov tak zahŕňala úroky splatné k dátumu uzavretia dohody. Táto dohoda navyše upravovala dodatočné úroky za 24 mesiacov, na ktoré sa vzťahuje, ktorých suma dosahovala približne 13 miliónov eur, čo vedie k celkovej platbe na základe tejto dohody vo výške približne 45 miliónov eur.

448 Pokiaľ ide o úroky z vyššie uvedenej sumy 21 miliónov eur, splatné k dátumu uzavretia dohody, žalobkyňa má výhrady voči tvrdeniu Komisie, že 120 %-né zvýšenie stanovené gréckou právnou úpravou bolo dosiahnuté za tri roky. Tvrdí, že 99,7 %

vyššie uvedenej sumy sa vzťahuje na príspevky, ktoré sa stali splatné v období od novembra 2000 do januára 2001.

449 Žalobkyňa napokon popiera tvrdenie Komisie týkajúce sa nedostatku špecifických informácií o sumách dlhovaných v rôznych okamihoch a o výpočte úrokov. Komisia nemôže v napadnutom rozhodnutí klásť otázky, ktoré nepoložila počas konania vedeného podľa článku 88 ods. 2 ES.

450 Žalobkyňa v treťom rade tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté zjavne nesprávnym posúdením a nedostatkom odôvodnenia, pokiaľ ide o uplatnenie kritéria súkromného veriteľa.

451 Komisia mala v tomto prípade určiť, či je zjavné, že súkromný veriteľ nachádzajúci sa na mieste IKA by využil všetky právne prostriedky, aby dosiahol okamžité zaplatenie celej sumy, ktorá mu bola dlhovaná za základe dohody o vyrovnaní dlhov už po prvom omeškaní so zaplatením — čo žalobkyňa popiera — príspevkov dlhovaných za mesiac október 2001, alebo či je zjavné, že takýto veriteľ by v apríli 2001 neuzavrel dohodu o vyrovnaní dlhov.

452 Mali byť zohľadnené tieto skutočnosti. Po prvé podľa príslušnej gréckej právnej úpravy môže dlžník IKA v prípade porušenia dohody o vyrovnaní dlhov požadovať novú dohodu o vyrovnaní dlhov na zaplatenie dlhovaných príspevkov.

453 Po druhé súkromný veriteľ by určite zohľadnil exekúciu nehnuteľného majetku spoločnosti OA vykonanú v júli 2001 na celkovú sumu 21 miliónov eur. Získal by totiž zabezpečenie sumy zodpovedajúcej v čase exekúcie približne 85 % zostatku dlhu, ktorý zostávalo zaplatiť na základe dohody o vyrovnaní dlhov z apríla 2001.

454 Po tretie súkromný veriteľ by preskúmal výhody a nevýhody použitia všetkých právnych prostriedkov vo vzťahu k uzavretiu druhej dohody o vyrovnaní dlhov. Použitie všetkých právnych prostriedkov by tak mohlo priviesť spoločnosť OA do konkurzu, v ktorého prípade by sumy dlhované na základe dohody o vyrovnaní dlhov nemohli byť uhradené a súkromný veriteľ by od spoločnosti OA nedostal žiadnu neskoršiu platbu príspevkov na sociálne zabezpečenie.

455 Po štvrté spoločnosť OA už zaplatila značnú sumu na základe dohody o vyrovnaní dlhov a naďalej platila príspevky splatné po uzavretí tejto dohody. Preukázala tak, že je pravidelným a spoľahlivým dlžníkom.

456 Komisia tvrdí, že túto argumentáciu treba odmietnuť. S prihliadnutím na údaje poskytnuté v odpovediach Helénskej republiky z 11. apríla 2002 na prvý príkaz dospela k záveru, že spoločnosť OA porušila dohodu o vyrovnaní dlhov tým, že neuhradila príspevky dlhované za mesiace október až december 2001.

457 Komisia okrem toho zdôrazňuje, že úroky z omeškania zahrnuté podľa žalobkyne do vyššie uvedenej sumy 32 miliónov eur boli pripočítané až po uzavretí dohody o vyrovnaní dlhov. So zreteľom na ročnú kapitalizáciu úrokov bolo maximálne 120 %-né

zvýšenie dosiahnuté za približne tri roky omeškania so zaplatením. V dôsledku toho niektoré sumy neboli úročené počas približne piatich z ôsmich rokov omeškania so zaplatením od roku 1993 do roku 2001.

458 Pokiaľ ide o celkovú sumu dosahujúcu približne 45 miliónov eur uvedenú v dohode o vyrovnaní dlhov z apríla 2001, Komisia vytýka žalobkyni, že neuviedla rôzne sumy nezaplatených príspevkov na sociálne zabezpečenie splatné v rôznych okamihoch, ktoré predstavujú dlhovanú istinu, ani spôsob výpočtu úrokov, aby bolo možné posúdiť jeho správnosť, ani to, či jej boli za omeškanie uložené pokuty.

459 Pokiaľ ide o uplatnenie kritéria súkromného veriteľa, Komisia sa domnieva, že pomoc spočíva tak v sústavnom tolerovaní neplatenia príspevkov v rokoch 1993 až 2001, ako aj v nevykonaní opatrení na vymáhanie všetkých dlhovaných príspevkov po zániku dohody o vyrovnaní dlhov.

460 V tejto súvislosti, aj za predpokladu, že súkromný veriteľ by bol z akéhokoľvek dôvodu nútený tolerovať neplatenie príspevkov počas obdobia trvajúceho osem rokov a že po uplynutí tohto obdobia by uzavrel dohodu o vyrovnaní dlhov, ktorá by bola čoskoro porušená, v prípade, ak by sa dlžník úplne finančne zrútil, tento veriteľ by použil všetky právne prostriedky, ktoré by mal k dispozícii, aby vymohol svoju pohľadávku.

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa

461 Napadnuté rozhodnutie (odôvodnenia č. 147 až 149 a 205) sa týka neuhradenia povinných príspevkov na sociálne zabezpečenie žalobkyňou za obdobie rokov 1993

až 2001 bez toho, aby boli uložené pokuty alebo vykonané iné opatrenia, ako je napríklad predaj na dražbe, ako to stanovuje grécka právna úprava, ako aj úprava o vyrovnaní dlhov vzťahujúca sa na IKA. Napadnuté rozhodnutie konkrétnejšie vychádza zo zistenia, že po uzavretí dohody o vyrovnaní dlhov medzi spoločnosťou OA a IKA v apríli 2001, ktorá sa týkala celkovej sumy 45 miliónov eur, pozostávajúcej zo sumy vyššie uvedených príspevkov a kumulovaného zvýšenia tejto sumy, spoločnosť OA nerešpektovala túto dohodu, takže celá suma dlhu dosahujúca 45 miliónov eur sa stala splatnou.

462 Komisia v napadnutom rozhodnutí vzala na vedomie sumu 45 miliónov definovanú v dohode o vyrovnaní dlhov. Komisia predovšetkým nespochybnila sumu úrokov, ktoré boli zahrnuté v týchto 45 miliónoch. Po tom, čo uviedla, že z tejto sumy 45 miliónov eur bola vyrovnaná suma dosahujúca v roku 2002 výšku 17,6 milióna eur, sa Komisia domnievala, že zostatok vo výške 27,4 milióna eur, zvýšený o úroky z omeškania, bol okamžite splatný (odôvodnenia č. 149 a 205 napadnutého rozhodnutia).

463 Z napadnutého rozhodnutia teda jasne vyplýva, že pomoc vyplývajúca podľa Komisie z tolerovania neplatenia príspevkov na sociálne zabezpečenie spočíva práve v tolerovaní nezaplatenia vyššie uvedenej sumy 27,4 milióna eur. Naopak, dohoda o vyrovnaní dlhov uzavretá v apríli 2001 nie je v napadnutom rozhodnutí považovaná za obsahujúcu štátnu pomoc. Komisia sa napriek tomu v tomto rozhodnutí domnievala, že neuloženie opatrení — pokút, predaja na dražbe — počas obdobia ôsmich rokov od roku 1993 do roku 2001 ako následku neplatenia príspevkov na sociálne zabezpečenie počas tohto obdobia umocňovalo predpoklad, že počas všetkých týchto rokov sa IKA zjavne nesprávala tak, ako by sa správal súkromný veriteľ nachádzajúci sa v porovnateľnej situácii.

464 S ohľadom na obsah napadnutého rozhodnutia, ktorý bol práve vysvetlený, majú relevanciu len výhrady a tvrdenia, ktoré účastníci konania uplatnili vo vzťahu

k údajnému nerešpektovaniu dohody o vyrovnaní dlhov a skutočnosti, že IKA nevyužila všetky prostriedky, ktoré jej umožňovali dosiahnuť zaplatenie spornej sumy dosahujúcej 27,4 milióna eur, zvýšenej o úroky. Bezpredmetné sú predovšetkým výhrady žalobkyne, podľa ktorých samotné uzavretie dohody o vyrovnaní dlhov bolo považované za obsahujúce štátnu pomoc. Za irelevantnú treba so zreteľom na obsah napadnutého rozhodnutia považovať okrem toho aj argumentáciu Komisie týkajúcu sa výpočtu úrokov zahrnutých v sume 45 miliónov eur uvedenej v dohode o vyrovnaní dlhov.

465 Je teda potrebné v prvom rade preskúmať žalobné dôvody založené na nesprávnom posúdení dôkazného bremena, porušení práva na obhajobu a skutkovom omyle vo vzťahu k záveru Komisie, podľa ktorého „sa zdá, že spoločnosť OA v rozpore s už citovanou dohodou neuhradila príspevky za mesiace október až december 2001“ [*neoficiálny preklad*] (odôvodnenie č. 205 napadnutého rozhodnutia).

466 V tomto ohľade Súd prvého stupňa konštatuje, že so zreteľom na presné žiadosti týkajúce sa platby príspevkov spoločnosťou OA, ktoré formulovala Komisia vo svojich dvoch príkazoch poskytnúť informácie, bolo povinnosťou žalobkyne poskytnúť všetky užitočné dôkazné prostriedky vzťahujúce sa predovšetkým na realizáciu vyššie uvedenej dohody o vyrovnaní dlhov bez toho, aby bola Komisia povinná požadovať dodatočné informácie týkajúce sa príspevkov za mesiace október až december 2001.

467 Z jej prvého príkazu poskytnúť informácie, obsiahnutého v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania zo 6. marca 2002, totiž jasne vyplýva, že Komisia prikázala Helénskej republike, aby poskytla „všetky informácie potrebné“ na posúdenie opatrení údajnej novej pomoci, medzi ktorými uviedla tolerovanie neplatenia alebo omeškaní so zaplatením príspevkov na sociálne zabezpečenie dlhovaných

spoločnosťou OA. V tom istom rozhodnutí (bod 38) Komisia zvlášť uviedla, že grécke orgány vo svojich odpovediach na druhú sťažnosť okrem iného potvrdili omeškania so zaplatením príspevkov na sociálne zabezpečenie, ktoré spoločnosť OA dlhovala za obdobie od marca do decembra 2001.

468 Okrem toho v druhom príkaze poskytnúť informácie Komisia žiadala tak informácie už požadované v prvom príkaze, ktoré chýbali, ako aj presné číselné údaje o platbe prevádzkových nákladov spoločnosťou OA. V uvedenej súvislosti formuláciu tejto druhej žiadosti, ktorá odkazuje na „platbu prevádzkových nákladov, ktoré spoločnosť OA nezaplatila v roku 2001" (payment of the operational costs Olympic Airways did not meet in 2001), bolo treba zjavne vykladať v tom zmysle, že sa týkala okrem iného dôkazov o platbe nových príspevkov IKA.

469 Zo spisu však vyplýva, že pokiaľ ide o platbu nových príspevkov za mesiace október až december 2001 v prospech IKA, jediným dokumentom, ktorý Helénska republika odovzdala Komisii počas správneho konania, bol vyššie uvedený platobný príkaz (pozri bod 445 vyššie), ktorý sa týkal príspevkov za december 2001. Tento platobný príkaz však nebol podpísaný a žalobkyňa navyše sama pripúšťa, že nepredstavoval „rozhodujúci dôkaz".

470 Ostatné dôkazné prostriedky, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, ktoré boli Komisii odovzdané v prílohe odpovedí z 11. apríla 2002 na prvý príkaz, sa vzťahujú najmä na platbu splátok stanovených dohodou, ako aj na platbu nových príspevkov za mesiace apríl až september 2001.

471 Okrem toho dôkazné prostriedky týkajúce sa platby príspevkov za mesiace november a december 2001, ktoré boli po prvýkrát predložené pred Súdom prvého stupňa, nemožno v súlade s ustálenou judikatúrou zohľadniť (pozri bod 72 vyššie).

472 V každom prípade treba uviesť, že nezaplatenie príspevkov za október 2001 stačilo podľa gréckeho zákona na zrušenie dohody o vyrovnaní dlhov.

473 Za týchto okolností, pri neexistencii dôkazu o zaplatení príspevkov dlhovaných IKA za mesiace október až december 2001, sa nemožno domnievať, že Komisia preniesla dôkazné bremeno alebo prekročila hranice svojej voľnej úvahy, keď predpokladala, že vyššie uvedené príspevky neboli zaplatené.

474 Treba teda v druhom rade overiť, či by súkromný veriteľ, oprávnený po nezaplatení príspevkov za mesiace október až december 2001 požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu spoločnosti OA, toleroval nezaplatenie zostatku sumy vo výške 27,4 milióna eur, zvýšenej o úroky.

475 Na tento účel je namieste zohľadniť na jednej strane skutočnosť, že exekúcia nehnuteľného majetku spoločnosti OA, vykonaná zo strany IKA v júli 2001, sa vzťahovala iba na jednu šestinu zostatku dlhu spoločnosti OA, a na druhej strane neexistenciu údaja, že IKA skutočne prijala opatrenia na dosiahnutie zaplatenia sumy zodpovedajúcej hodnote majetku postihnutého exekúciou. Za týchto okolností, s ohľadom na vek dlhu, na ktorý sa vzťahuje dohoda o vyrovnaní dlhov, ktorá sa podľa údajov poskytnutých Komisii týka obdobia rokov 1993 až 2001, a na riziko, že veriteľ nevymôže časť svojej pohľadávky, ba dokonca utrpí ďalšie straty so zreteľom na vážne zhoršenú finančnú situáciu žalobkyne, sa nemožno domnievať, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že súkromný veriteľ by zjavne netoleroval nezaplatenie zostatku dlhu spoločnosti OA dosahujúceho 27,4 milióna eur.

476 Z týchto dôvodov treba uplatnené žalobné dôvody založené na prenesení dôkazného bremena, porušení práva na obhajobu, skutkovom omyle a zjavne nesprávnom posúdení zamietnuť ako nedôvodné.

V — *O dôvode založenom na zneužití právomoci*

A — *Tvrdenia účastníkov konania*

477 Žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté zneužitím právomoci. Uvádza, že toto rozhodnutie je uponáhľané a slabo odôvodnené, predovšetkým pokiaľ ide o údajnú novú pomoc.

478 Napadnuté rozhodnutie okrem toho zjavne vychádza skôr z vôle — s perspektívou znížiť počet leteckých spoločností v Európe — „dať spoločnosti OA ranu z milosti" alebo ju oslabiť, ako zo želania správne posúdiť reštrukturalizáciu, aby sa určilo, či táto reštrukturalizácia povedie k životaschopnosti podniku. Komisia predovšetkým sankcionuje spoločnosť OA z dôvodu, že spoločnosť OA sa nespráva v súlade s reštrukturalizačným plánom z roku 1998. Nerealizovanie tohto plánu však možno pripísať tejto inštitúcii, keďže odmietla konštatovať, že boli splnené podmienky sprevádzajúce uvoľnenie poslednej splátky pomoci. Komisia sa navyše vyhla podstatnej otázke spočívajúcej v určení, či reštrukturalizačný plán spoločnosti OA, tak ako vyzeral 12. decembra 2002, rešpektoval usmernenia, a teda článok 87 ods. 3 písm. c) ES.

479 Napadnuté rozhodnutie bolo prijaté 11. decembra 2002 pred koncom obdobia, na ktoré sa vzťahoval reštrukturalizačný plán z roku 1998. V decembri 2002 však bola realizovaná prvá časť privatizácie. Došlo k predaju spoločnosti Olympic Catering a bolo doručených šesť prejavov záujmu o letecké činnosti spoločnosti OA.

480 Napokon, hoci napadnuté rozhodnutie neidentifikuje sumu každého opatrenia údajnej novej pomoci a necháva určenie tejto sumy na Helénsku republiku, tlačová správa Komisie uvádza celkovú sumu vo výške 194 miliónov eur. Toto číslo bolo citované tlačou, čo spôsobilo spoločnosti OA značnú škodu.

481 Komisia tvrdí, že vyčerpala všetky prostriedky, ktorými disponovala, aby docielila potrebnú úroveň spolupráce s gréckymi orgánmi.

482 Pripomína, že správne konanie sa začalo 12. októbra 2000 podaním sťažnosti ZGLD.

483 V tomto prípade reštrukturalizačný plán nebol realizovaný a žalobkyni sa nepodarilo poskytnúť údaje vyžadované na zaplatenie tretej splátky pomoci vo výške 22,9 milióna eur. Je povinnosťou žalobkyne uviesť opatrenia, ktoré mohla prijať počas 19 dní, ktoré zostávali medzi prijatím napadnutého rozhodnutia a 31. decembrom 2002, aby, ako tvrdí, „zmenený reštrukturalizačný plán priniesol svoje ovocie… v období platnosti pôvodného plánu“. Okrem toho nezákonná nová pomoc bola poskytovaná už dávno predtým — napríklad v prípade IKA od roku 1993.

B — *Posúdenie Súdom prvého stupňa*

484 Podľa judikatúry je rozhodnutie postihnuté vadou spočívajúcou v zneužití právomoci iba vtedy, ak sa na základe objektívnych, náležitých a súhlasných nepriamych dôkazov

zdá, že bolo prijaté s výlučným alebo prinajmenšom rozhodujúcim účelom dosiahnuť iné ciele ako tie, ktorých sa dovolávalo (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava a i./Komisia, T-92/00 a T-103/00, Zb. s. II-1385, bod 84, a Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke/Komisia, už citovaný v bode 36 vyššie, bod 81).

485 V tomto prípade je namieste uviesť, že žalobkyňa neuvádza nijaký nepriamy dôkaz umožňujúci predpokladať, že Komisia zvlášť prísne uplatnila pravidlá Spoločenstva v oblasti štátnej pomoci s cieľom najmä znížiť počet leteckých spoločností v Európe a že nedodržala postup a neuplatnila použiteľné kritériá v súlade so svojou bežnou praxou a príslušnými pravidlami Zmluvy a sekundárneho práva tak pokiaľ ide o reštrukturalizačnú pomoc, ako aj o novú posudzovanú pomoc.

486 Pokiaľ ide o reštrukturalizačnú pomoc, treba zdôrazniť, že Komisia odmietla povoliť uvoľnenie poslednej splátky pomoci na základe článku 1 ods. 2 rozhodnutia z roku 1998, ktorý podmieňoval úhradu tejto splátky dodržaním všetkých podmienok uložených týmto rozhodnutím, najmä dosiahnutím výsledkov očakávaných v reštrukturalizačnom pláne z roku 1998. Keďže tieto výsledky neboli dosiahnuté, čo žalobkyňa nepopiera, Komisia nebola na základe rozhodnutia z roku 1998 oprávnená prijať rozhodnutie v prospech úhrady poslednej splátky pomoci, ako už bolo uvedené (pozri body 101 až 103 vyššie). Nemožno jej teda vytýkať, že prekazila realizáciu reštrukturalizačného plánu, keď konštatovala, že podmienky týkajúce sa úhrady tejto poslednej splátky neboli splnené.

487 Tvrdenia žalobkyne týkajúce sa údajného porušenia článku 87 ods. 3 písm. c) ES počas kontroly realizácie reštrukturalizačného plánu, predovšetkým výhrady týkajúce sa údajného nezohľadnenia privatizačného konania spoločnosti OA a prijatia

napadnutého rozhodnutia pred skončením platnosti reštrukturalizačného plánu z roku 1998, nie sú dôvodné, ako už bolo uvedené (pozri body 131 až 133, 155 až 157 a 174 vyššie).

488 Okrem toho nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, ktorú Súd prvého stupňa konštatoval vo vzťahu k údajnej novej pomoci týkajúcej sa DPH z paliva a náhradných dielov (pozri body 349 a 365 vyššie), nemôže sama osebe predstavovať nepriamy dôkaz zneužitia právomoci. Aj v prípade ostatných posudzovaných opatrení novej pomoci sú nedostatok odôvodnenia, ignorovanie povinností v oblasti dôkazného bremena Komisiou a porušenie práva na obhajobu, na ktoré sa žalobkyňa odvoláva, aby preukázala aj existenciu zneužitia právomoci, v tomto ohľade irelevantné, ak neexistuje nijaký nepriamy dôkaz umožňujúci predpokladať, že napadnuté rozhodnutie bolo prijaté s iným cieľom, než akého sa dovoláva. Navyše, a to v každom prípade, tieto žalobné dôvody boli zamietnuté ako nedôvodné.

489 Tlačová správa Komisie uvádzajúca presnú sumu opatrení novej pomoci, ktorú majú vnútroštátne orgány vymáhať, aby vykonali napadnuté rozhodnutie, nemá žiadnu právnu hodnotu. Údaj o tejto sume v správe navyše nemôže predstavovať nepriamy dôkaz toho, že Komisia v napadnutom rozhodnutí sledovala iný cieľ ako uplatnenie pravidiel Zmluvy v oblasti štátnej pomoci.

490 Žalobný dôvod založený na zneužití právomoci treba teda zamietnuť ako nedôvodný.

491 Z toho vyplýva, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť v rozsahu, v akom sa týka tolerancie sústavného neplatenia letiskových poplatkov dlhovaných spoločnosti AIA SA a DPH z paliva a náhradných dielov. V zostávajúcej časti treba žalobu zamietnuť.

O trovách

492 Podľa článku 87 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Ak však niekoľko účastníkov konania nemalo vo veci úspech, Súd prvého stupňa medzi nich rozdelí náhradu trov konania.

493 Keďže každý z účastníkov konania čiastočne nemal úspech vo svojich dôvodoch, a keďže účastníci konania navrhli, aby účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, nahradil trovy konania, je opodstatnené zaviazať účastníkov konania na náhradu trov konania tak, že žalobkyňa znáša 75 % trov konania a Komisia 25 % trov konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (druhá rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Články 2 a 3 rozhodnutia Komisie 2003/372 z 11. decembra 2002 týkajúceho sa pomoci poskytnutej Gréckom spoločnosti Olympic Airways sa zrušujú v rozsahu, v akom sa týkajú tolerancie sústavného neplatenia letiskových poplatkov dlhovaných spoločnosťou Olympic Airways medzinárodnému letisku v Aténach na jednej strane a dane z pridanej hodnoty z paliva a náhradných dielov dlhovanej spoločnosťou Olympic Aviation na druhej strane.**

2. V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.

3. Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE znáša 75 % svojich vlastných trov konania a trov konania Komisie. Komisia znáša 25 % svojich vlastných trov konania a trov konania Olympiaki Aeroporia Ypiresies.

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 12. septembra 2007.

J. Pirrung A. W. H. Meij N. J. Forwood

I. Pelikánová S. Papasavvas

Tajomník

E. Coulon

Predseda komory

J. Pirrung

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu ..... II - 2920

I — Rozhodnutie z roku 1994 ..... II - 2920

II — Rozhodnutie z roku 1998 ..... II - 2925

III — Vývoj spoločnosti OA po rozhodnutí z roku 1998 ..... II - 2927

IV — Rozhodnutie z roku 2000 ..... II - 2929

V — Sťažnosti ZGLD a konanie vo veci formálneho zisťovania ..... II - 2930

VI — Napadnuté rozhodnutie ..... II - 2931

Konanie a návrhy účastníkov konania ..... II - 2935

Právny stav ..... II - 2936

I — Úvodné pripomienky k dôkaznému bremenu, procesným povinnostiam účastníkov konania a výhradám týkajúcim sa porušenia práva byť vypočutý ..... II - 2937

II — O dôvode založenom na porušení práva žalobkyne byť vypočutá ..... II - 2940

III — Pomoc na reštrukturalizáciu (články 1, 3 a 4 napadnutého rozhodnutia) ..... II - 2942

A — Neexistencia skutočnej realizácie reštrukturalizačného plánu uvádzaná v napadnutom rozhodnutí ..... II - 2942

1. O výhrade týkajúcej sa nezohľadnenia zmeny reštrukturalizačného plánu ..... II - 2943

a) Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2943

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 2950

O námietke neprípustnosti vznesenej Komisiou ..... II - 2950

O dôvode založenom na nedostatku odôvodnenia ..... II - 2952

O dôvodoch založených na skutkovom omyle a zjavne nesprávnom posúdení ..... II - 2954

— Právny rámec a otázka nastolená v tomto prípade ..... II - 2954

— Preskúmanie tvrdení týkajúcich sa jediného a dlhotrvajúceho reštrukturalizačného konania spoločnosti OA a potreby aktualizovať reštrukturalizačný plán z roku 1998 ..... II - 2957

— Preskúmanie tvrdenia týkajúceho sa neuhradenia poslednej splátky pomoci ..... II - 2960

— Preskúmanie tvrdenia týkajúceho sa rozhodnutia zo 4. októbra 2000 ..... II - 2962

— Preskúmanie tvrdení založených na korešpondencii medzi gréckymi orgánmi a Komisiou a na správach odovzdaných tejto inštitúcii ..... II - 2963

2. O údajnom porušení článku 87 ods. 3 písm. c) ES a zjavne nesprávnom posúdení ..... II - 2973

a) Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2973

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 2978

3. O zjavnej nesprávnosti posúdenia, podľa ktorého nebolo prijaté žiadne reštrukturalizačné opatrenie ..... II - 2987

a) Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2987

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 2988

B — O údajnom nesplnení povinnosti Helénskej republiky implementovať funkčný a dostatočný ISR uvedenej v článku 1 ods. 1 písm. d) rozhodnutia z roku 1998 ..... II - 2989

1. Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2989

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 2991

C — O údajnom nesplnení povinnosti Helénskej republiky predložiť správy .. II - 2995

1. Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2995

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 2997

D — O údajných nesplneniach záväzkov Helénskej republiky uvedených v článku 1 písm. b), c) a e) rozhodnutia z roku 1994 ..... II - 2999

1. O údajnom nesplnení záväzkov Helénskej republiky uvedených v článku 1 písm. b) rozhodnutia z roku 1994 ..... II - 2999

a) Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 2999

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 3001

2. O údajnom nesplnení záväzkov Helénskej republiky uvedených v článku 1 písm. c) rozhodnutia z roku 1994 ..... II - 3003

a) Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 3003

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 3008

3. O údajnom nesplnení ustanovení článku 1 písm. e) rozhodnutia z roku 1994 Helénskou republikou ..... II - 3014

a) Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 3014

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 3016

IV — O údajnej novej pomoci (články 2 až 4 napadnutého rozhodnutia) ..... II - 3018

A — Úvodné pripomienky týkajúce sa kritéria súkromného veriteľa a rozsahu kontroly Súdu prvého stupňa, ako aj požiadaviek odôvodnenia ..... II - 3018

B — O výhrade týkajúcej sa nedostatočnej identifikácie opatrení novej pomoci, ktorá sa má vymáhať, a o výklade napadnutého rozhodnutia .. II - 3020

C — O údajnej tolerancii sústavného neplatenia letiskových poplatkov dlhovaných AIA ..... II - 3023

1. Tvrdenia účastníkov konania týkajúce sa údajnej pripísateľnosti sporného správania Grécku ..... II - 3023

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 3027

D — O údajnej tolerancii sústavného neplatenia DPH z paliva a náhradných dielov ..... II - 3030

1. O údajnej novej pomoci týkajúcej sa DPH z paliva ..... II - 3030

a) Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 3030

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 3033

2. O údajnej novej pomoci týkajúcej sa DPH z náhradných dielov ... II - 3037

a) Tvrdenia účastníkov konania ... II - 3037

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 3038

E — O údajnej tolerancii sústavného neplatenia nájomného a letiskových poplatkov dlhovaných iným letiskám ako AIA ... II - 3041

1. O dôkaznom bremene a práve byť vypočutý ... II - 3042

a) Tvrdenia účastníkov konania ... II - 3042

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 3044

2. O analýze dohody o započítaní z 24. júna 1999 ... II - 3047

a) Tvrdenia účastníkov konania ... II - 3042

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 3048

3. O kritériu súkromného veriteľa ... II - 3050

a) Tvrdenia účastníkov konania ... II - 3050

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 3053

F — O novej pomoci údajne vyplývajúcej z tolerancie sústavného neplatenia poplatku nazývaného „spatosimo“ ... II - 3055

1. Tvrdenia účastníkov konania ... II - 3055

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 3058

G — O novej pomoci údajne vyplývajúcej z tolerancie sústavného neplatenia príspevkov na sociálne zabezpečenie IKA ... II - 3061

1. Tvrdenia účastníkov konania ... II - 3061

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 3066

V — O dôvode založenom na zneužití právomoci ... II - 3071

A — Tvrdenia účastníkov konania ... II - 3071

B — Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 3071

O trovách ... II - 3075